BARCELONA: PER EDICIÓ DUES PESSETES CADA MES

La Veu de Catalunya

10 CTS.

PENINSULA: 7'50 PTS. Trimestre UNIÓ POSTAL: 15 PTES. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.426 - Dissabte, 7 d'abril de 1923 — Edició del vespre — Oficines i Imprenta: Escudellers, 10 bis: - Telèfon 184 A

L'excel·lentíssim senyor

D. Magi Sandiumenge Navarra

Advocat

ha mort havent rebut els Sants Sagraments

(A. C. S.)

La seva esposa Eulàlia Puig i Duran, fills Magí, Pius, Felip, Maria, Eulàlia i Josep, filles polítiques Margarida Borràs i Mercè Turull. néts, nétes, oncles, cosins, parents, la senyoreta Maria Teresa Gay i la raó social «**Sandiumenge, Monteys i Companyia Lda.**», en participar a les seves amistats tan sensible pèrdua, els demanen un record en llurs oracions i l'assistència a la casa mortuòria, Ronda de la Universitat, 22, demà, diumenge, a les onze. per a acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Betlem i després al Cementiri Vell.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica: MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1

Telèfons números... 4530 A. 4531 A. 4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

G. ALOMAR Vies urinàries. Curació ràpida i segura, mitjançant aparell especial. ARIBAU, 5; de 12 a 2 i de 4 a 6. Festius: 10 a 12. Econòmica: UNIO, 20, de 7 a 9.

ELS TAN ANOMENATS **CARAMELS I BOMBONS** MARCA "SOL" REGISTRADA

Es venen a les principals confiteries i colmados de Barcelona, Madrid a provincies. - J. BERNABÉ BARCELONA.-Proveïdor de la Reial Casa.

Soler i Torra G. ans

BANQUERS

Rambla dels Estudis, 13, i Bonsuccés, 1

VALORS — CUPONS — GIRS — CANVIS

Paguem el cupó núm. 39 de les Accions

Foment d'Obres i Construccions

a raó de 30 pessetes

Sastreria MODELO

Casa la més ben assortida en gèneres del país i estranger, amb talladors especials per a Senyor, Senyora i Nois. Vestits Comunió confecció superior i models clàssics a mida, Vestits confeccionats per a Senyor, Jove i Nen, Models perfeccionats i elegants, Vestits etiqueta alta confecció, Gabardines i gavanys entretemps, Llaços i bandes 1.ª Comunió, Barrets, gorres i boines, Corbates, elàstics, lligacames, Colls, americanes i pantalons esport, Guardapols, impermeables, etc.

Preus sense competència

11 - Rambla de Canaletes - 11

Cristalleria, Pisa i Porcellana

Despatx i Vendes: Rda. Universitat, 6. Teléf. 5510 A

Magatzems i Tallers: Carrer Corts, 413. Teléf. 817 H

Aquesta casa rep continuament, de les més importants del país i de l'estranger, les últimes novetats en **Vaixelles, Jocs de café, te, Serveis cristall, Bomboneres Majòliques, etc., etc.**

Vaixelles angleses *Mintons*

Serveis cristall *Baccarat Val Sant Lambert Badalona*

FRANCESC FERRER ANGLADA

Decoració de Vaixelles: Pisa i Porcelana a gust del comprador, models novetat efectuats als seus

TALLERS DE DECORAT

Serveis per a Restaurants, Cafès, Balnearis i Comunitats Religioses.

Expedicions a Provincies

Vendes a l'engròs i detall

6 - Ronda de la Universitat - 6

Les selectes xocolates elaborades pels

Monjos de Montserrat

les ven l'antiga Fàbrica de Pastes de Sopa de JOSEP BIGORRE, carrer de la Boqueria, 40, i la seva Sucursal, Plaça de la Llibertat, 4 (Gràcia).

Dr. Bremon RAIGS X. Radiografia instantània visceral; id. estereoscòpica. Radioteràpia. BRUCH, 46. De 4 a 6

Editorial Catalana

Telèfon 184 A

Escudellers, 10 bis - Barcelona

Productors nacionals:

Concorrent a la

6.ª FIRA MOSTRUARI DE VALENCIA

Mercat internacional del 10 al 25 de maig

El termini d'inscripció fineix el 15 d'abril

Afavoriu els vostres interessos

Delegat per a Catalunya: N. PLA MONELLS

Rambla de Sant Josep, 13, 1.er, 1.ª - Telèfon 3670 A - Barcelona

EPILEPSIA

O ACCIDENTS NERVIOSOS es curen radicalment, per molt antic i rebeld que arribi a ser el sofriment, prenent l'acreditat **Xaropantiepilèptic URGELL** *(Fòrmula del doctor Bayés)*

VALLET I BOFILL, S. en C.

Passeig de Gràcia, 20

Agents exclusius per a Catalunya dels Automòbils

HISPANO-SUISSA

Participen als seus clients i al públic en general que han ampliat el seu Saló d'Exposició a l'interior del seu local per a exhibir diferents cotxes de la dita marca amb diversos tipus de carrosseria.

PREUS

Xassis de turisme amb llum i posat en marxa elèctrica

Tipus	8 HP.	16 HP.	i	32 HP.
Ptes.	**11.500**	**18.000**		**23.000**

Els mateixos amb carrosseria torpede de sèrie

Ptes.	**15.000**	**24.000**	**i**	**29.000**

respectivament

ACCESSORIS per a AUTOMOBILS

A L'ENGRÓS I DETALL

Direcció telegràfica: VAFILO Apartat de Correus 467

Borrell, 71 i 73

Telèfon 984 A

Electromotors Vivó-Torras S. A.

BARCELONA

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 6 d'abril de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 752'6, 752'3, 751'5.

Termòmetre sec: 9'3, 10'6, 11'3.

Termòmetre humit: 6'3, 9'0, 9.0.

Humitat (centèsimes de saturació): 85, 80, 72.

Direcció del vent: NO., SO., O.

Velocitat del vent en metres per segon: 8, 4, 1.

Estat del cel: Tapat.

Classe de núvols: N., N., St.K.Al St

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 11'4; mínima, 5'8; mínima prop del sol: 4'.

Oscil·lació termomètrica: 5'6.

Temperatura mitja: 8'6.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 48'4 mm.

Recorregut del vent en igual període: 163 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Davant del Govern civil van topar ahir tarda dos tramvies de les línies 30 i 33, sense altres conseqüències que la impressió rebuda pels passatgers i l'esmicolament d'alguns vidres.

A la mateixa hora van topar prop de l'Arc del Triomf, un tramvia de la línia 29 i un de Badalona, resultant els passatgers Josep Gras Díaz, de 65 anys, amb fortes contusions al cap i a la regió glútea, i Ramon Segret Singla, de 52, amb algunes macadures a la cama esquerra.

Van ésser assistits al dispensari de la Ronda de Sant Pere.

Ahir a la tarda va ésser trobat mort a una bovila del carrer del doctor Ibáñez, Sans, un home d'uns 70 anys, que solia captar per aquells indrets i era conegut per «El Pep».

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Per haver-se encès el sutge de la xemeneia, va haver-hi ahir vespre certa alarma al carrer Mitjà de Sant Pere, 32. Els bombers van dominar l'incendi en pocs minuts.

JOIES VILANOVA Unió, 9.

Un carro va atropellar ahir a entrada de fosc, al carrer de Sant Carles, el noi Jaume Bachs Ors, de sis anys, i li va fer contusions en algunes parts del cos, essent curat al dispensari de la Barceloneta.

El carro va fugir, però ha estat denunciat per haver-li pres el número uns transeünts.

— Banyeres, Waters, Lavabos, etc. **S. Verdaguer. Ronda Universitat, 9.**

Ahir a la tarda va ésser curat al dispensari del carrer de Barbarà, Manuel García Llorens, de 22 anys, fuster, d'una ferida punxant al costat esquerre, de no molta importància, produïda amb un cop de ganivet per Manuel Torres, de 29 anys, drapaire, que el va agredir al carrer de Sant Pau, davant del de les Flors.

Entre l'un i l'altre hi havia ressentiments antics. L'agressor va ésser detingut.

- Primeres Comunions

Devocionaris, Recordatoris, Presents **Llibreria Subirana**-Portaferrissa-14

Demà serà clausurada l'Exposició de Goigs, organitzada per la Schola Cantorum de Sant Just.

Les hores de visita seran d'onze a una del matí, i de sis a vuit de la tarda.

— Sucre Sastre i Marquès, específic contra els cucs i purga els nens.

L'Acadèmia de Taquigrafia de Barcelona obre un nou curs d'aquest art útil, les classes del qual es donaran a l'estatge de l'esmentada Acadèmia, els dilluns, dimecres i divendres, de vuit a nou de la nit, començant el dia 9 del corrent.

Per a inscripcions i altres detalls, a la Secretaria d'aquesta Entitat (Palau, 4, entresol), cada dia, de set a nou del vespre.

Demà tindrà lloc al Casal de l'Agrupació Excursionista «Júpiter» (Passeig del Triomf, 50), l'hissament de la formosa bandera, la qual ha estat formosíssimament brodada per les senyoretes germanes Navarro, sòcies de l'entitat, assistint a l'acte les autoritats populars del districte.

L'acte s'efectuarà a les onze del matí, havent-hi seguidament una audició de sardanes per la cobla Catalònia.

— RECLAM: Llonganissa extra i Llard de porc pur **SIBERIA**, a 11 i 3'50 quilo. Vicens Ferrer i Companyia plaça de Catalunya, 12, T. 112 A.

L'habilitat de les classes passives del Magisteri oficial Primari d'aquesta província, pagarà al local de costum, els sous corresponents al primer trimestre i al mes de març proppassat, avui i el vinent dilluns, de dos quarts de quatre a set de la tarda.

En successius dies de treball, fins al 20 inclòs, només es pagarà de cinc a set.

Demà, al matí, els alumnes de la classe de Nocions d'arquitectura decorativa, de l'Ateneu Obrer de Barcelona, faran una visita a l'històric monestir de Sant Pere de Terrassa, acompanyats del seu professor senyor Sunyer.

Ha començat la inscripció de gossos que concorreran a l'Exposició Internacional Canina, que organitzada per la Societat Protectora d'animals i plantes de Catalunya se celebrarà al Turó Park d'aquesta ciutat el propvinent mes de maig, essent ja nombroses les persones que han acudit a inscriure formosos exemplars. La Direcció recorda que el termini d'admissió per als gossos que tinguin «pedigree» fineix el 15 del corrent, i per als que no en tinguin, hi ha temps fins el dia 30.

La comissió classificadora, installada al carrer de Claris, 29, entresol, primera, admet les inscripcions, cada tarda, de dos quarts de sis a dos quarts de vuit.

Novament es va veure al Palau de Justícia, la causa seguida contra Joan Gascón Tolón, acusat d'homicidi.

Representà el ministeri públic, l'advocat fiscal En Vicens García Martín, i defensà el processat el lletrat En Joaquim Degollada, i en nom de la part querellant, acusà l'advocat En Valentí González Bárcena.

Com es recordarà, el 27 de novembre de 1921, qüestionaren al carrer del Fresser, els neteja-vies Andreu Vilches Ruiz i Pau Andaluz Puebla, i el processat veí del mateix carrer, Joan Gascón Tolón, per la forma que aquells treien el fang dels rails, donant una bufetada al Gascón a un dels neteja-vies i com que l'altre venia envers ell amb la pala aixecada, es va treure una pistola, fent després vuit dispars contra tots dos, causant la mort a Andreu Vilches immediatament, i a Andaluz poques hores després, resultant, demés, ferit, el transeünt Pere Ortet Pons amb una lesió de la qual curà als onze dies.

Després de les proves, el fiscal ha modificat les seves conclusions provisionals, admetent a favor del processat l'atenuant d'arravat i obcecació.

L'acusador privat ha elevat a definitives les seves conclusions provisionals, i el mateix ha fet la defensa.

Informaren les acusacions i el defensor, i se suspengué la visita fins avui a les deu del matí.

Ahir van caure algunes gotes i el temps seguia insegur a última hora de la tarda.

El baròmetre seguia assenyalant pressions inferiors a la normal, i la temperatura era freda.

Ha nevat en diversos indrets de Catalunya.

Per a l'excursió a Itàlia que l'Ateneu Enciclopèdic Popular efectuarà del 9 al 21 del vinent maig, visitarà les ciutats de Milà, Venècia, Florència, Roma, Nàpols, Pompeia, Pisa i Gènova. Fa avinent als que vulguin assistir-hi, que el dia 10 d'aquest mes quedarà definitivament tancada la llista d'inscripció, no admetent-se, passada aquesta data, cap més persona, ja que s'han de preparar l'estatge i visites a les dites ciutats.

Dimarts, dia 10, de nou a deu de la nit, començarà a l'Ateneu Enciclopèdic Popular el curset de Geologia, que explicarà el professor En Jaume Marcet.

A l'Ateneu Enciclopèdic Popular ha quedat oberta matrícula pública completament gratuïta, per assistir al curset d'Esperanto que donarà en la dimau, tots els dilluns i dijous, de mau, tots els dilluns i dijous, de deu a onze de la nit, començant el dia 9.

El Centre Industrial de Sant Gervasi s'ha adreçat al president del Consell i als ministres de la Guerra i Gràcia i Justícia, demanant l'indult d'En Verdaguer.

Demà, dia 8, a les deu del matí, tindrà lloc a la litografia N. Miralles (carrer de Barbarà, 17 i 19), l'homenatge dedicat a don Joaquim Lafont, que, com a tribut d'admiració i apreci, li ofrenen els operaris, dibuixants, proveïdors i amics, amb motiu del seu cinquantè aniversari de la seva entrada als obradors de la dita litografia.

Com vàrem anunciar fa uns quants dies, demà, diumenge, tindrà lloc, a dos quarts de cinc de la tarda, al Palau de la Fira, el gran ball que organitza l'entitat Fira-Club, en honor de les senyoretes que van ocupar els Stands en la passada manifestació.

Per a la dita festa, la qual promet ésser un èxit per a l'Entitat organitzadora, han trams obsequis les següents cases: Rocamora i Companyia, una caixa amb 100 pastilles de sabó marca «El Lleó»; l'acreditada casa Martini i Rossi, un perfumador-tocador; les cristalleries de don Lluís Inglada, una artística copa d'argent; els senyors Pags i Rocafort, successors de Massana, una preciosa nina, i el Restaurant Vídua Rull, una artística àmfora.

Els dits objectes seran sortejats i subhastats entre la distingida concurrència que acudirà a tan simpàtica festa.

Dimecres s'obrí la inscripció per a concórrer a l'octava Pelegrinació a Lourdes, que sortirà de Barcelona el dia 21 de juny vinent, organitzada per l'Hospitalitat de Nostra Senyora de Lourdes. Ens comunica la Junta que compta ja amb un gran nombre d'inscripcions, així com també amb moltes sol·licituds de malalts que desitgen visitar la Gruta dels Miracles.

L'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona, Secció Permanent d'Organització i Propaganda del Romiatge a Montserrat, fa avinent a les famílies de les romeures que l'arribada del tren especial tindrà lloc dilluns, a les 22'46.

Va ésser curat al dispensari de Sant Martí, Pau Para Solé, de 90 anys, habitant Ebre, 21, baixos, el qual tenia el fèmur esquerre fracturat, a causa d'haver caigut a casa seva, tot estant assegut a una cadira. Va ésser conduït a l'Hospital de la Santa Creu.

A les set del matí, un tren que procedia de Sant Joan de les Abadesses, travessant el carrer de Martí Molins (Sagrera), agafà una dona, deixant-la morta a l'acte.

Es deia Isabel Companys Parés, de 26 anys, i habitava en aquella barriada.

D'un establiment del carrer de Provença, 327, han estat robades dues màquines d'escriure, documents i una quantitat en metàl·lic, sumant en conjunt unes 3.000 pessetes.

El Banc Hispano Americà ha presentat al jutjat una denúncia contra un advocat, per una suposada estafa de 6.000 pessetes.

— Les agències de la Moda en la decoració de la llar queden suplertes amb l'encant dels mobles de jonc i mèdula del Passeig de Gràcia, 115.

Demà, a dos quarts de set de la tarda, al Centre Excursionista de Catalunya, el senyor Manuel Cornella donarà una interessant sessió de projeccions sobre un viatge a Suïssa.

A l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, es reben donatius per a la subscripció oberta per a bastir un edifici social per el Casal Català de Perpinyà.

Es una cosa de tanta importància per a l'obra de catalanització que es porti a la realització aquest projecte, que confiem que tothom hi cooperarà.

- Puré Permanyer El millor aliment vegetal per a nens i malalts. Premiat amb medalla d'or i creu de mèrit en l'Exposició d'Higiene de Milà de l'any 1991. Passeig de Colon, 2.

SULFAT DE COURE PEÑARROYA

98/99 °/₀ PEÑARROYA S M M P MARCA REGISTRADA 98/99 °/₀

EL MES ANTIC I ACREDITAT MÁXIMA GARANTIA

Es ven a tot arreu i a les cases més importants

Agència general de vendes: **Companyia Comercial Ibèrica**

Layetana, 4. - Apartat 872

Barcelona

PAÑOS RAMOS

Calidad máxima a precios mínimos

PELAYO 10 HOSPITAL 27 y 29

RELOJ ELECTION ES HORA EXACTA

GRAND PRIX ELECTION BERNE 1914

Obituari

ANIVERSARIS

En Jaume Guardiola i Roig. Morí el dia 9 d'abril de 1922. Dilluns, a les 10, a l'església de la Casa de Caritat.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

Na Encarnació Marrugat i Vieuña, vídua d'En Daniel Ripol i Ferré.

En Tomàs Batlló i Casanovas. Enterrat aquest matí.

Na Josepa Vives i Ollé. Enterrada aquesta tarda a Sarrià.

N'Antoni Borràs i Casellas. Enterrada aquesta tarda al Cementiri de Les Corts.

Curació de l'ofec

Són infinits els testimonis de curacions sorprenents que s'han obtingut amb el meravellós Asthmador del doctor Schiffmann, en casos els més rebels que semblaven incurables: Transcrivim la següent carta de la senyora donya Amàlia de González, carrer Canalejas, Dénia:

«Feia deu anys que vivia afligida per continuats atacs d'ofec, que em feien la vida insuportable; especialment durant la nit no podia respirar, estava sempre privada d'aire.

Avui, gràcies a l'Asthmador del doctor Shiffmann, descanso perfectament durant la nit i les crisi doloroses d'altres temps han desaparegut.»

L'Asthmador es ven en les bones farmàcies, centres d'específics, i al Dipòsit general del doctor Schiffmann, Claris, 71, Barcelona.

De no trobar-lo a casa del vostre farmacèutic, podeu trametre per gir postal 5'25 pessetes, i se us enviarà sense despeses de franqueig.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

LA SETENA SESSIO DEL CONGRES DEL COMERÇ D'ULTRAMAR

Sota la presidència del sots-secretari del Treball, s'ha celebrat la setena sessió plenària del Congrés del Comerç a Ultramar.

Llegida l'acta de la sessió anterior, el senyor de La Haba, en nom de la Delegació de Puerto Rico, proposa que l'assemblea acordi demanar al Govern que aconsegueixi dels Estats Units un tracte distint del que en son objecte ara els ciutadans espanyols. Es tracta — afegeix — que els fills dels espanyols que neixin a Puerto Rico puguin esser espanyols.

Per aclamació s'acorda aprovar la proposta del senyor de La Haba, i la seva incorporació a la ponència corresponent.

El senyor Soto, en representació de Puerto Rico, sol·licita que es gestioni del Govern que tinguin els espanyols residents a Amèrica i Filipines una representació al Parlament espanyol.

El senyor Costi, representant de Cuba, s'oposa a la moció, declarant que partits polítics a Espanya estan fracassats i que el valor social dels comerciants està en el seu caràcter apolític i desvinculat de tota lluita partidista.

El senyor Zurano, en tons vibrants, s'adhereix a la moció.

El senyor Maura (don Gabriel), responent a una al·lusió de l'autor de la proposició, declara que la representació parlamentària no és suficient, tota vegada que resulta necessari i urgent la creació d'un organisme que reculli a Espanya les veus dels espanyols residents a Amèrica i ha d'esser això tan complex que escapi inclòs de les normes tradicionals en el nostre país.

El senyor Prast s'adhereix amb entusiasme a les paraules del senyor Maura.

El senyor Gascon i Marin pronuncia també paraules encoratjadores a favor d'aquesta moció, sostenint que cal pensar sempre fins el moment de la realització en l'organisme ideat pel senyor Maura, que modificaria la manera d'esser de la vida parlamentària.

Intervé el senyor Rodríguez de Viguri, el qual creu que el comerç espanyol té tal força que pot expressar en el Parlament els seus ideals sense necessitat de formar part de cap partit polític.

El debat arriba a termes de gran elevació. Pot dir-se que fins ara és un dels més interessants i solemnes del Congrés.

Intervenen alguns congressistes.

El senyor Maura concreta els extrems del debat dient que ha de reduir-se la qüestió al desig dels espanyols d'Amèrica i Filipines de tenir a Espanya un organisme que els posi en contacte amb els poders públics.

L'assemblea es mostra unànimement d'acord amb aquesta proposta.

Queda oberta la discussió sobre el tema «Aportació de capitals espanyols a empreses d'Ultramar.

A proposta del senyor Albadalejo, passa aquesta qüestió a la ponència relativa al crèdit bancari.

S'entra en el tema addicional que recomana l'ús constant del castellà en les relacions entre els comerciants residents a Espanya i a Ultramar.

El senyor Costi eleva un cant a l'idioma castellà, que és objecte d'una ovació.

El senyor Vehils proposa que es destaqui una Comissió perquè estudiï i avaluï els elements de l'Oficina de relacions culturals del Ministeri d'Estat, contribuint d'una vegada per sempre a la consolidació del castellà.

El senyor de la Haba demana que la Comissió sigui designada del sí de la Comissió nacional.

El senyor Zurano, en sentides paraules, insisteix en les manifestacions de consagració del castellà, donant un visca a Espanya i un altre al rei, que és contestat per tota l'Assemblea amb entusiasme. Els congressistes, a peu dret, aplaudeixen efusivament.

La comissió acordada es nomenarà amb representants de Filipines, Puerto Rico, Brasil, Argentina, Mèxic i Cuba.

A continuació es tracta de la qüestió relativa a la reforma del calendari, proposada pel senyor Infante.

El senyor Prast proposa que es demani a la Internacional de Comerç, en la seva pròxima reunió, la unificació del calendari.

El senyor Costi creu que és una obligació de tots els congressistes dedicar al senyor Vehils, Secretari general del Congrés, un homenatge d'afecte i admiració, puix que a ell se li deu la tasca organitzadora d'aquesta manifestació comercial.

Els congressistes contesten a les paraules del senyor Costi amb un aplaudiment tancat.

Es llegeixen alguns telegrames de felicitació als congressistes, i s'aixeca la sessió a dos quarts d'una.

SIGNATURA REGIA

Madrid, 6, 8'30 nit.

Ultra el decret relatiu al port de Tarragona, que abans trametérem, el rei ha signat els següents:

Foment. — Concedint la Gran Creu de l'Ordre Civil del Mèrit Agrícola a don Trinitari Ruiz Valarino.

Idem a don Jesús Cánovas del Castillo i Vallejo.

Desestimant els tres recursos d'alçada interposats per l'Ajuntament i veïns de Viales, Farfan, i Societat de Mines de Farfan (Osca).

Guerra. — Nomenant Conseller del Suprem de Guerra i Marina al general de divisió don Wenceslau Bellot Palau, actual governador militar de Càdiz.

Idem governador militar de Càdiz el general de dipisió don Pere Lozano Gonzàlez, que actualment mana la quarta divisió.

Conferint als coronels de cavalleria don Joaquim Cadero Sitxan, comte de Gabardà, el manament del Regiment de Caçadorrs de Castillejos; don Eduard Agustin Ortega el del sisè Regiment de reserva, i al comandant de la pròpia arma don Julí Gutiérrez de la Vega, per al Dipòsit de bestiar de Ceuta.

Gràcia i Justicia. — Nomenant president de l'Audiència de Pamplona a don Pere Prades.

Idem de la de Granada a don Josep Crespo.

Idem fiscal de la de Granada a don Francesc Esteban.

Idem magistrat de la de Granada a don Ricard Garcia.

Idem fiscal de la de Terol, a don Sebastià Carrion.

Idem magistrat de la de la Corunya, a don Soluiors Barrientos.

Idem president de la de Leon, a don Fultós Recio.

Idem fiscal de la de Zamora, a don Eduard Sànchez.

Idem magistrat de la de Leon, a don Albert Paz.

Idem de la de Bilbao, a don Josep Maria Rodriguez de Valle.

Idem president de secció de la de Còrdova a don Ferran Badia.

De Marina. — Proposta d'ascensos dels tinents metges don Germà Higelmo Martín, D. J. B. González Aguilar de Peñaranda, D. J. Alvarez Nouvilas, D. C. Suez Cabezon i Candet, D. J. Ros Beito, D. A. Coutos Felipe, D. Teodor Martínez Formoso, D. J. Ripoll Esteve i D. J. del Val i Gordón.

RECEPCIO AL MINISTERI D'ESTAT

Madrid, 6, 9'15 nit

A dos quarts de sis de la tarda s'ha celebrat la recepció organitzada pel ministre d'Estat en honor dels representants d'Ultramar que assisteixen al Congrés del Comerç Espanyol.

Els congressistes han visitat les principals dependències del ministeri, mentre la Banda Municipal interpretava un selecte programa.

Acabat el concert, els assistents a la recepció han estat obsequiats amb un lunch.

LA IMMORALITAT A BARCELONA

«El Debate» reprodueix ço que diu «El Diluvio» sobre els excessos de la immoralitat a Barcelona, i li posa el següent comentari:

«Quan així parla «El Diluvio», es podrà escudar la inacció del Govern en una ombra tan sols de doctrinarisme liberal?

No necessitem allegar el respecte a un dogma, ni la puresa d'una moral per a demanar novament que se'ns escolti. Es l'home, l'home, que àdhuc en el seu ser físic es troba amenaçat de destrucció.»

L'ALT COMISSARI

L'Alt Comissari es troba quasi restablert del refredat que l'ha retingut al llit, i després sense sortir de casa seva durant els passats dies.

No obstant, fins el propvinent dijous no emprendrà el seu viatge de tornada al Marroc.

Ha de celebrar diverses i detallades conferències amb el ministre d'Estat, i també conversarà amb el president del Consell i el ministre de la Guerra.

Aquests dies, durant tot el matí, treballa al seu domicili amb el general Castro Girona, el funcionari del protectorat, senyor Ferrer Machuca, el comandant Asencio, i el cap del gabinet diplomàtic, senyor Muro.

A L'AJUNTAMENT MADRILENY

Madrid, 6, 10'30 nit

Com de costum, a la sessió d'avui de l'Ajuntament hi ha hagut el consegüent escàndol, a conseqüència d'una discussió entre el senyor Cordero, regidor socialista, i l'alcalde, en un assumpte personal.

Perquè aquell s'obstingués de parlar, el senyor Ruiz Jiménez aixecà la sessió.

IRREGULARITATS A LARRAIX?

S'afirma amb gran insistència, que s'està instruint un greu expedient per irregularitats administratives comeses en un Cos pertanyent a la zona de Larraix, al qual, fa poc, se'l féu objecte d'honrosíssima distinció.

LA REPATRIACIO

Per referències de persones que han arribat del Marroc, se sap que hi ha el propòsit de començar la repatriació de forces el propvinent dia 22.

Les pròpies notícies donen per descomptat que s'embarcaran cap a Espanya, en l'esmentada data, cinc batallons.

MONUMENT

Els espanyols residents a Buenos Aires han pres la iniciativa d'erigir en un dels jardins d'aquella ciutat, un monument a Pérez Galdós.

SUSPENSIO DE PROCEDIMENTS EXECUTIUS

Essent ministre de Finances el senyor Bergamín, ordenà que es fecin efectius tots els deutes per contribució territorial, inclòs els de les Ordes religioses, que s'elevaven a alguns milions de pessetes. En un sol districte de Madrid, el de Bonavista, superava les 900.000.

A les poques hores que fou ministre el senyor Ruano, aquest disposà la suspensió de les execucions que havia disposat el seu correligionari.

En ocupar la cartera de Finances el senyor Pedregal, va tornar a posar en vigor l'ordre del senyor Bergamín, i el procediment es portà amb tal activitat, que ja estaven fets els embargs i anunciades les subhastes de diversos immobles. Avui se n'havia d'haver celebrat una, i el dia onze una altra d'un solar que havia de sortir a licitació en el preu de 100.000 pessetes.

Abans d'ahir va pendre possessió del seu càrrec el ministre de Finances senyor Villanueva, i ahir ordenà que quedessin en suspens tots els procediments executius.

«LA EPOCA»

Comentant «La Epoca» el decret de dissolució, diu que malgrat la declaració ministerial, ignora on va la nau ministerial, perquè la recent crisi i la situació dels grups que componen l'actual Govern, denota que no existeix la unitat necessària a l'hora de l'acció tan urgent i tan ineludible.

Acaba dient:

Les eleccions, demés, no s'estan tramitant en un altre planeta, sinó aquí mateix i als ulls de tothom.

Qui pot assegurar que regna entre aquests grups integrants del Govern, aquella efusiva cordialitat indispensable per a una obra tan de prova com la que el governar representa en aquests instants? I si la majoria que s'aconseguèixi en el comicis, si s'aconseguèix, ha d'esser molt reduïda, i si tants perills hi ha de què se'n disgreguin tals i quals elements, qui sap on anirà a parar la nau que tan arrogantment, tan temeràriament s'ha fet avui a la mar?

EL MOTIU DEL PROCES DEL GENERAL NAVARRO.

Encara que als Centres militars es guarda absoluta reserva, infranquejable, en tot el que es relaciona amb els processos d'Africa, sembla ésser que l'origen del processament del general Navarro està fonamentat en les seves pròpies declaracions i té relació segons els uns, en l'abandó d'una bateria en el transcurs de la retirada a Mont Arruit, i segons els altres en no haver pres immediatament el poblat del dit nom, amb la qual cosa tal vegada s'haurien disminuït les proporcions de la catàstrofe.

LA DISSOLUCIO DE LES CORTS

A dos quarts de dues de la tarda, mitja hora després de signat pel rei el Decret de dissolució de les Corts, s'ha rebut a les Cambres la comunicació donant trasllat als presidents respectius de la signatura de l'esmentat Decret.

Es la primera vegada que es tramita amb tanta urgència, car anteriorment s'ha cursat la comunicació al dia següent.

El primer diputat que ha tornat el carnet ha estat el senyor Barcia.

Altres molts es disposen a sortir aquesta nit o el dia de demà, cap als seus respectius districtes, amb objecte de fer l'últim aprofitament del carnet viatjant gratis per ferrocarril.

VISITA

El ministre de la Guerra, senyor Alcalà Zamora, ha estat avui al ministeri d'Hisenda

Interrogat pels periodistes ha manifestat que la seva visita tenia per objecte saludar al nou sots-secretari, senyor Benítez de Lugo, i conferenciar amb el ministre referent als extrems que interessen al seu departament.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 7, 12'30 matinada.

Comunicat oficial de Guerra del 6 d'abril:

«Zona oriental. — Sense novetat en les posicions del territori.

L'aviació no efectuà vols pel mal estat del temps.

Zona occidental. — Sense novetat».

MANIFESTACIONS D'EN SANCHEZ DE TOCA

Un redactor d'«Heraldo», ha parlat aquesta tarda amb el senyor Sànchez de Toca referent a la declaració ministerial.

Les seves principals manifestacions són les següents:

Jutja que la reforma constitucional no exigeix per a esser realitzada ni tan sols la solemnitat de l'anunci previ del propòsit.

En la pràctica la Constitució del 76 no s'aplica avui com fou aplicada. Es el mateix text però la música és diferent; i en aquest punt de les interpretacions constitucionals més interessant que la lletra és el chor, l'afinada forma de la interpretació per la massa.

Per això creu, sens dubte, que la qüestió relativa a la modificació de l'article 11 no es degué suscitar fa dies.

Aventura, demés, una opinió interessant: en un règim plebiscitari el resultat d'aquest requeriment seria en la qüestió religiosa encara sorprenent. Tal vegada l'únic plebiscit possible i eficaç fóra aquest. Altres potser ho haguessin estat fins no molt llunyana data.

El problema militar exigeix per a ésser abordat un anestèsic indispensable.

I tan interessant com això, més encara que res, és el règim sever en l'economia nacional: arribar a una nivellació veritat del pressupost en uns moments tan anguniosos com els actuals. El pressupost, entre el dèficit del corrent i el que resulta de les obligacions anteriors, eleva el dèficit total a 1,300 milions de pessetes.

En matèria electoral té poca fe el senyor Sànchez de Toca. Pensa que els nostres descendents, no els llunyans, els fills dels nostres fills, s'espantaran de la ficció de sobirania que experimenten les nostres Corts, no les actuals, les venidores, totes les passades i les què succeeixin a les que ara es convoquen. En això es va de mal en pitjor i és aquest l'únic mitjà d'arribar a moments i formes millors.

Això porta al president de l'Alta Cambra el record de la reforma constitucional en el que al Senat es refereix. I recorda que la modificació del Reglament va inclinar-se a transformar-lo i que de fet ell introduí una altra reforma més interessant encara: aquella que va tancar el pas a les fileres interminables dels aspirants a les senadories per dret propi, amb perjudici de le altes representacions que venien retallant el seu.

De la declaració ministerial, el senyor Sànchez de Toca s'ha negat a parlar-ne concretament perquè no la coneixia per a poder-ne formar judici.

L'ASSEMBLEA DE CAMBRES AGRICOLES

Aquest matí ha continuat les seves tasques l'Assemblea de les Cambres Agrícoles, presidida pel senyor Matesanz.

El senyor Robles i el senyor Oral, el qual no és agricultor, parlen extensament per a censurar amb duresa el sistema cadastral que s'està aplicant i que comet l'enorme injustícia de considerar d'igual capacitat productiva les diferents zones agrícoles d'Espanya.

El senyor Oral afirma que els agricultors poden comptar sempre amb els oficials del cadastre, perquè aquests entenen que és justa la seva protesta.

Parla de l'excés de personal, del qual diu que s'han d'elegir els que treballen, i aconsella a l'Assemblea, que en una de les seves conclusions demani al Govern la reducció de la burocràcia.

El senyor Robles aplaudeix a l'anterior orador per la valentia amb que s'ha produït i exvita a tots els pagesos que defensin als auxiliars del cadastre.

El senyor Matesanz agraeix la intervenció del senyor Oral.

Entén també que en les conclusions ha de figurar la petició de sanejar la burocràcia.

Afirma que Espanya està perduda perquè no hi ha estadistes, ni Estat, ni ciutadans.

El senyor Crespo intervé i anuncia que sotmetrà a l'Assemblea unes conclusions per al seu estudi.

El senyor Matesanz entén que deu remetre-les a la Mesa com s'ha fet amb les altres.

El senyor Zurita, vice-president de la Cambra Agrícola de Còrdova, fa notar l'interès que ha de tenir l'Assemblea en no acumular conclusions exagerades, perquè aquestes distraurien l'atenció del Govern, corrent-se el perill de debilitar les tres peticions essencials de l'Assemblea.

Així ho acorden els assembleistes.

S'acorda designar la comissió redactora de les esmentades conclusions i procedir aquesta tarda a l'estudi del tema: «Unió dels agraris i les seves representacions».

S'aixeca la sessió.

Una nodrida comissió d'assembleistes, formada per la major part dels representants de Còrdova, es trasllada al ministeri de la Governació per a saludar al ministre i interessar-li en les aspiracions de l'Assemblea.

El duc d'Almodovar del Valle, ha rebut als seus paisans als quals ha dit que venia preocupant-se prop del seu company el ministre de Finances, de les justes reclamacions dels pagesos de Còrdova, ide tots els agraris espanyols, i que en el successiu, prosseguirà la seva tasca en el mateix sentit.

Entre les conclusions aprovades per les Cambres Agrícoles, hi figuren les següents:

L'Assemblea declara que la immensa totalitat dels agraris que al contribuent espanyol estan produint els treballs de l'avançament cadastral radiquen en el compliment per part dels funcionaris encarregats d'aquest servei, d'aquells preceptes de la llei i el seu reglament que representen un dret d'intervenció en les operacions, tant de les juntes pericials com del propietari, i que són garantia de la seva equitat, essent precís que semblant estat de coses acabi en absolut.

Es improcedent per injust el fet de que, no havent-se realitzat encara en moltes provincies d'Espanya els treballs de l'avançament cadastral, es practiquin revisions.

Per tant, s'ha d'ordenar immediatament la inspecció d'aquells que s'hagessin començat o acabat.

En aquelles provincies on s'hagués realitzat l'avançament cadastral en aquest últim any i no s'hagessin produit protestes ni recursos, que es procedeixi a una revisió per compte

de l'Estat, procurant no obstant, que els líquids imponibles s'acomodin als de les províncies confrontants semblants en productivitat que ja estaven cadastrades i tributant amb arranjament a l'avançament sense cap protesta.

Mentre no estigui acabada una província, que no donin efectes tributaris els avançaments cadastrals en cap dels pobles.

Que es compleixi el disposat amb respecte a cadastrals i propietat forestal, donant la intervenció deguda al cos d'enginyers de monts. El contrari significa una recaptació de funcions.

Que als efectes del catastre urbà es faci extensiva aquesta aspiració a les finques rústiques, als solars i a les edificacions.

Que cessin tots els treballs que s'oposen a què els productes agrícoles i forestals típicament exportables a Espanya, tals com la taronja, el vi, la seba, la patata, etc., tinguin favorable col·locació als mercats del món, suprimint tots els drets d'exportació que existeixin, i facilitant el concert de bons tractats comercials.

S'aprovaren altres conclusions relatives a l'oli i al blat de moro en el sentit que ja deixàrem apuntat en ressenyar la sessió d'ahir.

Aquesta mateixa tarda s'ha demanat hora al President del Consell de Ministres per a fer-li donació de les conclusions abans enumerades.

ELS REFORMISTES I EL GOVERN

Don Melquíades Alvarez ha enviat el següent telegrama al governador de Saragossa, que és reformista i es creguè en el deure de dimitir:

«Continuant, com continuem, en la concentració lliberal amb tota lleialtat i entusiasme, demano a vostè que s'abstingui en absolut de presentar la dimissió del seu càrrec o la retiri si s'hagués avançat, seguint en son lloc, on tan bons serveis presta, acatant les ordres del Govern per disciplina, per convicció de l'interès de l'obra que anem a realitzar i per la confiança que mereix el seu il·lustre cap el marquès d'Alhucemas. Segur com estic que acatarà el prec que li faig, el saluda i abraça, Melquíades Alvarez.»

DE MARINA

El ministre de Marina ha firmat, entre altres, les següents Reials ordres:

Nomenant el capità de corbeta don Eduard García i Ramírez segon cap de l'Estació de submarins de Cartagena i sub-director d'aquella Escola de submarins.

Idem el capità de corbeta don Josep Campillo i Barreda, segon cap de la base naval i cap de l'Estació de submarins de Mahó.

EL CONGRES DEL RAM DE L'EDIFICACIO

Continuen les sessions del segon Congrés de la Federació de l'edificació.

Per aclamació s'han adoptat els següents importants acords:

Primer. — Expressar el criteri del Congrés favorable a l'abandó de la zona marroquina i a la repatriació immediata de tots els soldats espanyols que hi ha a la dita zona.

Segon. — Sol·licitar del Govern l'indult dels reus de Benagalbon i del company Josep Maria Viñuelas, diputat electe per Oviedo, condemnat a cadena perpètua per un Consell de guerra.

Tercer. — Reclamar dels poders públics una àmplia amnistia per a tots els que es trobin incursos en fets polítics i socials.

Quart. — Expressar la seva solidaritat més íntima amb els acords que la Unió General de Treballadors adopti contra el R. D. sobre intervenció en la comptabilitat de les organitzacions obreres.

Cinquè. — Protestar contra la conducta observada per la representació patronal a l'Institut de Reformes Socials en discutir-se el control obrer i aplaudir l'actuació en aquest mateix assumpte dels vocals obrers.

VISTA D'UN RECURS

L'advocat don Manuel Tercero va informar ahir a la Sala quarta del Tribunal Suprem oposant-se a dues excepcions allegades pel fiscal en un recurs entaulat contra una reial ordre del ministeri de la Governació, que aprovà el pressupost de la Diputació de Palma de Mallorca, no obstant les reclamacions dels senyors Visal i Cerdà els quals es consideraven perjudicats per l'arbitri establert contra l'exportació de carbons.

El senyor Tercero negà que pogués prosperar la prescripció allegada perquè el recurs fou entaulat dintre del termini legal encara que la presentació de certs documents reclamats per la Sala es retrassaren a causa de la vaga de correus i negà també la incompetència del tribunal perquè no es pot sostenir que la reial ordre recorreguda fos reproducció d'una altra anterior consentida, ja que aquesta no figura en l'expedient ni hi cap per últim, afirmar que no s'hagi produït perjudici als particulars ja que precisament això és el que ha determinat la interposició del recurs.

El fiscal va defensar la procedència de les excepcions.

LES RESPONSABILITATS ADMINISTRATIVES

Signat el decret de dissolució de les Corts, anunciada la seva publicació a la «Gaceta», la comissió encarregada de depurar les responsabilitats civils que presideix el magistrat senyor Prat, no podrà actuar fins acabat el període electoral ja que la llei ho prohibeix d'una manera definitiva.

Es comenta el fet de que, no obstant hagi estat precisament ahir quan la «Gaceta» publiqués la designació de les persones encarregades de realitzar les investigacions.

En canvi el general Bazan, que des del mes de desembre ve actuant en les responsabilitats militars, continua les seves funcions, perquè la llei electoral no posa obstacles, perquè exceptua de les restriccions a les autoritats militars.

EL CARRIL DE VAL DE ZAFAN

S'ha aprovat pel ministeri de Foment, el pressupost de despeses per a efectuar els estudis de la secció de Gandesa a Mora d'Ebre, corresponents al ferrocarril de Val de Zafan al Mediterrani, l'estudi i replantejg del qual es farà amb activitat.

AL PALAU

El comandant i dos oficials del creuer «Reina Victoria» han estat aquest matí rebuts per donya Victòria, amb l'objecte de rebre de la sobirana una artística fotografia amb dedicació a la sala d'oficials del dit vaixell de guerra.

Després presidí l'augusta senyora l'Assemblea de dames de la Creu Roja que va someter a la seva consideració importants assumptes que té en estudi la benèfica entitat.

A la una de la tarda oferiren lluirs respectes a la Reina Victòria les comtesses de Romanones i de Gabia.

A L'ATENEU DE MADRID

A l'Ateneu, per a substituir la Junta de govern sortint, s'han format diverses candidatures.

A quasi totes figura com a president el doctor Carracido.

A la candidatura formada per major nombre de socis, figuren, ultra l'il·lustre catedràtic, els senyors Besteiro i Giménez Azuz o Comenge per a ocupar el càrrec de vice-president.

Com a secretaris són proposats els senyors Sainz Rodríguez, González Torres i Balboin.

NOTA BURSATIL

Els cabals públics estan oferts, baixant la partida d'interior 25 cèntims en quedar a 70'85.

El Banc d'Espanya i l'Espanyol de Crèdit baixen dos enters. El Central en puja cinc, i el Río de la Plata mig.

Segueixen molt demanats els explosius, que passen de 360 a 382.

Els francs pugen 20 cèntims, i queden a 43'15; les lliures passen de 30'45 a 30'51, i els dòlars, de 6'535 a 6'50.

Els marcs s'ofereixen a 0.03125.

EL CASTELLA A PANAMA

Els diaris publiquen els següents informes de Panamà:

L'Assemblea Nacional de Panamà, mesures necessàries que s'han d'adoptar per a conservar en el país l'ús de l'idioma castellà.

L'augment de la població estrangera, i sobretot nordamericana, ha fet témer al Govern que l'idioma castellà pugui perdre el seu rang com a llengua popular, si no com a llengua escrita.

Per a evitar això, la nova llei estableix que les localitats designades fins avui amb nom estranger, siguin denominades amb llur primitiu nom castellà, i, si no el tinguessin, les autoritats municipals n'hi han de donar un.

El departament d'instrucció pública

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÁTIC
TEATRE ELDORADO
Demà, diumenge, a les onze del matí
ESTRENA DE
MATILDE D'ANGLATERRA
Tragèdia en cinc actes, inspirada en un fet de la HISTORIA DE CATALUNYA, original d'En FERRAN SOLDEVILA

ordenarà que a les escoles i establiments d'ensenyament, es col·loquin llistes dels noms indígenes o castellans que ara són coneguts amb nom estranger.

En un termini de tres mesos, quan ja siguin del domini públic els nous noms, en castellà, dels pobles del país, serà obligatori posar en castellà tota mena de correspondència per a Panamà, de l'estranger i de l'interior.

La llei prohibeix, àdhuc, l'exhibició de pellícules cinematogràfiques amb explicacions en idioma estranger i la distribució entre el públic de programes d'espectacles escrits en castellà incorrecte.

Per últim incorreran en multa elevada, els propietaris d'establiments i magatzems, els anuncis i rètols dels quals estiguin escrits en un altre idioma que no sigui el castellà, que és el nacional, així com també tots aquells que en una forma qualsevol serveixin d'anunci contenint incorreccions i faltes d'ortografia.

NOTES TEATRALS

Madrid, 7, 2 matinada.

Al Teatre de la Sarsuela s'ha estrenat aquesta nit l'opereta en tres actes de Kalman, arranjada per Giralt amb el títol de «La condesa de Montmartre».

Ha agradat.

Resulta interessant i la música és amena i agafadissa.

S'han repetit alguns números.

Exit franc.

Al teatre Espanyol s'ha estrenat el drama en tres actes «La Ceca», original d'Alvarez de Soto Mayor.

L'obra ha obtingut un èxit rotund, fins a l'extrem d'interrompre's la representació en dues escenes, sortint l'autor entre grans ovacions.

Es tracta d'un drama rural que es desenrotlla a la província d'Almeria.

Al Teatre Reial ha tingut lloc aquesta nit una funció a benefici dels expresoners d'Axdir tuberculosos que es troben al Sanatori de Còrdova.

El teatre oferia aspecte brillantíssim.

Hi han assistit els Reis.

S'han cantat tres actes de «Manon» i el quart acte de «Carmen», essent molt aplaudides Ofelia Nieto i Graciela Vergara.

LA VENDA D'ARMES

El ministre de la Governació ha aludit aquesta matinada als telegrames d'Eibar en els quals com a protesta per les restriccions en la venda d'armes s'anuncia que s'arribarà inclús a la dimissió de l'Ajuntament.

El duc d'Almodóvar deia que donada la situació actual de les lluites socials plantejades en termes de resolucions extremes, s'havia d'evitar per tots els mitjans, perquè seria perillosa, la venda lliure d'armes.

No obstant, el Govern, per a no lesionar els interessos de la indústria armera, es proposa estudiar els mitjans que satisfacin aquesta indústria

FIRMA DE GOVERNACIO

Admetent la dimissió del governador de Múrcia don Enric Izabal Pallarés.

Nomenant cap d'administració de tercera classe, secretari del Govern civil de la «província» de Múrcia a don Manuel Fernández Reyes, el qual exerceix el mateix càrrec amb la categoria immediata inferior.

Nomenant cap d'administració civil de segona classe, secretari del Govern civil de la «província» d'Oviedo a don Josep Massà Lacarra, el qual exerceix el mateix càrrec amb la categoria immediata inferior.

Concedint honors de cap superior d'administració civil a don Miquel Amengual i a don Josep Vazquez Vega.

Concedint la gran creu de l'orde civil de Beneficència amb distintiu morat i blanc al metge don Bonaventura Moron i González.

CRIM

En un bart de cambreres establert en el carrer de Silva titulat La Czarina, ha ocorregut aquesta nit un sagnant succés.

Dionisi Fernández, de 25 anys, que sostenia relacions ilícites amb la cambrera Maria Mofer, de 21 anys, després d'una viva discussió amb aquesta per gelosia d'un parroquià que freqüentava el bar, ha disparat tres trets contra la seva amant, matant-la.

L'agressor ha estat detingut.

Folletó de LA VEU DE CATALUNYA
119 7 ABRIL 1923

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER

Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

SEGONA PART

L'ESTIMBADA

admirar les tres estàtues que hi havia fet collocar i, notant que els dos àngels postrats eren la Catarina i la Delfineta, les agafava pel braç i se les volia endur. Però, llavors, queia un xàfec immens, sortien de trasconté En Rodon i En Jordi i, dins d'un menjador confortable i ben il·luminat, molt il·luminat, feien tots tres gran xibarri amb les filles de M. Souler i la Pauleta i la Montserrat, que ara parlava italià i l'abraçava plorant i rient, mentre pronunciava un elogi calorós del Montmartre i de sos músics, i maleïa els carrils d'Espanya, i els pintors d'Espanya, i l'aire d'Espanya i els banquers de l'Univers. En Foix li clavava la grapa al coll per escanyar-la tot foragitat, però un policia, molt semblant a En Bernat el contenia, l'agafava ben bé i se l'emmenava al despatx del carrer Ample, per, un cop allí, trasmudat en *dòmine*, amb unes dexuplines sota l'aixella, fer-lo asseure, posar-li uns grans llibres davant i amenaçar-lo amb un punyal, per si no els estudiava bé. Així estava, quan un ser estrany, vestit de mitralletes de plata resplandent, amb la cabellera encesa, passava per allí a cavall, més furient que un llampec, li tirava un llaç que se li entortolligava al cos i se l'enduia lluny, lluny, amb un dolor al costat que el feia recargolar, com si el nus de la corda se li clavés al fetge. La corredissa, però, seguia i era rabent, llarga, interminable, i més interminable encara el camí, que no finia mai, ni prometia acabar-se, mal que sués de dolor i angúnia el pobre presoner. El malastruc, amb la mà en aquell nus, clamava perdó, socors, cercant-ho a dreta i esquerra; i a cada cinquanta passes, alternativament, veia ara la Catarina, esculpida, dalt d'un pedestal; ara una bolera, a terra, relliant sobre un peu; l'aresta la primera com la mort, alegre la segona com la vida; una i altra indiferents a son dolor. Per fi, el cavall havia escurçat el galop a l'entrada d'una vall fosca, fosca, per l'atmosfera de la qual giravoltaven cèrcols encesos de llum blava i roja: el patient, afluixat el nus, relliscà suaument costa avall, costa avall, atuït pel cansament i la foscúria, fins que...

Renaixent, al terç dia, obrí els ulls i es trobà que, qui li estrenyia la mà dreta amorosament era la Catarina, i qui li palpava el front amb molt de compte la Fineta. No es recordava de sa entrada al llit, ni sabia ben bé on era.

A la fi:

— Obre més el finestró, filla, — pregà amb veu entelada i apoderant-se de la mà de sa muller per a portar-se-la als llavis, mentre la noia corria a obeir aquella ordre.

— Et trobes millor? — preguntà amorosament la muller, i sense oposar cap resistència a l'entendridora demostració del marit.

Aquest li besà la mà mig recelós encara, girà els ulls en blanc amb deliqui, es fregà la saburrosa llengua pel paladar i els llavis, i estrenyent també la mà de la noia, que ja es repenjava a l'espona esquerra, barboteja gràcies, tot commogut.

— Quantes hores fa que soc al llit? — preguntà encontinent, fent clascar aquella llengua, que no li cabia a la boca.

— Tres dies, fill. —

Aquest *fill*, pronunciat per la Catarina li colpí el cor, li féu veure un món nou, com si positivament ressuscités a nova vida. Un bau de benestar s'espandí per tot son ser.

— Es a dir que he estat molt mal?

— Ja tot ha passat, papà — afirmà la noia alegrement, demanant amb una senya a sa mare que es xuclés les llagrimes, que l'anaven a comprometre.

— Molt mal, eh? — seguí preguntant En Foix, amb veu molt feble i mirant esverat a muller i filla.

— Un bon xic, però ja no cal parlar-ne — digué la Catarina, alegrant el semblant i passant un mocador pels llavis pellosos del marit

— Com haureu sofert totes dues! — somicà el malalt. — Quan haureu sofert!

— Mira, noia, porta-li...

— Sí; l'aigua amb bolado, eh? que li refrescarà un xic la boca.

— No, espera't — suplicà el malalt, estrenyent més les mans amb que retenia aquelles dones. — No em deixeu encara. Em trobo tan bé així! Sou dos àngels. I jo... jo... tant que... —

Aquí l'home esclatà el plor, sense poder acabar. I com la Catarina rompés a plorar també, la noia, fent esforços de flaquesa, s'escapà fins a la taula del mig del *quarto*, s'eixugà dues llagrimes de desfogament grandíssim, i reaparegué amb la copa d'aigua, rondina:

— I ara, papàs? Ara que ja estem tots bons, gràcies a Déu... ara, hem de plorar? Begut, begut, papà: remulli la boca. Què no veu quin sol que fa avui? Vostè si que ho ha entès, que ha dormit tant com ha plogut! Però, mireu, avui quin sol més hermós. Vaja... ha begut bé? *Vritat* que ja té la boca més fresca? —

En Foix, encara amb una llagrima tremolosa a l'ull, tocà dolçament la cara a sa filla, per a dar-li gràcies.

Justament entra, llavors, el metge a posar terme a eixes escenes de tendresa, que qui sap on haurien arribat. La rialleta amb que, després d'una ràpida inspecció, pronuncià el «vaja, ja no té febre, ja podem cantar victòria», amarà de gaudi tots els cors.

— Es a dir que he arribat a les tres pedroles? — preguntà el malalt, reanimant-se bon xic i volent-se explicar l'estranya trasmudació de la Catarina, que el tenia tan dolçament sorprès.

— Ca, home, ca! — exclamà el doctor a punt de riure. — Es que aquestes senyores l'estimen com vostè es mereix, ve-li aquí. Creguí que han patit bona cosa més que vostè. No n'estaven poc d'espantades! Per elles sí que es morta; per a mi, no. Lo que vostè ha tingut no al·la pena. Vaja, a migdia, una sopeta; al vespre, una altra i un peixet, i passat demà, fora del llit. Reposin tots ara. Vostès, de les angúnies; el senyor Foix, del bat-i-bull que ha tingut per aquest cervell. No se'n deu haver fet pocs d'embolics d'idees i escenes estranyes, no és veritat?

— No me'n parli. I d'això déu venir el doloret de cap que encara tinc, oi, doctor? — respongué el malalt, ho ben net encara d'aprensions i dubtes.

— De res més. Tot passarà dormint. Vaja, descansi; passin-ho bé. —

I fora el doctor, la Catarina, desfogant-se amb un sospir, corregué a postrar-se als peus de la seva Verge, davant la qual cremaven dos ciris tres dies ha.

En la quietud recollida en que el deixaren, En Foix es passà bona estona rumiant el passat, sense copsar la cap i compte del canvi inesperat d'aquella dona. A la fi, s'adormí; però, tant en aquesta dormida com en la de la nit següent, somià encara molt, aturmentant-lo sobretot una ponsonyosa mampesada, en la qual es veia al llit, explicant, punt per punta, totes ses relacions amb la *Mimi* a la Catarina, que s'esborronava de sentir-ho i hauria fugit, si ell no l'hagués retinguda ben agafada pels bra-

Comentaris bibliogràfics

Notes sobre publicacions periòdiques

Si a una publicació periòdica pertoca un lloc davanter en la llista, aquesta és l'«Atmanac de la Poesia», que l'impressor Altés edita i el poeta López-Picó ordena. La perseverança d'any a any poser trobariem que és més subjecta a la claudicació que no la perseverança de dia en dia o de setmana a setmana. El de 1923, mena d'Anuari de les firmes productores de poesia del nostre mercat, conté una mostra de cada llibre en vers català publicats dins l'any 922.

•

«Scriptorium», nova revista mensual de Ripoll, ve a augmentar el protocol d'eles que amb impuls comarcal banyat de catalanisme fan per manera—entre la petita noticia curiosa i la vulgarització científica—de posar en valor el patrimoni ciutadà—popular. Intimes aficions i desigs d'expansió hi troben el seu derivatiu.

•

«Garba», en un número-almanac, i un altre dedicat a la Música a Sabadell, afirma la seva voluntat de cultura.

•

«Revista del Centre de Lectura», Reus, que sap no perdre un caràcter local comarcal, i agrícola i ésser alhora desvetllada als noms i als fets que constitueixen la unitat ciutadana conjunta, dedica els darrers números a la repatriació de «La Vicaria» del pintor Fortuny, a La crisi de l'Hipòtesi de l'Eter, a Lleis agronòmiques, a Biografia, Teatre i Poesia, a l'Ensenyança comercial a Reus... Omple el número de novembre la conferència que donà en aquella ciutat el senyor Valles i Pujals, la nit del 20 d'octubre de l'any passat, parlant de l'«Actuació de la Mancomunitat».

•

«Catalana», en el número del 2 de febrer, fa festa del passat aniversari del naixement del Rei Jaume I (diada de la Candelera de l'any 1208). En aquest número, subtitulat «El Reliquiari del Rei En Jaume i l'Orfeó Català» alternen la noticia, el discurs, l'article, al volt de la diada que l'Orfeó Català uní a la seva senyera una relíquia de cabells d'aquell rei, la reproducció de fragments històrics i de poesies que l'evoquen, les adhesions de representants de les terres que foren de l'antic reialme català, i gravats reproduint el reliquiari.

•

L'Arqueologia històrica, aquesta ocupació que se'ns imagina de frare humil o de gran senyor en vacances, ciència la menys vanitosa, de públic reduit, d'actuació entre professionals, compta amb un «Butlletí de la Societat Arqueològica Lul·liana», que es publica a Palma, i sobre les planes serioses i saviament pactents del qual m'imagino inclinats els grups d'estudiosos del món.

Perspectives medievals o renaixentistes: la germandat, l'ofici d'art, la vida parroquial, les banderies... Noms i vides fastuosos desapassionadament esbrinats, noms inèdits desenterrats i vides humils ressuscitades...

L'estudi de la noblesa mallorquina, deturant-se en la del segle XVII, i assenyaladament en el «Comte Mal» i la seva nissaga, que hi acaba el senyor Josep Ramis d'Ayreflor, és dens d'ambient d'època.

Ens figurem l'arqueòleg pur, ni gaire sensible a l'ètica dels fets, ni temptat de les grandeses que releia, ordenant els fets històrics dins seu, com, des de dins dels bastidors, els elements materials d'un drama.

El senyor Ramis d'Ayreflor el té aquest particular estil de precisió objectiva, d'amor al detall i d'ascetisme, amb el qual lliga un llenguatge «tant soit peu» romàntic vuitcentista.

En el número de gener trobem, en l'esmentat Butlletí, noticies sobre Enterraments i Obits del R. Convent de Sant Francesc de Palma; descobriment d'una làpida a Manacor, nou argument a favor de l'ortodoxia filosòfica del gran Ossió de Còrdoba; un Registre de pintors inèdits que treballaven a Mallorca (segle XIV); i Plec 28 de les Informacions judicials sobre els addictes a la Germania (segle XVI).

•

El quadern mensual d'Etnografia, Mitologia i Folklore de les Balears «Tresor dels Avis», amb la redacció a Artà, ens dóna les petites llavors precioses de ciència i les eficacissimes gotes aperitives de les suggestions dramàtiques o poemàtiques. Són incalculables les possibilitats germinatives d'alguns humils documents d'aquesta mena.

Nomenem sols alguns temes de l'index del volum primer de «Tresor dels Avis»: Correspondència d'una série de refranys del llatí coexistents en català, castellà, italià, francès, anglès i alemany. (En algun d'ells sorprèn la correspondència al peu de la lletra entre el refrany en un país i en un altre). Noms i formes dels núvols i els seus pronòstics; el sol i el seu culte; la lluna, les constel·lacions, planetes i cometes; cançons d'amor, de treballada, etc.; el culte del bosc; les festes balears; noms de vestits i dels seus teixits (Documents, els d'aquest ram, utilissims per a quan ens determinem a restablir la nomenclatura de les robes, avui degenerades a «latines, vuals, crepé, serges, frescos...»); Folklore del dia de Sant Joan; elements folklòrics referents als móros; tradicions; glosses...

Els fascicles, sota groga coberta, d'aquest «Tresor dels Avis», en els quals la simplicitat ajuda sovint la ciència, seran al seu lloc en la taula ciencia, seran al seu lloc en la taula del poeta, del filòleg i del filòsof.

•

«Nos», el butlletí mensual de cultura gallega, òrgue de la Societat del mateix nom a Orense, ens porta guspires d'aquella raça. D'aquestes guspires, algunes que les veiem reaparèixer de periòdic en periòdic, de llibre en llibre gallegs, ens mostren aquesta raça, o almenys un seu nucli vivent, com tenint molt de nord, d'allò que amb aquesta paraula «nord» es vol significar vulgarment de vaguetat d'ànima, d'inclinació a l'abstrús en filosofia, al simbòlic en literatura. Aquesta sensació de nordisme, que ens fa adonar d'una diferència, potser d'esperit, potser d'edat, entre ells i nosaltres, la rebem sovint de l'obra escrita dels gallecs actuals.

Es realment un nordisme? Es potser un atlantisme? O el conreu avicat d'una voluptat encomanada per viés literaris?...

La tradició, la llegenda celta, tan assiduament acaronada de literats o pensadors gallecs actuals, i de vegades en els seus elements més excèntrics o vagarosos, el conreu gairebé vicios de la «saudade», la curiositat envers Teosofia i Ocultisme, i un acariciament del fatalisme i de la mort, dels quals un germà de Portugal, Teixeira de Pascoaes, n'és el compendi humà (i qui sap si Galícia és en molt contagiada d'aquest malalt il·lustre), tot això acolora un grup de ments gallegues contemporànies i les fa basquejar com en una obnubilació histèrica integral que en ells mateixos malda per a reduir a fórmules i a síntesis científiques tot co que és substancia i credo de la raça llur.

Nordisme? Atlantisme? Qui sap si més aviat la crisi efímera de l'edat de creixença d'una raça, que no pas cap fesomia definitiva d'aquesta raça. Nosaltres hem passat, i altres encoara passen, crisis semblants.

Saludem en la revista «Nos» un dels forts cenacles on la Crítica, l'Etnografia, la Poesia i el tast de les Ciències, debaten la nostalgia de les ànimes d'aquests gallecs austers i concisos que, per a batejar-se, han emprat el primitivisme d'aquest mot: «Nosaltres» evocador d'un grup escultòric de figures nues i de front esquerp. Remarquem, però, que entre ells i nosaltres, hi ha, si no tota una raça, tota una edat.

•

«Revista Parlamentaria de Cuba», en la secció de Política Americana, tractant de Pan-americanisme o de Imperialisme, de lligues o de protestes, ens posa davant l'evidència de les diferents Amériques.

En un article de Loustalot, on són recollides i ordenades les declaracions del senyor Clemenceau en el seu viatge a Nord-Amèrica, rebem idea de l'art de justificar-se els homes, que siguin francesos o anglesos, o tinguin raó èticament o tinguin menys raó. Forma... Política... Art...

La mateixa «Revista Parlamentaria» ens dóna en les Pàgines de selecció literària «El Poema de la Madre», de l'escriptora xilena Gabriela Mistral bellissim, femení i gran. El considerem una de les pàgines de dona més definitives de les Lletres d'avui.

•

El segon número de gener de «Le Feu», òrgue quinzenal del regionalisme mediterrani, que surt a Aix-en-Provence, destaca un nom: «Barcelone», sobre la gran coberta amb les quatre barres vermelles davant el lluminós espai groc-ginesta, i el seu text és dedicat sencer a l'activitat integral de Barcelona-Catalunya. Dues reproduccions a tota plana d'impressionants dibuixos de Xavier Nogués hi donen el to de catalanitat vista a través l'esperit d'una mena de Fra Angelic del dogma de la raça. Les nostres Arts, Administració, Política, Llengua, Comerç i Cultura en general hi son presentats, concretats o particularitzats pels senyors Josep d'Arbaud, Puig i Cadafalch, Rovira i Virgili, Josep Carner, Lluis Bertran, Leandre Cervera, Rafel Benet, Cristofor de Domènech, J. E., Joan Pich, Francesc Rodón, Joan Estelrich, Josep Pla, Adolphe Falgairolle i C. Peyres.

•

Notabilissima la revista mensual belga de lletres «Ecrits du Nord» (gener 1923). Surt a Bruxelles sota la direcció dels senyors Franz Hellens i Paul Vanderborght. Encuriosidor l'article on Jules Romains exposa el seu juí de com l'escola simbolista francesa s'és extingida abans d'haver arribat mai a tenir una plena existència. Desvetllador de pregones perspectives interiors, l'article de Dommartin sobre l'obra de Marcel Proust. Encuriosidors, aguts, ilustradors, els repassos sobre Literatura anglesa moderna, sobre Teatre i Llibres nous, amb idees agudes d'Herman Closson, exposant el concepte que ell té del Teatre; així mateix les «Idées, Remarques et Point de Vue». Mostres vives de modernitat les pàgines directament de literatura, signades Paul Méral, Anton Tchekov, Claude-André Puget i Franz Hellens.

•

El «Mercure de France», de la primera quinzena de febrer, porta unes Reflexions de Camille Pitollet, motivades del llibre de Joan Arús «Evolució de la Poesia catalana». El senyor Pitollet hi fa mostra de les seves lectures, ben cert no escasses, de publicacions d'Espanya. Se'l coneix al dia dels llibres i de co que al volt d'ells s'ha dit, té noticies, coneix noms i dates, nombrosament.

No res menys, a claps, una especial cruesa de judici, que se'ns figura, en ço mental, com altres moments l'errada material d'un nom, hi revelen l'home molt jóios, això sí, de la seva pàtria, i amb desigs d'una major difusió de les formes franceses en la poesia catalana, i d'una major equanimitat en la mentalitat catalana, però una mica mancat d'aquella visió càlida factor de cordialitat, potser no gaire assolible en alguns temperaments, almenys si són allunyats, per poc que sigui, del país del qual parlen; visió i cordialitat que donarien a la crítica del senyor Pitollet, respecte a nosaltres, (ara, de moments molt desiguals), amb una major vitalitat harmònica una major qualitat intrínseca de cosa justa.

JOSEP LLEONART

Catalunya enfora

França

La conegudissima editorial francesa «La Renaissance du Livre», acaba de publicar una antologia mundial ordenada i classificada pel poeta avantguardista alsacià Iwan Goll. L'obra s'intitula «Les Cinq Continents» i conté poemes d'autors de més de vint-i-cinc llengües diferents. Naturalment, Catalunya no hi manca. Iwan Goll reprodueix en aquest llibre algunes composicions d'autors catalans, traduïdes al francès per M. Albert Schneeberger.

—En son número de 20 de març darrer, «La Revue du Beau et du Vrai», de Paris, s'ocupa, en son darrer número, de l'obra del pintor català Joaquim Biosca, del qual reprodueix una tela i dos dibuixos.

Itàlia

Giuseppe Ravegnani, que ha entrat a formar part de la redacció del «Giornale di Poesia», prossegueix la seva tasca d'incorporar la producció intellectual catalana a les lletres italianes. En els darrers números del referit «Giornale» ha fet inserir traduccions de poesies de Joan Alcover i Tomàs Garcés i d'una prosa de Josep Pla.

—A la revita «Italinità», Marius Garea dóna la traducció d'un conte, «L'Orto», d'Alfons Maseras.

Qüestions socials

Mort d'un ferit

El ferit al carrer de Bell-lloch, Agustí Viladoms Masip ha mort aquesta matinada a l'Hospital Clínic.

Reunió sorpresa

La policia sorprengué anit passada una reunió dels oficials barbers del Sindicat Lliure.

D'aquesta reunió no s'havia demanat permís a l'autoritat.

Ha estat detingut el president.

De l'atemptat de Manresa

Els detalls precedents són els que ens van comunicar els nostres amics de Manresa. A la Inspecció General de Policia es va rebre una nota tramesa per telèfon per la policia de Manresa, i en ella es diu que els agressors eren dins del café, però noticies rebudes posteriorment fan que creiem més ajustada a la realitat dels fets la versió que ens va ésser comunicada.

La nota de la policia diu que es tenen sospites que un tal Josep Figueras Rusinyol figurava en el grup dels agressors i l'autoritat treballava activament per veure si podia posar-li mà.

El cap superior de policia va disposar que dos agents de Barcelona marxessin tot seguit amb motocicleta cap a Manresa per ajudar aquests treballs.

Diuen de Manresa que ha estat alliberat el sindicalista Espinal, molt caracteritzat dintre el Sindicat Unic, el qual havia estat detingut a la tarda.

El ferit Eduard Folch ha empitjorat, temen-se que mori.

Ha arribat a Manresa el fiscal senyor Medina, per a intervenir en les actuacions judicials.

També hi han arribat alguns inspectors de policí aper a cooperar a les actuacions del jutge.

La policia de Manresa ha comunicat la detenció de Joan Puig Pons, de 20 anys, com un dels autors de l'atemptat del Café Alhambra, i de Joan Garcia Oliver, cambrer, de Saragossa, com inductor. També fou detingut Josep Espinal Vila, i sobre aquests individus es demanen antecedents a la Inspecció general.

Consultats els arxius de la Inspecció, resulta que el Puig va ésser processat per robatori en 1920 i absolt en 1922.

L'Espinal va ésser detingut el 24 de setembre del 19, com a instigador i director dels successos esdevinguts a Manresa, estant encarregat especialment de proporcionar feina o bé mitjans de fuga als qui es veien obligats a anar-se'n de Barcelona socials, sospitant-se que havia pres part en alguns atemptats. Va ésser posat a disposició del jutge, qui el deixà tot seguit en llibertat, quedant una temporada a la presó com pres governatiu.

El Joan Garcia fou detingut el 6 d'abril de 1921, per exigir als patrons en nom del Sindicat Unic, quantitats que variaven entre cinc i deu mil pessetes. Va ésser processat per estafa i alliberat pel jutge el desembre del mateix any. Pel novembre del 19 havia estat agafat amb un altre, per haevr estat sorpresos enganxant pasquins que contenien injúries a l'exèrcit, havent-se-li ocupat una pistola Star, tres carregadors plens i cent càpsules soltes. Fou posat a disposició de l'autoritat militar i poc després deixat en llibertat. El 18 de desembre d'aquell any va ingressar a la presó de Barcelona per dispar de arma de foc, i deixat anar aviat.

El dia 6 de febrer del 21 av sortir de Reus cap a Barcelona, i la guardia civil el va detenir a Gavà, per dur un maletí amb objectes sospitosos. Va ingressar a la presó de Barcelona i alliberat el 19 de maig següent.

Segons noticies de Manresa, l'Espinal, després de declarar, va ésser posat en llibertat pel jutge, i es creia que els tres també serien deixats anar.

REUNIO SORPRESA

La policia sorprengué anit passada una reunió dels oficials barbers del Sindicat Lliure.

D'aquesta reunió no s'hava demanat permís a l'autortat.

Foren detinguts el president del Sindicat, Josep Jous Urgell, de Tarragona, i el secretari, Josep Rodriguez Arija, de Málaga, els quals han ingressat a la presó en concepte de incomunicats.

La reunió era al local de «La Naval», els reunits, 26 ,ie ls detinguts han dit que no és tractava d'una reunió sindical ni política, sinó de una colla d'amics que van anar a pendre café a «La Naval», i com que eren tants i fejen nosa a baix, van pasar a una altra dependència de la casa.

EL TRIBUNAL INDUSTRIAL

Ha estat molt comentada una llarga conferència del president del Tribunal Industrial, amb el president de l'Audiència.

Es creu que han parlat e les protestes que el Sindicat Lliure ha formulat contra altres tants actes d'elecció de vocals obrers i del que amb tal motiu podria succeir en la sessió de demà, perquè els ànims estan bou xic excitats.

L'autoritat adoptarà precaucions.

INDISCIPLINA

El diari «Solidaridad Obrera» es dol amargament que hi ha sindicats que prenen acords que estan en pugna amb acords presos per la majoria dels altres sindicats, i en compte sotmetre's al parer de la majoria, en fan qüestió tancada i no volen de cap de les maneres desistir del seu punt.

Aixís — diu el referit diari — no hi ha organització possible.

«CATALUNYA SOCIAL»

El núm. 102, data del 7 d'abril, publica el següent sumari:

«Setmana Santa... (Contra la propaganda irreligiosa dels sindicalistes i l'actitud de certs patrons catòlics). — El que passa, per J. — La solució de la crisi. El fracàs del reformisme. — La unió per a la vaga, per R. Rucabado. — Joventut, escolta..., per J. Civera i Sormani. — Benaventurats els ulls que veuen el què vosaltres veieu! (Del llibre «Camí», en preparació), per Vérax. — Com es fan les economies, per A. Z.— Els Sindicats Lliures Femenins de la Regió de l'Iser (França), per Maria Bonshoms — La Pastoral collectiva dels Prelats de Catalunya contra la immoralitat i el joc: X. La mal anomenada reglamentació del joc. XI. Els diners del Diable. Els anticristians (LLa persecució de la clerecia catòlicaL pels bolxevistes a Rússia. — La situació econòmica de Rússia. II. — D'ací i d'allà. — Noticiari.

Gravat. — La dimisió d'En Pedregal (dibuix), per X.

EL PREU DEL PA

Diu el Sindicat Professional d'Industrials Flequers:

«La Junta Provincial de Proveiments ha notificat al «Sindicat Professional d'Industrials Flequers», que a partir del dia 12 de l'actual, ha de vendre's el quilo de pa corrent a 0'65 pessetes, o sigui amb una rebaixa de 5 cèntims del preu actual.

El Sindicat no comprén com s'ha taxat el pa, sense taxar el blat i les farines, i màxim sense tenir en compte les dades que facilità a la dita Junta, els que evidenciaven la impossibilitat de la rebaixa, donades les despeses de panificació i els preus de les farines, quan precissament aquests han sofert durant els últims dies una sensible puja que persisteix actualment.

El Gremi de Flequers està sempre disposat a demostrar al qui vulgui examinar-les les dades demostratives de la veracitat dels presentats a la Junta de Proveiments.

Es precis que l'opinió sàpiga que flequeria no té excessiva ganància, puix, és sabut que ni gaudeix del marge legal industrial que té reconegut.

La flequeria barcelonesa, que sempre ha collaborat a la gestió de les autoritats i en diverses ocasions amb notori sacrifici, es plany que la Junta de Proveiments, hagi procedit amb tal desconsideració envers aquest Gremi, obligant-lo a acatar un acord que, si ha de complir-lo, o han d'arruinar-se les famílies dels flequers, o ha de recaure en perjudici del poble amb un desmilloament de la qualitat del pa».

REUNIO

En l'Assemblea reglamentària que celebrarà la Cooperativa d'Obrers i Empleats Municipals per a la construcció de cases barates, demà, diumenge, a les 10'30 al Teatre de la Casa del Poble, serà discutida la següent ordre del dia:

Lectura i aprovació de l'acta de l'Assemblea anterior; lectura i aprovació d'una Memòria en la qual succintament la Junta directiva ressenyarà les tasques portades a cap durant l'exercici anterior; lectura i aprovació de l'estat de comptes i del balanç social; elecció de càrrecs per a la Junta directiva; discussió i votació de les proposicions presentades a la Junta directiva i assumptes generals.

Vida religiosa

Avui: Sants Epifani, bisbe; Sadurní, bisbe i màrtir, i Ciriac, màrtir.—Demà: Diumenge de Quasimodo. Sants Albert el Magne i Amanci, bisbes.

Quaranta hores: Demà, a la Confraria de la Guarda i Oració, a Sant Jaume. Hores d'exposició: De dos quarts de nou del matí a dos quarts de set de la tarda.

La missa de demà: Segon Diumenge de Pàsqua, del dia, color blanc.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona de la Concepció, a Sant Francesc, o a Santa Clara, o a l'Ensenyança (Eixampla), o a la seva església (Eixampla), privilegiada.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Nostra Dona dels Desemparats. — Demà, Torn de Nostra Dona dels Dolors.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn dels Dolors de Maria, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia).—Demà: Torn de la Immaculada Concepció a la mateixa capella.

LA COMUNIO PASQUAL ALS MALALTS DE SANT ANDREU

El consell directiu i el reverend conseller de l'Ateneu de Sant Lluís Gonçaga, de Sant Andreu de Palomar, preguen en gran manera als senyors socis que se serveixin assistir a la solemne processó que per acompanyar el Sant Viàtic i administrar la Comunió Pasqual als malalts i als invàlids de la barriada, sortirà de l'església parroquial de Sant Andreu, demà, diumenge, a dos quarts de vuit del matí.

— Parròquia de Santa Maria del Pi. — Demà, diumenge, a les quatre, la primera missa, la segona a les sis, les altres cada mitja hora i la darrera a dos quarts d'una. A les set, missa parroquial amb explicació del Sant Evangeli del dia pel reverend Ecònom. A dos quarts de deu, res de Prima i Tertia, Ofici conventual cantat, i res de Sexta i Nona per la reverenda Comunitat. A dos quarts de dotze, missa i lectura doctrinal.

Tarda, a les tres, ensenyament del Catecisme; a les sis i quart funció de l'Octavari amb que l'Associació de la Minerva obsequia tots els anys a Jesús Sagramentat, amb exposició de S. D. M., rosari, trisagi cantat, sermó pel P. Anicet de la Sagrada Família, C. D., benedicció i reserva. Tots els dies de l'Octavari la funció serà a la mateixa hora i de la mateixa forma.

— Parròquia de Sant Agustí. — Demà, diumenge, al matí, es diran les misses a les hores de costum. A les vuit, missa parroquial i homilia de l'Evangeli. A les deu, Ofici, i a les dotze, punt doctrinal.

Tarda, a les tres, Catecisme, i a dos quarts de set, Rosari i visites al Santíssim i a la Verge.

— Demà, diumenge, la Congregació de Filles de Maria de Nostra Dona de la Mercè, celebrarà la seva funció mensual amb missa de Comunió general, a les vuit del matí, amb plàtica preparatòria per un reverend Pare de l'Immaculat Cor de Maria.

— Enguany, com ja s'ha fet tradicional a la barriada dels Josepets, de Gràcia, demà, diumenge, a les set del matí, sortirà de la parròquia de Sant Josep en solemne processó el Combregat general per a repartir el Pa espiritual entre els feligresos malalts i impossibilitats de l'esmentada demarcació.

Aquest acte és sempre organitzat per l'Associació de Portants de Tàlem, de la Parròquia, la qual amb la seva bandera presidirà tan santa manifestació, de la qual serà portador el president de l'Associació, En Pere Homet, acompanyant-lo com a cordonistes els socis En Ramon Miquel Planas i el capità de corbeta En Lluís Felip de Bauzà.

A la processó hi assistiran també les autoritats de la ciutat i del districte. Per tal motiu el capità general ha concedit que hi assisteixi una secció del regiment de cavalleria de Santiago, amb la corresponent esquadra i banda de cornetes. També hi assistirà la banda La Martinense.

Els organitzadors de la magnífica festa preguen especialment a tots els veïns per on la processó farà el seu curs, que endomassin els balcons palesant així llur religiosa adhesió.

El curs de la processó serà pels següents carrers: Avinguda de la República Argentina, Scipion, Homer, Putxet, Saragossa, Guillem Tell, Carolines, Aulèstia Pijoan, Bretón de los Herreros, Avinguda Príncep d'Astúries, Rambla del Prat, Salmeron, plaça de Lesseps i entrada a l'Església.

— Administració de l'Hospital Clínic. — Demà, diumenge, a les set del matí sortirà de l'església de l'Hospital Clínic una solemne processó que recorrerà els patis i galeries entrant en cada una de les sales per a administrar la sagrada Comunió als malalts: portarà el penó principal l'Excellentíssim senyor Puig Alfonso i amenitzarà l'acte la banda dels Salesians.

Són convidats a aquest acte, d'una manera especial, els catedràtics, doctors i alumnes de la Facultat de Medicina, totes les Associacions catòliques i les persones que desitgin honorar a Jesucrist i donar consol als malalts.

A un quart de set es celebrarà missa, i en tornar de la processó es dirà la segona.

— Església del Roser, Auzies-March, 54.— Confraria del Nom de Jesús. — Celebrarà els següents cultes demà: a les vuit del matí, missa de Comunió general. A les sis de la tarda, exposició de S. D. M., Rosari, sermó pel reverend Pare Fra Josep Bellido, O. P., reserva, processó claustral i himne final.

— Monestir de Santa Clara. — Demà, diumenge, la Congregació d'Oblats Seglars Benedictins, de Montserrat, tindrà, a les vuit, missa de Comunió general. A les sis de la tarda tindrà lloc la funció mensual acostumada.

— Dominica de Quasimodo. — Evangeli. — Jn., XX, 19-31.

Aquell mateix dia, el primer de la setmana, al tard, aplegats com eren els Apòstols i amb les portes tancades per por dels jueus, s'aparegué Jesús, i dret al mig, els digué: «La pau sia amb vosaltres». I dit això els mostrà les mans i el costat. Gojaren-se els deixebles, vient el Senyor. Ell, doncs, els torna a dir: «Sí, la pau sia amb vosaltres. Com mon Pare m'ha enviat, també jo us envio». I dites aquestes paraules, alenà damunt ells, i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant: A qui perdonareu els pecats, perdonats els seran; a qui els retingueu, retinguts els seran».

Tomàs, un dels Dotze, de nom Dídim, no hi era amb ells quan vingué Jesús. Els altres deixebles, doncs, li digueren: «Hem vist el Senyor». Mes ell els respon: «Si no veig pas en ses mans la marca dels claus, i si jo el meu dit no entro al forat dels claus, i no afic la mà en el seu costat, no hi creuré».

Vuit dies després eren altra volta allí dins sos deixebles, i Tomàs amb ells. I amb les portes tancades, s'apareix Jesús i, dret al mig, diu: «La pau sia amb vosaltres». Després diu a Tomàs: «Entra aquí el teu dit, i mira les meves mans, acosta la mà i entra-la en el meu costat; i no sies descreient, sinó fidel». Tomàs respon i li diu: «Senyor meu i Déu meu». Li diu Jesús: «Per què m'has vist, has cregut: benaventurats els qui han cregut sense veure'm».

Molts d'altres miracles féu encara Jesús en presència dels deixebles, els quals no són escrits en aquest llibre. Mes aquests són escrits perquè cregu que Jesús és el Crist, el Fill de Déu, i perquè, creient, tingueu vida en son nom.

(De la «Fulla Dominical» del bisbat de Barcelona, edició catalana.)

—Reial i Il·lustre Arxiconfraria de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist. — Parròquia del Pi. — Demà, a les cinc de la tarda, se celebrarà el devot Via-Crucis mensual, presidint la Imatge del Crucificat, propietat d'aquesta Arxiconfraria, i portada pels portants de l'Agregació «Els Setanta Dos».

Bisbat

PROGRAMA DE LA SETMANA DIOCESANA D'ACCIO CATOLICO - FEMENINA, QUE, ORGANITZADA PER L'ACCIO CATOLICA DE LA DONA, ES CELEBRARA, SOTA LA PRESIDENCIA DEL SENYOR BISBE, DE L'11 AL 15 DEL CORRENT MES D'ABRIL.

Dimecres, dia 11. — A les vuit del matí, missa de Comunió general a la parròquia major de Santa Anna, per a implorar el bon èxit dels treballs.

A les cinc de la tarda, solemne sessió d'obertura, a la Sala Mozart.

Salutació, del reverend senyor Director diocesà. — Memòria de la Secretària de la Setmana. — Discurs de la senyoreta Maria d'Echarri, secretària de l'A. C. de la D., a Madrid. — Discurs del M. Iltre. senyor don Fèlix Bilbao, canonge de València, director d'Interessos Catòlics. — La part musical estarà a càrrec de sòcies de l'Associació Escolar Femenina.

Dijous, dia 12. — Al matí, a les deu, Visita i sessió de pietat i Moralitat, al Foment de Pietat Catalana (Carrer Duran i Bas, 11).

Relació de l'Obra, reverend doctor don Eudalt Serra, director de la mateixa. — Professors: reverend Pare Ignasi Casanovas, S. J.; M. Iltre. senyor don Joan Buj, canonge de Saragossa.

A la tarda, a les quatre: Visita i sessió d'Acció Obrera, al Patronat Social Escolar d'Obreres del Poblet (Provença, 389). (Condueix al mateix el tramvia d'Horta, baixant abans d'arribar al Temple de la Sagrada Família).

Exposició de l'Obra, reverend senyor director del Patronat. — Professors: reverend don Sants Boada, director de l'Ateneu Social de Sant Feliu de Guíxols; donya Mercè Artigas de Régàs, de Mataró; don Francesc Martí i Boch, publicista.

Divendres, dia 13. — Al matí, a les deu, Visita i sessió de Cultura Professional, a l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona (Baix de Sant Pere, 9).

Exposició de l'Obra, donya Francesca Bonnemaison, vídua de Verdaguer. — Professors: senyoreta Carme Cuesta, i reverend doctor don Ignasi Jordà, Catedràtic de Literatura a l'Institut de Girona.

A la tarda, a dos quarts de cinc: Sessió de Cultura Superior, al saló d'actes de la Parròquia Major de Santa Anna.

Professors: Iltre. senyora donya Carme Raposo, directora de la Normal de Barcelona; reverend doctor don Ramon Reig, catedràtic de l'Institut de Lleyda. — Senyoreta Anna Biader, professora de la Normal de Tarragona; don Joan Burgada i Julià, publicista.

Reunió de delegades. — Acabat aquest acte, al Saló de Juntes de Santa Anna, reunió especial de les persones delegades que assisteixin de les poblacions de fora de la capital.

Dissabte, dia 14. — Al matí, a les deu: Sessió de la Sessió Catequística, al Centre de la Sagrada Família (Calàbria, 72).

Exposició de l'Obra, senyoreta Carme Carroggio, secretària. — Professors: reverend doctor don Josep Samsó, E. Arxiprest de Mataró; reverend doctor don Eduard Roman, catedràtic del Seminari; senyoreta donya Dolors Tenas, de la Delegació de la Lliga, de la Garriga.

A la tarda, a dos quarts de cinc: Sessió de la Comissió de Beneficència, a l'Asil Bressol del Nen Jesús (Montcada, 18).

Exposició de l'Obra: Molt Iltre. doctor don Joaquim Sendra, canonge. — Professors: Excms. senyor don Ramon Albó i Martí i senyoreta donya Dolors Sert.

En cada una d'aquestes sessions es farà la relació de diferents obres d'Acció Catòlico-femenines, agrupades segons les seccions de les quals consta la Lliga d'Acció Catòlica de la Dona.

—Ha mort a Olesa de Montserrat la M. Josepa Homs Escolàpia a l'edat de 73 anys, i a Barcelona ha mort la Germana Facunda, del Cor de Maria, de l'Institut de Religioses Adoratrius.

Cròniques d'Art

A les Galeries Layetanes han exposat darrerament les seves obres els artistes Bonaterra i Matilla.

El primer mostra en la seva pintura una sèrie de qualitats, podriem dir, en brut. Una gran embranzida de pintor hi ha en aquestes teles, mançades però d'aquell ordre intelligent o apassionat, si es vol, sense el qual la feina resta incompleta.

Matilla ha exposat algunes marines plenes d'aquella fuga elegant i lleugera que és la característica d'aquest pintor, prou conegut del públic barceloni.

A les Galeries d'Art d'«El Siglo», exhibeixen pintures els senyors A. Vidal Rolland, Josep Manaut, Verdugo Landi i Rafel Argelés. Pintura més o menys reeixida de revista castellana illustrada, aquesta que s'exposa als salons d'«El Siglo» durant aquests dies.

A la Sala Parés exposa el pintor R. Laporta Astort algunes teles, generalment planes de bona fe i alguna d'aquestes, com el «Retrat del pare del pintor», força consistent, dintre del gènere.

R. B.

Noticiari

Del 31 de març al 13 d'abril, el Saló «Nou Ambient» fa la seva exposició a les Galeries Dalmau.

—Enric Casanovas exhibeix catorze notables escultures, al Saló «El Camarin», del 31 de març al 14 d'abril.

—O. Egill, a les Galeries Layetanes exposarà els seus vidres esmaltats al foc, del 21 d'abril al 4 de maig.

—Josep Camins, pintor, exhibirà un considerable nombre de teles, a la Sala Parés, del 7 al 20 del corrent.

—Mateu Serra i Buixó obrí la seva exposició a «La Pinacoteca», el dia 31 de març, i restarà oberta fins el 15 d'aquest mes.

—Camil Blanes tindrà oberta l'exposició d'aquarelles i olis als salons d'«El Siglo», fins el dia 15.

—Avui, dissabte, obren les seves exposicions, a les Galeries Layetanes, els artistes Alexandre Cardunets i Josep Nogué i Massó, restant obertes fins el dia 20 d'abril.

D'espectacles

Romea

Benefici de l'Esperança Ortiz

Ahir a la vetlla va tenir lloc, a Romea, la funció en honor i benefici de la primera actriu N'Esperança Ortiz, posant-se en escena «Garidó i Francina» i «Per no ésser tretze». El teatre estigué força concorregut, abundant els aplaudiments en demostració de les moltes simpaties que ha sabut guanyar-se l'esmentada primera actriu, durant la seva llarga temporada d'actuar a Romea.

Ella correspongué al favor del públic fent gala del seu art i la seva gentilesa reconeguts.

Goya

LA HORA DE AMAR, comèdia en tres actes de E. Bourdet, traduïda al castellà per Carles de Batlle.

Ens trobem enfront d'una comèdia fina, molt ben portada des del començament fins a les darreries amb un diàleg natural, àgil i graciós on l'interès se sosté sols amb l'intervenció de tres o quatre personatges i amb el desenrotllament d'una intriga senzillíssima consistent en la suplantació d'un amor per un altre en l'ànima d'un jove sentimental, ingenu i un poc atribulat.

Admesa la situació un poc paradoxal dels personatges, tot esdevé lògic i humà. El fet que la confidenta d'un galant desesperat arribi a estimar al confident a força de planye'l i de sentir-se embolcallada del seu foc i aconsegueixi amb la seva dolcesa i formosor guanyar el cor de l'altre, no és certament nou i ha sigut portat al teatre amb diferents ropatges literaris, ara romàntics, suara realistes i àdhuc grotescos. Però Bourdet ha sabut fer-ho amb una delicadesa personal i amb un coneixement dels dubtes i desconfiances que deuen assaltar el cor d'una dona en aquestes situacions, molt a propòsit per a mantenir l'atenció i l'interès de l'auditori.

De primer antuvi s'endevina el desenllaç, però la subtilesa dels diàlegs i les fluctuacions que imprimeix el desenrotllament de la petita intriga amorosa, us encisen sense encaparrar-vos. Sabeu el que succeirà i esteu tranquils, però no us canseu de veure com succeeix ni com sorgeixen petites i delicades contrarietats d'ordre psicològic que retrassen la unió definitiva de la simpàtica parella.

L'obra és ben francesa de cap a peus. Té una graciosa lleugeresa que la fa amable. No planteja cap problema moral ni té la més petita transcendència; l'escolteu amb una gran placidesa i us fa somriure bellament. Els tipus no manquen, però, d'humanitat: en tenen més de la que sembla. Es la llur una humanitat deliciosa que mai us fa nosa ni arriba a preocupar-vos, car no suscita altres conflictes que els que ells mateixos poden resoldre bonament i que si no els resolguessin no se'n ressentiria pas la societat.

Aquesta comèdia, que recorda l'estil irònic i escèptic de Scribe en «Els inconsolables», ha tingut el do de revelar-nos l'excellent labor de la «companyia Díaz-Artigas». En poques companyies castellanes, de les que hem vist actuar en nostres teatres, impera una honradesa artística de conjunt, una seriositat i subordinació tan notables com en la sudita.

La senyora Díaz, dotada de facultats superiors a moltes actrius que passen per eminències de l'escena espanyola, interpreta son paper amb una naturalitat insuperable, matisant-lo amb art, valent-se d'una exquisida i sòbria expressió en el gest i en la fesomia, donant-li una vida intensa i fent-se admirar en totes les escenes, especialment en les que intervenia el senyor Artigas. Aquest darrer és un actor d'innegable talent que es distingeix també per la correcció i verisme de les seves interpretacions. L'ajuda la seva figura digna de fer costat a la gentilesa de la senyora Díaz. En quant als altres, corroborant el que abans hem dit en parlar del conjunt, cal posar-los més enllà de la discreció. Recordem, sobretot, el tipus del vell interpretat pel senyor Díaz austerament, dins el concepte exacte del savi plàcid, distret i poc informat de les coses de la vida.

En fi, de molt temps ençà no havíem pogut ... ho un ajust escènic que ens complagués tant fent excepció en favor d'alguna companyia estrangera — com la que veiérem en el Goya la vetlla del dijous.

Esperem que quan el públic de Barcelona es doni compte dels mèrits i encerts de la «companyia Díaz-Artigas» i que aquests noms excelleixen per damunt d'altres de més anomenada, el Goya serà el teatre preferit dels intelligents i dels veritables aficionats.

La traducció del senyor Carles Batlle, molt correcta i encertada. — P. B.

Victòria

Adaptada per en T. R. (Bòrito) s'estrenà, al Victòria, l'obra de N'Apel·les Mestres «Sol de invierno», amb música del mestre Serrats. «Sol de invierno» no és altra cosa que «L'estiuet de Sant Martí» trasplantat en terres d'Aragó, amb l'additament d'alguns cantables poca-soltes, com solen ésser la majoria dels que caracteritzen el gènere. L'obra, a desgrat d'haver estat aplaudida i de la consegüent aparició en escena de l'adaptador i el músic, no engrescà pas massa la concurrència. Resulta un poc monòtona i allargassada, amb episodis inútils i de poc interès.

La música no és pas despreciable. Hi ha alguns instants que àdhuc sembla obeir a una inspiració seriosa, però no arriba a produir l'encís que el públic desitja després d'insinuacions que no es concreten.

La interpretació força discreta en conjunt.—P. B.

—

La cèlebre actriu francesa Vera Sergine que, sota la direcció de l'empresari R. Karsenty, donarà aviat una sèrie de representacions al teatre de la Princesa de Madrid, seguint després la seva tournée per les principals ciutats d'Espanya i Portugal, donarà tres funcions de gala al teatre Goya de la nostra ciutat els dies 26, 27 i 28 de l'actual mes d'abril.

La cèlebre actriu es presentarà davant del nostre públic en tres de les seves millors i més aplaudides creacions: «L'insoumise», de Pierre Frondaie; «Le scandale», d'Henri Bataille, i «Le voleur», d'Henri Bernstein. Ve Vera Sergine acompanyada d'una notable i nombrosa companyia composta per actrius i actors dels principals teatres de París, entre els quals figura M. Pierre Renoir, altre dels grans prestigis de l'escena parisenca.

Les «toilettes» que lluiran les artistes seran veritables meravelles d'elegància, creacions, totes, dels més notables i acreditats modistos de París i constituiran una veritable exposició vivent de les darreres modes parisenques.

—

Per última vegada es donarà demà diumenge, a la tarda, al Romea, en la sessió de les tres de la tarda, la divertida rondalla d'En Folch i Torres «Blalet-Vallet» que és l'encant de la gent menuda asidua concurrent a la primera sessió dels dies festius; en la sessió especial de dos quarts de sis, es donarà la repetició del programa de la gentil primera actriu Na Esperança Ortiz amb les suggestives obres d'En Puig i Ferreter, «Garidó i Francina» i «Un home genial».

A la nit es representarà l'intens drama d'ambient i passió «A la costa Brava» d'En Vallmitjana, que actualment constitueix un dels èxits més ferms que el públic no es cansa d'aplaudir.

Landis Machine C.° E. U. A.

Les màquines de roscar «Landis» són les més modernes

Producció :: Precisió :: Economia

Talleu rosques?

Si el vostre treball no requereix la compra d'una màquina **LANDIS**, podeu adquirir un capçal solt **LANDIS**, ja que amb una simple platina es pot adaptar una màquina vella, torn, taladre, etc.

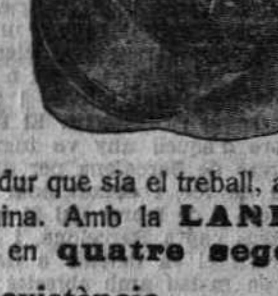

Els capçals **LANDIS** tenen la graduació independent del pas de la rosca.

Cada rosca es fa d'una sola passada per dur que sia el treball, a una velocitat més ràpida que cap altra màquina. Amb la **LANDIS** es rosca un cargol de mitja polzada en **quatre segons**

Tenim sempre en existència
Màquines, Capçals i Pues de diferentes mides

Visiteu la nostra sala d'Exposició i podreu veure treballar aquesta màquina

Representants exclusius per a Espanya:

ALLIED MACHNERY C.° S. A. E.

Consell de Cent, 318 BARCELONA

Banca Tusquets, S. A.
CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 6

NOTICIES DE L'ESTRANGER

L'execució del bisbe Butkiewicz

Varsòvia, 6. — Avui s'ha verificat en aquesta capital un miting monstre per a protestar contra l'execució del bisbe polac Monsenyor Butkiewicz.

Acabat el miting es formà una imponent manifestació que baixaria de cent mil persones, la qual desfilà ordenadament pels carrers principals, estacionant-se després enfront la Presidència del Consell.

Una nombrosa Comissió entregà al cap del Govern i ministre de l'Interior una resolució votada unànimament en el miting, demanant l'enèrgica intervenció de Polònia en favor de l'arquebisbe Monenyor Cieplack i dels demés prelats i sacerdots condemnats pels soviets.

El cap del Govern contestà als comissionats dient-los que mantindrà una actitud ferma davant el Govern dels soviets i que coordinarà la seva acció amb la dels demés Governs estrangers.

Al dissoldre's la manifestació es produïren alguns desordres que obligaren a la policia a intervenir, havent-se practicat una vintena de detencions. — Havas.

Roma, 7. — En els circols russos s'assegura que pocs dies abans d'ésser executat el bisbe monsenyor Butkiewicz, el representant dels soviets a Roma va posar en coneixement de la Santa Seu unes cartes de Txitxerin, en les quals s'afirmava que la sentència no s'arribaria a executar. — Havas.

La mort de Lord Carnarvon

París, 6. — Tots els diaris publiquen extenses biografies de l'eminent egiptòleg anglès lord Carnarvon que acaba de morir al Caire.

Els despatxos de Londres fan notar que és absolutament inexacte que la malaltia de lord Carnarvon hagi estat originada per la picada d'un insecte verinós. S'afegeix en aquests despatxos que l'excés de treball que s'imposà l'arqueòleg durant aquests últims temps amb motiu de les excavacions practicades a la vall dels Reis constitueixen la principal causa de la seva mort.

Tant els diaris de Londres com els de París recorden que en tenir-se la primera noticia de que lord estava malalt, certs egiptòlegs molt versats en ciències ocultes afirmaren que es tractava d'una venjança del monarca Tutankhanon a la qual l'egiptòleg anglès havia pertorbat l'etern repos i aconsellaren als collegues de lord Carnarvon que no insistissin en les excavacions.

Poc després del consell d'aquests homes eminents en les ciències ocultes de l'antigor succeí un fet vulgarissim en els paisos calorosos i lord Carnarvon fou picat per un mosquit, fet al qual es donà molta importància i que fou relacionat amb un altre detall de mal averany.

Un altre fet vingué a augmentar el nombre d'avisos que segons els collaboradors indígenes de lord Carnarvon aquest venia rebent. El lord portava sempre sobre seu un canari i el canari es trobava amb el seu amo el dia en que aquest penetrà per primera vegada en la misteriosa tomba del Faraó. Pocs dies després a conseqüència d'haver estat deixada la gàbia del canari en un lloc un xic abandonat, un criat de lord Carnarvon sorprengué una serp en el moment de devorar el poble animal. Es féu notar que mai ningú havia vist reptils d'aquesta mena en aquell lloc i els fellahs manifestaren amb aquest motiu una viva aprensió.

Alguns dies després lord Carnarvon va caure malalt. La coincidència era singular. L'egiptòleg havia estat víctima de les divinitats subterrànies? Les forces ocultes de que, segons es diu, disposaren els sacerdots de l'antic Egipte poden obrar al través dels segles?

El doctor Mardrus, Lancellin i altres que creuen conèixer els secrets del vell Egipte no dubten que es tracta d'una venjança del Faraó. No obstant la major part dels diaris acullen amb escepticisme aquesta llegenda que acaba de formar-se al voltant de la mort de lord Carnarvon. —Havas.

La marina de guerra russa

Londres, 6. — Comuniquen d'Helsinfors que el govern dels soviets ha aprovat un programa naval segons el qual han d'ésser construits quatre dreadnoughts, vuit creuers, trenta destroiers i trenta submarins. Tots aquests vaixells seran destinats al mar Bàltic. — Havas.

La malaltía de Cuno

Berlín, 6. — El canciller de l'Imperi, senyor Cuno, completament restablert ja de sa dolència, ha tornat a encarregar-se dels assumptes del seu departament.

Rebé la visita de tres individus del Consell d'explotació de la fàbrica Krupp, els quals li relataren els successos ocorreguts el dia 31 de març últim en aquell centre fabril.

El president de l'Imperi senyor Eberi, ha rebut per la seva part al director propietari de l'esmentada fàbrica senyor Krupp Bolhder i al Consell d'explotació de la mateixa, els quals l'informaren sobre dits successos. — Havas.

Més detencions a Rússia

Constantinoble, 6. — Aquesta tarda s'ha rebut en aquesta capital el següent telegrama de Tiflis.

Acusat del delicte de conspiració contra les autoritats bolxevistes constituides, ha estat detingut el senyor Egoroff comandant en cap de l'exèrcit roig del Caucas.

També han estat detinguts per la matexia causa el senyor Pugrachef, cap d'Estat major de l'esmentat exèrcit i diversos oficials. — Havas.

El ministre italià d'Obres públiques, continua

Roma, 6. — Els periòdics desmenteixen els rumors que han circulat sobre la dimissió del ministre italià d'Obres públiques. — Havas.

Crisi ministerial a Suècia

Estockolm, 6.—En la primera Cambra s'ha comensat a discutir el projecte del Govern referent al pagament de subsidis a favor dels obrers que sufreixen l'atur forçós.

Defensà el projecte el President del Consell de ministres que, com és sabut, és el lider del socialisme a Suècia, senyor Brating, el qual declarà que feia l'assumpte qüestió de Gabinet i amenaçà amb la dimissió collectiva del Govern si el Senat no aprobava la legalitat del pagament de subsidis per atur forçós.

Els periòdics de la tarda preconitzen la formació d'un Govern format per conservadors i liberals. — Havas.

La crisi del treball als països ocupats

París, 6 — Segons una estadística de la Cambra de Comerç prussiana els alts forns i metallúrgies dels paisos ocupats redeixen la seva producció i es dediquen a la formació de stocks a conseqüència de no poder exportar. Contribueix a aquesta situació el fet de que el ferro suec i espanyol sigui menys car que l'alemany. La supressió dels drets sobre les importacions en ferro ha provocat també la importació de considerables quantitats procedents d'anglaterra i Txecoeslovàquia. — Havas.

Dusseldorf, 6. — Augmenta l'atur forçós a tota la regió del Ruhr.

A Vitten el nombre d'obrers sense treball puja ja a vuit mil i a Colònia no baixa de quatre mil.

Les fàbriques Proe Nis han reduit la jornada de treball a sis hores, però licomiadant a gran part de llurs empleats i obrers. — Havas.

Explosió a Dusseldorf

Dusseldorf, 6. — Ahir féu explosió en la via un petard de melinita. L'explosió tingué lloc a uns dos quilòmetres de Duisbourg. Els danys són insignificants, però la circulació ha quedat interrompuda. — Havas.

Periodista detingut a Baviera

Munic, 6. — El periodista senyor Puttkamer corresponsal del «Vorwaerts» a Munic ha estat detingut acusat d'alta traició. — Havas.

La solució de les reparacions

Londres, 6. — El periodic «The Times» publica una noticia, dient que el govern del Reich ha rebut de moltes paisos i personalitats el consell de dirigir-se directament a França per a resoldre l'actual situació. — Havas.

Berlín, 6. — Als centres politics i autoritzats es diu que la situació política del govern del Reich és molt compromesa.

L'ex-canceller senyor Wirth ha declarat que l'actual política de resistència no pot perllongar-se i que Alemanya ha d'entendre's per a resoldre-la directament amb el govern francès. — Havas.

París, 6. — El diari londinenc «Daily Telegraph» publica un article exposant un pla de reparacions i tractant de presentar-lo com a molt susceptible d'aceptació per part de França.

En comentar el «Temps» aquest article, estampa entre altres coses les següents frases:

A ningú se li podria fer creure que fos el «Daily Telegraph» l'orgue escollit per a interpretar el sentir i les aspiracions de França.

El pla de reparacions adreçat, doncs, per aquest periodic, no compromet en res ni per res a França ni tampoc compromet a Anglaterra. — Havas.

L'atemptat contra el fill de l'ambaixador alemany a Roma

Roma, 6. — Tota la premsa italiana observa un gran escepticisme respecte el pretès atemptat comès ahir contra el fill de l'ambaixador d'Alemanya en aquesta capital.

Molts periodics entre ells el «Messagiere», manifesten la seva creença de que es tracta d'una mixtificació o cop teatral, però de cap manera un fet que tingui caràcter politic en absolut.— Havas.

Paul Cambon està greu

París, 6. — L'estat del senyor Paul Cambon ha millorat un xic durant la nit última.

No obstant, la gravetat subsisteix en termes tals que fan témer per la vida de l'illustre malalt. — Havas.

L'empréstit francès

París, 6. — La subscripció a la nova Emissió de Bons del Tresor puja en aquestes horas a sis mil cinc cents milions de francs i es caucula que pujarà a més de set mil milions. —Havas.

Un article del «Times» sobre la crisi espanyola

Londres, 6 — Sobre la crisi ministerial espanyola, el «Times», després de fer una anàlisi de les dificultats trobades per tots els governs espanyols, acaba dient que la posició del Rei és extremadament difícil, però que la valor i el tacte de que donà proves fins el moment present en situacions més crítiques inspiren profunda confiança. — Havas.

El viatge de Loucheur a Londres

París, 6. — El senyor Loucheur porta de les seves converses privades amb els homes d'Estat anglesos, la impressió d'una real bona voluntat amb el fi d'arribar a harmonitzar les tesis francesa i anglesa.

El senyor Loucheur porta igualment una impressió satisfactòria en el que concerneix a l'estat de l'opinió pública anglesa.

Interrogat per un redactor del «Petit Parisien», el senyor Loucheur manifestà que s'ha limitat a realitzar una enquesta en l'opinió, circols oficials i circols polítics anglesos en el que es refereix a les relacions franco britàniques, i es declarà convençut de que Anglaterra sent sempre molt viva amistat per França i desitja cooperar amb ella per a la solució de les qüestions internacionals. — Havas.

Atemptat a Irlanda

París, 7. — Comuniquen de Londres al «Journal» que els rebels d'Irlanda han atacat, disparant alguns trets, un automòbil ocupat pel marquès de Waterford. Aquest ha resultat illes. El xofer amb lleugeres ferides. — Havas.

Un discurs de Rischtoffen

Berlín, 7. — El diputat del Reichstag senyor Rischtoffen ha pronunciat un important discurs a Hamburg dient que no s'ha de tenir un excessiu optimisme quan a la política que preconitza el Govern alemany.

Va afegir que seria una enorme equivocació el pensar que el Govern francès abandoni el Ruhr a conseqüència de la resistència que contra ella s'exerceixi.

Va acabar dient que és precis que Alemanya doni mostres de la seva bona fe, oferint condicions que satisfacin les aspiracions dels aliats. — Havas.

El trànsit de mercaderies al Rin i al Ruhr

Dusseldorf, 7. — L'Alta Comissió interaliada ha dictat unes disposicions per a regular el trànsit de mercaderies pels territoris ocupats.

Heu's aquí els punts principals de des dites disposicions:

Mercaderies trameses des de l'estranger a l'Alemanya no ocupada a través dels territoris ocupats: Pagaran els mateixos drets que si estiguessin destinades als territoris ocupats.

Mercaderies trameses des de l'Alemanya no ocupada a l'estranger a través dels territoris ocupats: Queden exemptes del pagament de drets a la seva entrada en els territoris ocupats, si van acompanyades d'un permis d'exportació expedit en l'Alemanya no ocupada i hagin pagat en aquesta el pagament dels drets d'exportació.

Les mercaderies que estiguin mancades d'aquest permis, pagaran l'impost d'exportació, com si fossin trameses directament des dels territoris ocupats.

Les mercaderies exemptes del permis d'exportació, no pagaran en sortir dels territoris ocupats cap dret.

Les mercaderies estrangeres que atravessin l'Alemanya no ocupada destinades als territoris ocupats, sempre que vingui acompanyades del certificat de procedència i d'un rebut que acrediti el pagament dels corresponents drets aranzelaris, extés per les autoritats d'Alemanya no ocupada.

Les mercaderies trameses a l'estranger des de les regions ocupades a través de l'Alemanya no ocupada, pagaran un impost a la sortida dels territoris ocupats, a l'oficina interaliada de Bad-ens.

Les mercaderies que estiguin exemptes del permis d'exportació, també ho estaran del dret de sortida, però hauran de dipositar per a això una fiança del deu per 100 «ad valorem». — Havas.

Loucheur a París

París, 7. — Acaba de tornar, procedent de Londres, el senyor Loucheur.

S'ha negat a fer cap declaració als periodistes. — Havas.

L'Estatut de Memel

París, 7. — La comissió de la Conferència d'Ambaixadors encarregada de reglamentar les modalitats de l'estatut orgànic de Memel, ha procedit a nomenar un Comitè compost de sis membres, encarregat d'elaborar el projecte de l'esmentat estatut. — Havas.

Conspiració al Sarre

París, 7. — El «Journal» publica un despatx de Sarrebruck, segons el qual els nacional-socialistes han constituit una secció important destinada únicament a practicar actes de sabotatge contra els ferrocarrils, especialment en els túnels.

Afegeix que la comissió de Govern ha manat practicar recerques entre els elements més caracteritzats, havent aconseguit descobrir una important documentació. Les diligències judicials estan a càrreo del procurador del Tribunal Suprem de Sarrelouis. — Havas.

Mackènsen a Moscou?

Riga, 7. — Corre el rumor que el general alemany Mackensen es troba actualment a Moscou per a negociar la conclusió d'un conveni militar germano-rús. — Havas.

La crisi ministerial sueca

Estocolm.—El Govern ha presentat la dimissió. — Havas.

Zaglul Patxà a Toló

Toló, 7. — Procedent de Gibraltar ha arribat Zaglul Patxà. Han anat a saludar-lo algunes comissions de súbdits d'Egipte. — Havas.

Manifestació contra Stirbey a Bucarest

Bucarest, 7. — Davant del palau del príncep Stirbey, i en el moment que aquest donava una gran recepció, va desfilar una important manifestació popular de protesta contra l'aprovació per la Cambra de la nova Constitució.

Els manifestants donaven crits de «Mori el príncep Stirbey», pretenint assaltar l'edifici.

Les portes i finestres quedaren quasi totes destroçades.

En nombrosos circols polítics s'atribueix el descontent del poble vers el príncep Stirbey, que gaudeix d'extraordinària influència en la Cort, el decidit desig d'aquell en mantenir al poder al senyor Bratiano.

L'agitació contra el dit personatge, al qual se l'anomena el «nou Rasputin de Romania», creix en tot el país. — Havas.

Els reis d'Espanya a Bèlgica

Brusselles, 7. — Davant d ela proximitat de la visita dels sobirans espanyols a aquesta capital, l'Associació Bèlgica-Espanya, el fi de la qual és enrobustir els vincles morals, intellectuals i econòmics entre ambdos paisos, ha celebrat una reunió, sota la presidència del senyor Carton de Wiart.

Com a president d'honor va assistir a l'acte l'ambaixador d'Espanya marquès de Villalobar.

El president, després d'haver recordat l'entusiàstica rebuda que foren objecte a Espanya els sobirans belgues, va formular vots de què Bèlgica, en retre als sobirans espanyols, ho faci amb idèntiques mostres d'entusiasme i afecte. — Havas.

La reconstrucció del Nord de França

París, 7. — El ministeri de regions alliberades ha publicat una interessant estadística sobre els treballs portats a cap per a la reconstrucció d'aquelles, fins el primer de gener de 1923:

De 741.993 cases destruïdes durant la guerra, han estat reedificades 553.977, havent tornat a les seves llars 4.774.970 habitants, dels 4.690.183 que componien la seva població.

De 3.306.350 hectàries de terrenys inconreables a conseqüència de les destroces causads n l sòlh9treae7oqu troces causades en el sòl i sub-sòl, es troben ja en estat de conreu 923.479.

Aquest resultat ha exigit l'omplir 280 milions 102.300 metres cúbics de trinxera, i l'extracció de 287.200.815 metres quadrats de filferro amb punxes i altres defenses i accessoris, així com la destrucció d'un 1.05.200 projectils d'artilleria de diversos calibres abandonats o enterrats a distints profunditats.

De 22.900 fàbriques destruïdes durant la guerra n'han estat reconstruides 19.967; de 58.967 quilòmetres de carretera destruits n'han estat afets 32.650, i, finalment, 6.123 quilòmetres de túnels, ponts i altres obres n'han estat reconstruits 5.189 quilòmetres. — Havas.

Els desordres de Varsòvia

Varsòvia, 7. — Segons els diaris d'aquesta capital, les manifestacions antisemites han ocasionat aquests dies uns cinquanta ferits. — Havas.

La pacificació d'Irlanda

Dublin, 7. — Alguns — periòdics suggereixen la idea d'invitar l'enviat apostòlic monsenyor Luzio per a intentar un esforç en pro del restabliment de la pau.

Inerviue monsenyor Luzio ha declarat que abans de fer cap gestió, volia que el poble irlandès manifestés clarament el desig de al intervenció. — Havas.

Vaga general a Memel

Berlín, 7. — Comuniquen de Memel a l'Agència Wolff que els sindicats d'aquella capital han proclamat la vaga general. — Havas.

El procès contra el patriarca Tikhon

Moscou, 7. — El dia 11 de l'actual començarà el procés contra el patriarca Tikhon. — Havas.

Catalunya davant les eleccions

La declaració ministerial

QUAN el govern de concentració liberal, a les poques setmanes de la seva constitució, va publicar la famosa nota anunciant la implantació del protectorat civil al Marroc, notàrem que hi havia massa retòrica. Temíem aleshores que en aquella mar impetuosa es neguessin les idees i els propòsits. Quatre mesos d'experiència han confirmat que els nostres recels no eren infundats. La vaguedat d'aquelles paraules corresponia a la vaguedat del pensament del govern. Al Marroc, malgrat la implantació del règim civil, continua l'estat de guerra i, en lloc d'haver sigut iniciada la repatriació, com demana el país, han sigut augmentats els efectius militars, en una forma que podríem qualificar de clandestina.

El mateix defecte trobem a la declaració ministerial publicada amb la notícia de la dissolució de les Corts i la convocatòria de les eleccions. Hi ha massa retòrica. L'abundor de les paraules no aconsegueix amagar la buidor de les idees ni la inanitat dels propòsits.

Si aquesta declaració hagués estat publicada en pujar la concentració al poder, encara hauria pogut passar una mica més dissimulada la seva dissonància amb la realitat de la vida pública espanyola i la seva desproporció amb la conducta del govern. Quatre mesos d'actuació ministerial han revelat al país tot el que pot esperar del gabinet actual. I és clar que, en comparar aquesta actuació amb la pompa verbalista de la declaració ministerial, el país ha de qualificar aquestes frases de banals i burlesques, com pressenten els mateixos firmants de la declaració, aclaparats sota el pes feixuc de llur mateixa retòrica.

Es veritat. Els programes estan desacreditats. Els han desacreditat obres *literàries*, de pèssima literatura, però, com la declaració ministerial que comentem, en desacord amb l'actuació i la conducta del poder públic. En el programa del Marroc, com a exemple, molt més eloqüent que totes les clàusules retòriques, hauria estat la repatriació de l'exèrcit expedicionari. El govern, en quatre mesos d'actuació, no ha repatriat ni un sol regiment. Tot el contrari. Ha reforçat els contingents militars a l'Africa, sense que ningú no en conegui la causa.

L'única part de la declaració ministerial que sembla una mica concreta és la relativa a la reforma constitucional. Però la redacció mateixa d'aquests paràgrafs dóna la impressió de l'absència d'un propòsit seriós de traduir-los en una obra efectiva de govern. La forma en què ha estat liquidat suara un altre aspecte de la reforma constitucional que patrocinava la concentració justifica tots els dubtes quant a la sinceritat de les paraules del govern en aquest punt. I quina autoritat pot tenir per a enfortir la sobirania i l'eficàcia del Parlament un govern, que, en la *preparació* escandalosa d'aquestes eleccions, menysprea i embruta les fonts mateixes de la sobirania?

Tots els altres paràgrafs de la declaració ministerial són d'una vaguedat extraordinària. O no diuen res, o poden anunciar pertorbacions eixorques sense cap eficàcia en ordre a la resolució efectiva dels problemes vius.

Del problema català, dels altres nacionalismes o regionalismes peninsulars, ni tan sols en parlen. Es a dir, el magne problema de la reconstitució orgànica d'Espanya, que preocupa tots els pensadors de les terres peninsulars i que constitueix gairebé un problema previ, car, sense la seva encertada solució no podria reeixir cap reforma veritable en la vida pública espanyola, no existeix per al govern actual.

Molt aviat els fets li demostraran la seva error.

AL DIA

E pur si muove

Ja s'ha signat el reial decret dissolent les actuals i convocant noves Corts: el Govern ha publicat la declaració ministerial contenint el programa de la seva futura actuació. I, tal com profetitzavem ahir, el contingut del Programa no és sinó un aplec de frases fetes, d'hipocresies i de promeses, que s'endevinen escrites amb reserves mentals les unes, amb el propòsit de no complir-les les altres. Si el Govern no tingués altra manera de «fer vots», per a la convicció i l'atracció dels ciutadans, que el Programa redactat pel senyor Alba, no arribaria pas a tenir en el futur Parlament els representants que els grups concentrats tenien en el que acaba de dissoldre el Rei.

Comprenem que no hi hagués gaire discussió en el Consell en el qual va aprovar-se el Programa. Sobre què havien de discutir els ministres, si uns punts no diuen res i els altres sap tothom que no han de traduir-se en lleis? Realment, ha fet bé el Govern de confiar a l'acció caciquista i a la coacció governativa el «fer vots» pels seus candidats; no els pot esperar del Programa.

I en el Programa no es parla ni una paraula dels problemes nacionalistes plantejats a Espanya per la voluntat fortíssima dels ciutadans conscients dels deures que els imposa llur nacionalitat desvetllada per llur dignitat i llur sentiment. Segueix la política de l'astruc; segueixen creient els polítics liberals — malgrat les declaracions públiques d'alguns caps de grup de la Concentració — que, amagant-lo, escamotejant-lo, acaben amb el problema català, i els d'altres pobles que formen l'Estat espanyol. Aquest escamoteig demostra palesament el sentit de la realitat que tenen els homes que governen l'Espanya i als quals s'ha confiat la convocatòria de noves Corts, en els moments més crítics de la història de la monarquia restaurada. Anem a dir, que per tractar-lo com el problema social, i el del Marroc, i el militar, i l'econòmic, més val que no se'n parli del nostre problema en la declaració ministerial. Ja en parlarem nosaltres; ja en parlaran els fets.

I els fets diran a tot Espanya, al Govern, a les «camarilles» de tota mena que prosperen a Madrid, amb l'eloqüència d'una gran victòria electoral, que el problema existeix, que és viu i que de no resoldre'l, s'agreujarà cada dia.

Ho diem fa molts dies: el Govern procurarà, per tots els mitjans, derrotar els candidats nacionalistes de la Lliga o de fora de la Lliga; i si ho aconsegueix, donarà per mort el problema català, per triomfant el criteri de la U. M. N., apolada i recriada pel senyor Alba. I vindran dies de repressió, i vindran venjances de tota mena, i creixerà l'actuació anticatalana en totes les formes: contra la política catalanista, contra la riquesa de Catalunya, contra tot el que és ànima i substància de la nostra terra.

Per això és deure de tots els catalans que s'estimin i estimen Catalunya, resistir totes les imposicions del Govern, redreçar-se més a cada imposició, i lluitar ardidament contra tots els candidats apoiats pel Govern, car el triomf de cada un d'ells vol dir un tió més en el foc en el qual voldrien cremar, com els botxins de Felip V, els títols nobiliaris de Catalunya, que avui són idees, són flor d'esperit de la nostra raça.

Lluitem, vencem i si avui no en parla el Programa del Govern, en parlarà, el 23 de maig, el discurs de la Corona. I discutirem i triomfarem.

POL

NOTA: En les primeres ratlles de la Crònica d'ahir, es diu: «Per la Concentració, el Rei és irresponsable...» I havia de dir, naturalment: «Per la Constitució, el Rei etc....

Es requisit indispensable que les notes que ens siguin trameses per a la publicació vinguin redactades en català i amb concisió periodística.

La voluntat de Catalunya

EL rei ha signat el decret de dissolució de les Corts actuals. Les eleccions de diputats seran el dia 29 d'abril i les de senadors el 13 de maig.

Entrem, doncs, ja dintre el període electoral.

Cal que tots els catalans se n'adonin i preparin llur màxim esforç per a fer triomfar a les urnes la voluntat de Catalunya.

El govern, que en la seva declaració ministerial ha prescindit del fet de Catalunya, es prepara *a donar la batalla al catalanisme* en les eleccions imminents.

Cal que Catalunya la guanyi, aquesta batalla.

I cal que la guanyi esplèndidament, magníficament, per tal que els enemics de la causa de Catalunya no puguin dubtar quina és la significació inequívoca de la victòria, com afirmació reiterada de la nostra personalitat nacional.

El govern ha utilitzat contra tots els nuclis vius d'opinió a Catalunya totes les armes del vell i desacreditat caciquisme. Però aquestes maniobres caciquistes produeixen a Catalunya un resultat contraproduent. Ja els districtes més arborats de patriòtic entusiasme, els districtes on la lluita serà més aferrissada i el triomf més gloriós, són aquells on els atropells de les autoritats governatives han estat més violents i més injustos.

Davant un govern que considera inexistent el problema català, cal que Catalunya afirmi novament la seva personalitat com a poble i el seu dret a la vida i a la llibertat. Es, doncs, un deure patriòtic de tots els catalans prendre part a les eleccions imminents.

Pensin tots els catalans que una derrota de les candidatures que representen els ideals i els interessos de la nostra terra fóra celebrada a Madrid pels enemics de la nostra causa com una derrota de Catalunya. I realment ho seria.

El govern està decidit a cometre tota mena de coaccions per a estrafer la voluntat del poble i derrotar les candidatures nacionalistes. No ho aconseguirà. Però, per tal que el fracàs dels seus propòsits esdevingui evident a tothom, a Espanya i fora d'Espanya, cal que tots els catalans realitzin durant el període electoral la més entusiasta i ardida campanya de propaganda i el dia de les eleccions compleixin el deure ciutadà d'emetre el vot llur.

No hi pot haver cap matís del catalanisme que esguardi amb indiferència el resultat d'aquestes eleccions. Ni els més radicals, ni els més extremistes en el procediment, ni els més escèptics en l'eficàcia dels mitjans legals, poden considerar indiferent que el dia 29 aparegui Catalunya votant les candidatures nacionalistes o les candidatures ministerials. Fins els que parlen de la internacionalització del nostre problema, han de reconèixer que la causa catalana no pot interessar a cap poble, si Catalunya mateixa no sap imposar la seva voluntat en l'elecció dels seus representants.

Es, doncs, evident que cal aconseguir una victòria electoral completa; Catalunya votarà, evidentment, les candidatures nacionalistes. Caldrà, però, l'esforç conscient i cordial de tots per tal d'impedir que el govern vulgui estrafer, en alguns districtes, la voluntat del poble i escamotejar el resultat veritable de les eleccions.

Catalans, tots els catalans que sentim la glòria de ser-ho, unimnos tots a defensar la causa de tots. Que Catalunya triomfi. Que Catalunya afirmi novament la seva voluntat. Que cap districte de Catalunya consenti que un diputat, duent la seva representació, pugui aixecar-se al Congrés per a parlar, entre la repugnància i el menyspreu de tots, àdhuc dels nostres enemics, contra els ideals i els interessos de Catalunya.

Als bons ciutadans

Oficines electorals

Dilluns vinent quedaran obertes al públic les oficines centrals electorals de la Lliga Regionalista i les de totes les societats de districte adherides.

Curt el període electoral, non el cens, cal que tots els bons ciutadans s'hi adrecin personalment o per escrit, amb llistes de noms de parents, amics i coneguts, per tal de facilitar la remissió de les candidatures a domicili, pel que pertoca a Barcelona.

I els que tinguin parents, amics o coneguts en els districtes on lluiten candidats nacionalistes, cal que els escriguin recomanant les candidatures i enfortint els esperits contra les imposicions ministerials. Que ningú quedarà sense defensa ni serà llarga la vida dels greuges contra pobles i persones.

Les dites oficines tindran cura també de la rectificació del Cens electoral que té lloc aquest mes, facilitant, als ciutadans que no siguin electors i tinguin dret a ser-ho, llur inscripció.

Noves destitucions

No ha acabat, encara, el capítol d'atropells que en aquestes eleccions porta a cap l'autoritat governativa.

Mentre pels carrers de Barcelona corria la sang altra vegada, producte de nous atemptats, el governador, mitjançant els seus delegats, estava enfeinat en la destitució de l'alcalde de Sant Llorenç d'Hortons En Josep Figueras, i quatre regidors, Joan Enric, Josep Carafó, Joan Tardà i Josep Grifol, els quals no han comès altre delicte que l'ésser catalanistes i uns honrats administradors del municipi de Sant Llorenç.

A tot el poble ha produït una viva indignació aquest atropell governatiu i s'espera amb impaciència el resultat electoral per a demostrar al candidat ministerial que el poble de Sant Llorenç rebutja aquests atropells.

Als catalans

Curt és el període electoral; forta l'actuació del Govern contra els candidats que representen la causa de Catalunya. Una cosa i altra exigeixen dels bons ciutadans esforç en la lluita i activitat en l'esforç. Qui així no actui no estima Catalunya ni la pròpia dignitat de ciutadà.

A lluitar i a vèncer.

La llista de candidats

No trigarà gaire a ésser completa la llista de candidats proclamats i apoiats per la Lliga Regionalista. La Comissió d'Acció Política treballa sense repòs, d'acord amb els nostres organismes dels districtes, per a fer noves proclamacions, acordades, algunes, fa dies, però reservades per elementals principis d'estratègia.

Govern civil

NO HI HA TAL SECRETARI

Una nota de la Secretaria del Govern civil adverteix que en la llista dels abonats al telèfon urbà hi figura el nom de Víctor de la Rosa, com a secretari particular del governador.

Ni a la Secretaria particular, ni a cap dels Negociats del Govern civil hi figura ningú que es digui aquell nom.

DE MINES

Donya Pilar Pérez de Lucia i Juárez, veïna de Barcelona, ha presentat una sollicitud de regitre de 20 pertinences per a la mina de ferro titulada «Dolores», al terme de Montornès, lloc anomenat «El Telègraf».

Eleccions legislatives

Candidats proclamats i apoiats per la Lliga Regionalista

BARCELONA

Arenys de Mar. — Santiago Güell, baró de Güell.
Castelltersol. — Ramon Albó i Martí.
Granollers. — Josep M.ª Trias i de Bes.
Manresa. — Josep Creixell i Iglesias.
Sant Feliu de Llobregat. — Antoni Miracle i Mercader.
Vilanova. — Josep Bertran i Musitu.

GIRONA

Girona. — Narcís Pla i Deniel.
Olot. — Ignasi de Ventós i Mir.
Puigcerdà. — Eusebi Bertrand i Serra.
Santa Coloma de Farnès. — Joan Ventosa i Calvell.
Torroella de Montgrí.—Lluis Puig de la Bellacasa i Deu.
Vilademuls. — Narcís Pla i Carreras.

LLEYDA

Solsona. — Eduard Aunós i Pérez.

TARRAGONA

Gandesa. — Carles Maristany i Benito.
Tarragona-Reus-Falset.—Eduard Recasens i Mercadé.

Butlletí internacional

7 d'abril de 1923

EL MARTIRI DEL BISBE BUTKIEWICZ

La confirmació oficial del martiri del bisbe Butkiewicz ha produït arreu del món civilitzat un moviment unànime de protesta. Es veritat que en totes les revolucions hi ha hagut crims semblants. Ara mateix a Catalunya és evocat el centenari de l'execució del bisbe de Vich Ramon Strauch. Però també és veritat que la consciència universal ha reprovat sempre aquests crims i que la història lloa la memòria dels màrtirs i execra la dels botxins.

El martiri del bisbe Butkiewicz ha causat un veritable esclat d'indignació a tots els països bàltics i a Polònia. El govern polonès i el lituà havien fet tot el possible per salvar la vida del prelat.

L'actitud de la premsa sovietista després de l'exceució no ha fet sinó augmentar el moviment de repulsió amb què el món civilitzat esguarda aquests salvatges *procediments* del bolxevisme. L'*Isvestia* ataca la perfídia d'Anglaterra, dient que ha assassinat deu mil irlandesos. El *Pravda* insulta la Santa Seu i excita els comunistes italians a assassinar el Sant Pare.

La protesta no s'ha limitat als països catòlics. Anglaterra i els Estats Units han protestat amb tota energia. Ara tracten de salvar la vida del patriarca Tikhon, el qual temen que segueixi la mateixa sort del bisbe Butkiewicz.

Tot indica que els bolxevistes intenten iniciar un nou període de terror per a mantenir-se al poder.

El fracàs del comunisme ha estat absolut. Vatzlav Bortak, el representant dels treballadors txeco-eslovacs que visità recentment Moscou, diu que el cost de la vida és enorme. Un litre de llet val vuit milions de rubles. Una lliura de caru, quatre milions. Una lliura de llard, deu milions. Una lliura de pa, dos milions. I tot igual. La vida esdevé insuportable. El nombre de treballadors sense feina augmenta cada dia. L'Estat *auxilia* els treballadors sense feina amb quatre milions de rubles al mes, és a dir, el preu de mig litre de llet. I mentre milers de persones no saben què menjaran el dia de demà, els especuladors viuen una vida de luxe i gasten miliars de rubles en un sopar. El comunisme havia d'abolir les especulacions i les desigualtats i ha convertit la Rússia en un país d'especuladors i d'acaparadors. El robatori i la inseguretat personal són fets de cada dia. A la Rússia bolxevista el que no especula o no roba o no demana almoina es mor de fam. A un país que ha fet una revolució per a implantar la dictadura del proletariat, el proletariat no pot viure. A un país on nominalment i hipotèticament governen els treballadors, els únics que no poden viure són els treballadors, el mateix els treballadors intel-lectuals que els treballadors manuals.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Polítiques

ARRIBADES

Amb l'exprés de Madrid han arribat els senyors Pich i Pon, comte de Caralt i Bartrina i el comissari de policia senyor Fernández Luna.

VIATGERS

A la nit sortiren cap a Madrid el comte de Gamazo i En Joaquim Aguilera.

Les Idees i les Imatges

EL FEL MARAGDI

Giacomo Leopardi és avui llegit, traduit i comentat, amb delicada cura i amb passió fervida, per alguns representants escollits de la jove poesia nostrada.

Tenim, justament, entre les mans, unes pàgines, manuscrites, que llegí En Rossend Llates en una de les darreres reunions dels Amics de la Poesia. Es un esbós remarcable de síntesi biogràfica. Es, per damunt de tot, una incondicional encaixada de cor.

Giacomo Leopardi resulta, sens dubte, un dels més terribles destil·ladors de fel de la humanitat literària de tots els temps.

El seu pessimisme, el seu desengany, la seva tristor són absoluts, gairebé—blasmables, per tant.

El fel leopardià s'escola, però—gota a gota maragdina—tan preciosament damunt la bella copa de cristall fi...

JOSEP MARIA JUNOY

Dietari històric

7 d'abril de 1816

NEIX A TORTOSA L'ESCRIPTOR JAUME TIO I NOE

Una curta i aventurera vida, explosió d'una època romàntica, i una mort als 28 anys per la implacable tisi, tanquen un gran període d'intensa activitat.

Fill de família modesta, cursà el llatí i filosofia a València, seguint la carrera de lleis en la nostra Universitat. Impulsat per l'afany de viure de les lletres, quasi escapol arribà a Madrid, i els curts recursos de què disposava, els empra per a comprar llibres. A peu li calgué retornar a la casa pairal i altre cop fugí a córrer món, anant a València i Barcelona, i dirigint-se després a París, on visqué de treballs de traducció.

Altre cop a Barcelona, escrivint en El Heraldo *i en* El Guardia Nacional, *estrenà al Teatre Principal «El castellano de Mora», en prosa i vers, i seguiren altres drames com «El espejo de las venganzas» i «Alfonso III el liberal», que motivaren crítiques apassionades.*

Concentra aleshores el seu treball. Per a l'editor Joan Oliveras dirigeix el «Tesoro de autores ilustres» on es publiquen les millors obres romàntiques franceses,i en la secció històrica continua el llibre d'En Melo, «Historia del movimiento i separación de Cataluña», imitant l'estil i procurant inspirar-se en imparcialitat. S'editá també el de Moncada sobre l'expedició de catalans i aragonesos a Orient, comentant i anotant la tragicomèdia «La Celestina».

Intenta escriure una «Historia de Barcelona», per a la qual recolli elements. La malaltia tallà el seu vol, morint a Barcelona el 4 de setembre de 1844. Meresqué elogis de Lista, Piferrer i Balmes, el qual li dedicà les seves «Cartas a un escéptico». Sobre la seva tomba, com a costum de l'època, es recitaren poesies.

ESPIGOLAIRE

Generalitat

VISITES

Han visitat el senyor President de la Mancomunitat:

En Manuel de Bofarull.

En Lluís Duran i Ventosa.

El director de la Fira de Mostres senyor Barceló.

I el regidor d'aquest Ajuntament En Víctor Blajot.

L'AGRUPACIO D'AQUAREL-LISTES

El senyor President ha rebut en el seu despatx de la Generalitat, la Junta de Govern de l'Agrupació d'Aquarellistes de Catalunya, que li féu remesa d'un pergamí traslladant-li l'acord, pres en Junta general, de nomenar-lo President d'Honor de la dita Agrupació. El President agraí vivament l'atenció amb ell tinguda.

—

Ha sortit el núm. 54 de «Quaderns d'Estudi» corresponent a gener-març de 1923, que conté el següent sumari:

«P. M. Bordoy-Torrents: El concepte de Filosofia en la cultura catalana actual. — F. Colindres: Valoració de les quantitats en monedes antigues. — J. M. Capdevila: «La filosofia de Giovanni Gentile», per Emili Chiocheti. — J. Mínguez: Un tractat de Pedagogia medieval. — J. Massó i Torrents: L'antiga Escola poètica de Barcelona (continuació). — J. Sanchis i Sivera: Un sermó català de Sant Vicens Ferrer. — B. Oliver: L'Art educador. — Flight: Les idees pedagògiques a través de les revistes. — Documents: Programa dels cursos de l'Institut Superior de Filosofia a la Universitat de Lovaina. — Bibliografia.»

—

Ha sortit el número 29 del Butlletí dels Mestres, que conté el següent sumari:

«La comprovació de resultes. — Pedagogia: Una estètica del Mestre, per Llorenç Cabós. — Vida Escola: Gimnàstcia Eductaiva. Importància d'una bona respiració, per Josep A. Trabal. — Assaig de la Mancomunitat. Recerques sobre l'esiructura dels mots catalans per a l'ensenyament del llenguatge, per Artur Martorell. — Llibres. — Revistes. — Noticies breus.»

De Madrid estant

La crisi reformista

NATURALMENT que el que està en crisi és tot plegat. Val més que no ens encaparrem a cercar-li limitacions ni exègesis. La crisi és general perquè, virtualment, ço que està en crisi, amics Pellicena i *Sancho Quijano*, mestres en la noble polidesa de la polèmica, ço que està en crisi és aquest concepte — ni tan sols una realitat — de la Nació, en front del concepte Estat, també en crisi. (Em refereixo a Espanya, naturalment.)

Però si d'aquesta darrera crisi tan xiroia i tan pintoresca, prestigiada per un costat, ornamentalment, per la porpra cardenalícia, i acursilada per un altre per la blancor de la corbata melquiadista, un periodista complidor del seu deure en pot extreure una engruna de relativa novetat — és tan vella ja la crisi *total*! — és la conseqüència del terrible fracàs del partit reformista com a instrument ideològic per a la reforma política, per a la renovació d'Espanya.

La galdosa situació del melquiadisme no pot ésser, en efecte, més atrotinada i corferida.

Poques paraules seran suficients per a palesar-ia. Demés, que tampoc la cosa val la pena.

Era sabut que el partit reformista feia substància del seu programa i fermança per a la seva collaboració en el govern de la reforma constitucional. Amb un criteri ideològic i governamental que ja indica tot el modernisme del seu ideari, el reformisme avantposava a tot la reforma de l'article 11 de la Constitució, és a dir, que creu el problema religiós, el més urgent, el més viu, el més inajornable. Serà aquesta una actitud tan, tan... tan com vulgueu; però era una actitud i era, demés, un compromís solemnement contret en pujar al Poder. Per molest que sigui per a la capacitat governativa del reformisme, gairebé pot dir-se que aquest era l'únic compromís del reformisme.

Era l'únic compromís i ara resulta que, segons sembla, era massa compromís.

Tenint-ne només que un, semblava que li hauria estat fàcil d'atendre'l. Doncs, no senyor. Un encara era afeixugós, i alegrement acaba de llançar-lo per la finestra. (Una finestra de vidres de color, com les de la Catedral.)

La reforma de la Constitució, millor dit, de l'article 11 de la Constitució, era, segons els reformistes, un anhel de l'opinió.

Doncs bé: ha estat suficient que els prelats amenacessin què ditien a l'opinió que no votés els candidats del Govern perquè el Govern — que també s'havia ficat en aquest compromís — i els reformistes — que tenien la convicció de quin era l'anhel de l'opinió — hagin plegat veles, defugint la batalla de cara a l'opinió. Quan precisament els prelats els venien amb les armes mateixes que ells — el govern i els reformistes — creien seves!

Total: dimissió del senyor Pedregal. Això està bé, val a dir-ho — i ho dic sense cap ironia —. Quan no es pot complir el que s'ha promès, cal anar-se'n. Ah! però el reformisme fa com qui se'n va, però torna. Es queda darrera la porta, a escoltar i a veure si li donen alguna cosa. I això, francament, no està tan bé. O l'una cosa o l'altra. O hi són o no hi són. Si després del que ha passat es creuen incompatibles en el Ministeri, què significa l'actitud ministerial que han pres? Es que la reforma constitucional era una cosa substancial, sí o no?

I doncs!

El reformisme no s'atreveix a pendre — com no s'hi ha atrevit mai — una posició definida. Ara tots sabem quina és la seva formalitat.

I és que ara esperen que a les eleccions l'*opinión* — ja comença aquesta paraula a tenir el valor tauròmac de la paraula *afición* — podrà ésser un xic suplantada a favor seu, mercès a l'ajut del Govern.

El senyor Melquíades Alvarez és molt viu. Però té la desgràcia — del tot estranya a la seva voluntat — que el veuen venir de lluny.

Encara no ha arribat on va — i que n'és, de lluny! — i ja li han pres les actes, el programa i fins la blancor de la corbata.

RAFEL MARQUINA

«5-IV-23»

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 7, 2 tarda.

Després de despatxar amb el Rei s'ha traslladat al seu despatx oficial, on ha rebut, entre altres visites, la d'una comissió de la Junta d'Obres del Port de València.

En rebre després els periodistes el cap del Govern els ha saludat dient:

—Quants priodists!

—Es que sens dubte—han replicat aquests—s'esperen declaracions de vostè, després de la ministerial.

—Donos no hi ha res de particular. Res més que he trobat al Palau, on he despatxat amb el Rei, l'Alt Comissari, senyor Silvela, amb una comissió de moros i oficials de regulars, indígenes, que anaven a invitar al Rei perquè assistís a la donació de la bandera i medalla militar al grup de regulars de Tetuan.

L'acte militar es celebrarà amb assistència de la infanta Beatriu.

Pel demés, segons el president, són completament inexactes els rumors que circulen de la possibilitat que el senyor Silvela no torni al Marroc. El senyor Silvela es troba ja millor de la grip, encara que es troba convalescent, i es disposa a marxar la setmana entrant cap al Marroc.

—Ha posat a la signatura del Rei algun decret?

—No se n'ha signat cap. Aquesta nit, a les nou, marxen els Reis a Sevilla en tren especial.

—Hi ha calma després de la tempesta?

—No hi hagué tempesta.

—La setmana passada hi hagué quelcom.

—Doncs jo—ha dit el marquès de Alhucemas—no ho vaig sentir. Hi hagué algun moviment quan la crisi d'en Pedregal, però no passà res, i tot el que els vaig anunciar s'ha complert.

ELS ATEMPTATS DE BARCELONA

El ministre de la Governació, parlant aquesta tarda amb els periodistes, es lamentava de la repetició dels crims socials a Barcelona.

No obstant, s'ha absingut de formar judici sobre aquests atemptats, pel delicat de la qüestió.

—Jo estic treballant sense descans —ha afegit el duc d'Almodóvar del Valle—des que es cometeren els primers atemptats essent jo ministre, per a evitar llur repetició, i com que la qüestió ha de preocupar a tots, per la seva gravetat, el que s'ha de desitjar és perseverar en la meva labor, com ho vinc fent.

VISITES DIPLOMATIQUES

Aquest matí han visitat el ministre d'Estat l'ambaixador d'Alemanya, el ministre d'Holanda, l'encarregat de negocis de Mèxic i el ministre d'Espanya a Bucarest.

EL CONGRES DE COMERÇ D'ULTRAMAR

A tres quarts d'onze s'obre la vuitena sessió del Congrés d'Ultramar presidida pel sots-secretari del Treball, senyor Castro.

Llegida l'acta de la sessió anterior, s'aixeca el senyor Albadalejo, preguntant si la fredor que suposa en els Poders públic per acullir les iniciatives del Congrés, algunes d'elles transcendentals, continuarà, o pel contrari es traduirà en entusiasme.

El senyor Prast diu que això no és possible contestar-ho, car els congressistes poden respondre d'ells mateixos, però no dels actes del Govern.

El president afegeix al dit pel senyor Prast que el Govern està molt ben disposat per a traduir en lleis les iniciatives del Congrés.

Es posa a discussió el dictamen de la comissió designada per a redactar les conclusions sobre certificats de duanes.

S'aprova el dictamen amb lleugeres addicions.

El senyor Badia tracta de la propietat rural a Mèxic, pronunciant un discurs de tons patriòtics a favor de què el Govern espanyol millori la situació dels espanyols en aquella República americana, que són constantment vexats i atropellats en llurs més sagrats interessos.

Elogia el periòdic «El Universal», que tan admirable labor realitza per Espanya.

El senyor La Haba s'adhereix a les paraules del senyor Badia.

El senyor Rodríguez Viguri parla de les conseqüències de la revolució mexicana, i de la necessitat que el Govern es preocupi d'aquesta qüestió fonamental.

També el senyor Francos Rodríguez saluda el senyor Badia com el promotor d'una iniciativa admirable.

—La representació d'Espanya—diu l'orador— en una República americana, no és un representant estranger. (Aplaudiments.)

El senyor Barcia s'adhereix també a les manifestacions de senyor Badia, creient que la funció consular, ben organitzada, tindrà un endagament que no ha tingut fins ara.

No se li amaguen al senyor Barcia les dificultats grandíssimes del problema, però dóna també la seguretat que l'acció del Congrés pot ésser decisiva per al curs de les negociacions que s'entaulin.

Moltes de les aspiracions del Congrés tindran indubtablement una realitat.

Acaba el senyor Barcia felicitant a la representació consular que es troba al Congrés.

El marquès de Figueroa ofereix a l'Assemblea la seva adhesió, excitant als Governs que endaguin una qüestió de tan alta importància per a Espanya, que interessa a la civilització universal.

Proposa l'orador que de tot el tractat en el Congrés es faci una informació amplia i entusiasta, perquè porti aparellats els ecos d'aquesta classe admirable.

El comte de la Mortera formula la següent proposició:

«El Congrés ha escoltat amb sincer dolor les referències fidedignes de la tristíssima situació que estan patint els propietaris rurals espanyols a Mèxic. Les lleis de reforma agrària allí vigents, es desnaturalitzen en la pràctica amb expropiacions no autoritzades pels seus propis preceptes i amb l'acostumada resistència a l'abonament de les indemnitzacions ja devengades. Naturals d'altres països, més ben emparats que els nostres compatriotes, aconsegueixen veure respectats llurs drets, agreujant-se amb aquesta desigualtat la indefensió espanyola. El Congrés espera del Govern de S. M. la ràpida actuació, enèrgica i eficaç indispensable per a aconseguir del de Mèxic la justícia deguda als espanyols allí residents.»

El senyor Prast, des de la Presidència, fa el resum de les manifestacions fetes.

Creu el president que aquest és un dels moments més emocionants del Congrés.

Per aclamació s'aprova la proposició del senyor Maura i Gamazo.

Es passa a la discussió del tema addicional «Servei militar en relació amb els residents a Ultramar».

A iniciació del comte de la Mortera, fa ús de la paraula el ministre del Treball, per a dir que el Govern està disposat a fer compatible el servei militar dels espanyols residents a Amèrica, amb la continuació dels mateixos en llurs tasques.

Pronuncia el ministre, a continuació, paraules de gran fervor per les tasques del Congres, del qual té el més alt concepte que pugui tenir un ministre com a epanyol i com a governant, d'una manifestació que repreenta la base del progrés futur de Espanya.

El comte de la Mortera agraeix les paraules dels senyor Chapaprieta.

Diversos congressistes intervenen en el debat, el qual ha adquirit relleus extraordinaris.

El senyor López Ferrer proposa que es nomeni una comissió perquè estudii aquesta qüestió a fons, encara que estenent la seva discussió al període de Sevilla.

S'aprova per aclamació el tema addicional i s'autoritza a la comissió organitzadora perquè després d'escoltades tan interessants manifestacions, nomeni la dita comissió.

El senyor de La Haba proposa, i s'aprova, donar un vot de gràcies al president del Senat, per les facilitats que ha donat per a la celebració de les sessions el Congrés.

El president diu que han acabat les deliberacions del període de Madrid, agraint als congressistes, en nom del Comitè organitzador, la seva tasca ordenada i entusiasta.

Agraeix també les atencions de les autoritats madrilenyes, i, sobretot, l'assistència del Rei a la sessió inaugural.

A la una de la tarda, s'aixeca la sessió.

CANDIDATURA MAURISTA

Aprovada pel directori del partit maurista, ha quedat ultimada la següent candidatura per a lluitar en les pròximes eleccions de diputats a Corts per Madrid: Goicoechea, Serrano Jover, comte de Limpias, marquès de Fuensanta de Palma, Colom Cardany i López Dòriga.

RECTIFICACIO

El sots-secretari d'Hisenda ha rebut als periodistes desmentint la notícia publicada per un periòdic de la nit, en la qual es diu que el senyor Villanueva havia ordenat la suspensió dels procediments executius per deutes de la contribució territorial.

LA PREMSA I LA DECLARACIO MINISTERIAL

Madrid, 7, 5'15 tarda.

«El Sol» comentant la declaració ministerial diu:

Al nostre judici els tres punts bàsics, que descansa la futura obra del Govern, són, problema de la terra, problema del Marroc i problema econòmic. Podríem encara arribar a una síntesi. Marroc, el càncer del Marroc, aquesta és per ara la qüestió que importa al país, perquè al seu entorn gira l'economia nacional i la pau interior, i cosa rara, en la declaració ministerial hem cercat inútilment quin és el pensament del Govern en relació amb aquest problema.

Si haguéssim d'expressar una idea concreta sobre la part de la declaració del Govern, hauríem de dir que ni el Govern mateix sap el que pensa, i per a sortir del pas ha dit algunes vaguetats.

«A B C» diu:

La declaració que ha publicat el Govern per a convocar noves Corts ometeix la reforma de l'article 11 sense ajornaments, sens reserves, sense equívocs, sense excuses, amb un sil·lenci inexorable, amb un desistiment absolut, com es demanava, i malgrat això, viu encara l'incident de la crisi, el document manté trossos del programa revisionista entre protestes de la lleialtat de l'opinió i de fermesa en els compromisos sobre el qual tothom està edificat amb el que acaba de veure.

Bastarà que algun element governamental formuli en son dia l'oportuna advertència contra el procediment d'una revisió constitucional en Corts ordinàries perquè les restes del «penacho» vagin a la mateixa sepultura que la reforma de l'article 11 i amb la mateixa facilitat, però entrefant el melquiadisme té el seu pretext per a seguir al refugi i per a seure el seu cap a la presidència del Congrés, que és l'únic punt pràctic i realitzable del programa.

En tot el demés, la prosa de la declaració, influïda del clàssic Posicter dels antics manifestos, recorre cabdalosament tots els temes nacionals i en cada un col·loca els tòpics paradisíacs.

«El Imparcial» diu:

Així, en conjunt, la declaració ministerial amb què el Govern vol aconseguir l'ajut de l'opinió pública és un reflexe del que aquesta mateixa opinió pensa i demanda fa temps.

Grans esforços i molt diversos concursos seran necessaris per a trocar en realitat les solucions indicades pel Govern, però en el seu índex pròdig n'hi ha algunes, depuració d eles responsabilitats, ordenament del règim marroquí i nivellació dels pressupostos, per a les quals no pot haver-hi ajornament ni demora. Si l'hi hagués, ja nació no demandaria acrament i fins airadament, i recordaria en tot moment les clares i terminants paraules que han estat escrites en la declaració ministerial.

«El Liberal» diu:

La declaració ministerial fa que torni a elevar-se a la categoria de compromís d'honor el programa dels concentrats, i per tot això s'imposa una nova tregua, suavitzant asprors en una intensa tasca legislativa que inicii la renovació de la vida del país.

Afegeix:

No censurem per sistema i en front la renovació del compromís creiem interpretar l'opinió democràtica de Espanya, dient que la declaració ministerial manté en actitud espectant els elements liberals del país, agitats pels incidents que procediren a la últimamodificació ministerial.

EL DECRET DE DISSOLUCIO I CONVOCATORIA DE CORTS

La «Gaceta» publica el següent decret de la Presidència:

«Usant de la prerrogativa que em correspon per l'article 32 de la Constitució de la Monarquia, i d'acord amb el meu Consell de ministres, vinc en decretar el següent:

Article primer. — Es declaren dissolts el Congrés dels diputats i la part electiva del Senat.

Article segon. — Les Corts es reuniran a Madrid el dia 23 de maig vinent.

Article tercer. — Les eleccions de diputats es faran a totes les províncies de la monarquia el dia 29 d'abril i les de senadors els 13 de maig següent.

Article quart. — Pel ministeri de la Governació es disposaran les ordres i disposicions convenients per a l'execució del present decret.

Donat al Palau, a 6 d'abril de 1923.»

La situació de Barcelona

Al centre de la ciutat, a dos quarts de tres de la tarda, esclata un tiroteig entre dos grups. Es ferida una dependenta

De dos a tres quarts de tres de la tarda, passava pel carrer de la Canuda un grup d'addicte al Sindicat Lliure, entre els quals anava, segons es diu, el president de la Corporació General de Treballadors, En Ramon Sales.

Sembla que sortien del local del Sindicat Lliure del carrer de Sagristans.

En ésser a la cantonada del carrer del Duc de la Victòria, s'adonaren que un altre grup del Sindicat Unic el era al damunt. Ràpidament uns i altres tragueren les pistoles i començà el tiroteig.

Aprofitant la defensa de les cantonades seguiren uns i altres disparant.

La confusió fou enorme. Es tancaren les portes i tothom cridava. No es veia cap agent de l'autoritat.

Un dels trets engegats des del cap del carrer del Duc de la Victòria ha arribat fins a l'altre cap, ferint una noia que tancava la porta d'una botiga de paraigües del núm. 30 del carrer de la Portaferrissa.

Els dos bàndols seguiren agredintse i iniciada la retirada d'un d'ells els altres els empaitaren.

Així corregueren pel carrer de Perot lo Lladre, del Pi, plaça de Sant Josep Oriol, Alsina i Cecs, Boqueria, Rauric, Fernando, etc., portant per tots aquells llocs cèntrics el desori.

L'ésser l'hora d'entrar als despatxos i tallers, fa compendre el perill que es passà a Barcelona de què esdevingués una catàstrofe.

Un guàrdia, al carrer de Fernando, bracejà amb un pistoler per a detenir-lo, però aconseguí escapar. Més tard fou agafat a una manyeria del carrer de Templaris.

Pels voltants de Sant Just foren agafats tres pistolers més.

La confusió amb què es desenrotllaren el fets fa bastant difícil la seva reconstrucció.

Els detinguts foren portats a la delegació del carrer del Regomir.

Un detingut està ferit lleument.

Uns individus del someetnt s'armaren i cooperaren a la persecució dels agressors.

La indignació del botiguer barcelonins era immensa.

A la botiga de maletes i altres objectes de cuiro que hi ha al carrer de la Canuda, núm. 20, cantonada al del Duc de la Victòria, hi ha quedat el senyal d'una bala que ha travessat el bastiment de la vidriera, sortint per l'aire caire, sense trencar el vidre.

A una casa del carrer del Duc de la Victòria, s'hi nota l'impacte d'una bala damunt la pedra.

Una altra bala ha entrat per la part del darrera de la tela de vaixell del camió núm. 7874, sortint per la marquesina del xofer, sense ferir a ningú, perquè en aquella hora no hi havia ningú al seient.

Com hem dit abans, una altra bala ha travessat tot el carrer del Duc de la Victòria, anant a ferir la noia Lluïsa Marquès, de 22 anys, habitant al carrer de Còrsega, núm. 365, porteria.

Aquesta ha estat conduïda a la farmàcia Monterrat del Palau del marquès de Comillas. Tenia unes ferides a les cames. Després ha estat portada al dispensari, però no ha calgut fer-li nova cura, perquè les ferides sembla que no tenen importància.

Hom diu que el president del Sindicat Lliure, En Ramon Sales, havia observat abans que el seguien, i suposà que anaven a atemptar-los i va pendre precaucions, anant acompanyat per amics seus.

Així avui han topat amb els de l'Unic, escometent-se cridant els uns: «Visca el Sindicat Lliure!» i els altres: «Visca el Sindicat Unic!»

Els de l'Unic han fugit perseguits pels carrers que diem.

En arribar al carrer de Banys Nous, cantonada al de la Boqueria, hi ha hagut un altre raig de trets, i han seguit fugint al carrer de Fernando, enfilant cap a la plaça de Sant Jaume.

Un urbà els ha sortit coratjosament al pas, i ells, amb el revòlver encara a la mà, han entrat pel carrer del Pas de l'Ensenyança.

L'urbà, veient-los fugir, els ha anat a sortir al pas al carrer dels Templaris, agafant un del pistolers, que s'havia refugiat a una botiga de manyà.

Aquest ha estat conduit a la delegació del Regomir per uns guàrdies de Seguretat. Es diu Joan López, té 29 anys i és fill de Múrcia. Diu que pertany al Sindicat Unic.

Mentrestant uns guàrdies de seguretat han detingut al carrer de Bellafila un altre dels que fugien, el qual es diu Miquel Pallau, i li han trobat dues pistoles amb quatre carregadors.

Un tercer s'ha obert pas revòlver en mà pel carrer d'Ataulf.

Hem sentit a dir que en les detencions hi ha intervingut el jutge senyor Carner d'Angulo.

Demés d'aquestes detencions s'n'han fet d'altres.

No hem pogut averiguar els noms d'aquests altres detinguts, però hem sentit a dir que un pertany al Sindicat Lliure i els altres són simples passants que han quedat a prestar declaració davant del delegat del Regomir.

Trets a Sans

A les sis d'aquesta tarda, al carrer de Valladolid, entre Alcolea i Galileu (barriada de Sans), hi ha hagut un tiroteig daant d'una fabrica.

Sembla que avo ha resultat cap ferit.

La guàrdia civil ha impedit el trànzit entre aquell tros de carrer.

Futbol

El partit jugat aquesta tarda entre el Barcelona i el «Gradsjanski», ha resultat interessantíssim i pròdig en jugades excellents d'un i altre bàndol. L'empenta i decisió enormes amb què han jugat el blau-grana, els ha valgut la victòria per tres gols a zero.

Al camp del Martinenc s'ha jugat també un excellent partit entre el campió de Catalunya, grup B., i el bàndol suís «Winterthur», vencent els locals per un gol a zero.

En Magí Sandiumenge Navarra

Ha mort a Barcelona l'advocat En Magí Sandiumenge Navarra, després de llarga i penosa malaltia que no han pogut vèncer ni els recursos de la ciència ni la sollicitud amorosivola de la seva família.

Era el Sr. Sandiumenge una personalitat molt coneguda i estimada a Barcelona pel seu talent i la seva laboriositat.

A tota la seva distingida família acompanyem en el seu condol.

Treballs del jutjat

El jutjat ha ordenat als metges forenses, doctors Larrasa i Martínez que facin l'autòpsia de Francesc Pastor, assessinat al carrer de Villarroel.

Demà, amb to ti ésser festa, el jutge treballarà, tenint citats alguns testimonis per prestar declaració.

LES TERRES CATALANES

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Nevada

Avui han aparegut nevades les serres dels voltants de Lleyda, deixant-se sentir un fret que contrasta amb la temperatura primaveral que gaudiem.

Els pressupostos municipals

Ahir es reuní la junta de Vocals Associats per a discutir els pressupostos municipals. No es discutiren perquè es presentà una moció de l'Alcaldia advertint que havia passat el temps hàbil per a l'aprovació, cons d'enfront de l'Alcaldia de R. O.

Hom notà que figurava en els escons el regidor de la Lliga Regionalista senyor de Gomar.

Noves de la Diputació

A les sessions celebrades per la Comissió Provincial anit i avui al matí, s'han tractat els assumptes següents: Fixar, d'acord amb el cap d'Administració Militar el preu mitjà dels subministres a les forces militars, informar al governador sobre els comptes municipals d'alguns pobles, etc.

—S'ha designat els dies 12 a la nit i 13 al matí per a celebrar sessions la Diputació. La primera del mes de març serà avui dia 7, a les vuit de la nit.

De la Creu Roja

La Creu Roja ha repartit una memòria amb motiu del cinquantenari de la seva institució, molt ben editada i completament descriptiva.

—Diumenge, a les sis del matí, sortirà la brigada cap al lloc dit Els Magraners per a fer exercicis dels seus humanitaris serveis.

Altres noves

Ha estat nomenat prior de l'Arxiconfraria de la Providència el catedràtic del Seminari i de l'Institut doctor Mossèn Manuel Pere.

—Han marxat a Cervera i Balaguer els diputats de la Mancomunitat senyors Xucià i Canela.

—A l'altar de la parròquia de Sant Joan on està installada, celebrarà missa de comunió l'Associació de Senyores.

Vallès

PLEGAMANS. — Aprofitant els dies de la festa de Pasqua, els nois de la Casa de Família feren una bella excursió al poble de Plegamans, per tal de visitar llurs germans, els pupils de l'Escola Agrícola, situada en aquell terme.

Dividits en diverses colles, els expedicionaris anaren fent camí vers la Granja, durant tot el matí del dilluns, i rebuts amb gran gatzara per llurs companys, foren per ells convidats a recórrer les terres de conreu encomanades a llur custòdia i treballs de primerencs agricultors, la qual cosa els donà ocasió de conèixer i admirar les belleses i ufanor naturals de la finca, dels seus boscos i vinyatars, i especialment dels sembrats florids, on fan aprenentatge els nois alumnes de la Granja.

Cap a les dues de la tarda se'n congregaren un centenar, barrejats, uns i altres, els del camp i els de la ciutat, en àpat germanívol, damunt l'herbei i a l'ombra dels arbres.

Després de dinar, va organitzar-se un partit amistós de futbol entre l'equip de la Granja i el dels visitants, i, una volta acabat, es van traslladar tots a l'era de la casa, on la secció dramàtica obsequià els seus companys de Plegamans amb l'execució en improvisat escenari, de la popular i patriòtica peça dramàtica «Catalunya», seguida del sainet còmic «Embolics».

Era ja arribat el vespre quan començà la desfilada dels expedicionaris de la Casa de Família, en mig de l'afectuós acomiadament de llurs germans, emportan-se'n a la ciutat el cor gaudiós i exultant per les pures i encoratjadores emocions sentides en les curtes hores passades en dolça comunitat de sentiments, al costat de llurs collegues camperols.

GIRONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Miting de protesta pels atropells de Castelló d'Empúries

Hom assegura que es farà aviat un gran miting de protesta pels atropells que l'autoritat governativa va fer a Castelló d'Empúries, suspenent la majoria de l'Ajuntament i fent altres coses semblants.

El miting es celebrarà a Figueras, en un dels locals més grans de la ciutat empordanesa.

L'Associació de Música

L'Associació de Música ha fixat la data del dia 9 per al concert Emili Sauer, el gran pianista universalment aplaudit.

Aquell dia es tancarà la llista de socis, obrint-se'n una altra d'aspirants que aniran entrant quan els primers causin baixa.

Altres noves

Per a solemnitzar les festes que farà el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria de Barcelona per a celebrar el seu 20 aniversari, han estat contractades les cobles Nova Harmonia de La Bisbal i Els Montgrins de Torroella de Montgrí.

—L'ex-governador de Girona, fundador de la Cantina Escolar, senyor Terrades, ha enviat 50 pessetes al director del Grup Escolar per tal que els alumnes celebrin el tercer aniversari de sa fundació.

—A la fàbrica de taps de Jordi Alabore, de Castellfollit de la Roca, s'hi ha calat foc, cremant-se gèneres per valua de 4.500 pessetes. L'edifici i les mercaderies estaven assegurades.

—A Torruella de Montgrí s'han barallat Alfred Roure, de 18 anys, Galus Panc, de 19, Teresa Teixidor i Francesc Valls, resultant amb una ferida de cop de pedra la Teresa i amb el braç trencat el Francesc. Tots han estat detinguts.

—A l'església parroquial de Santa Maria de Camós hi han entrat lladres, els quals s'han emportat els diners de les caixetes de les ànimes.

Montseny

SANT CELONI. — Ha transcorregut la Pasqua amb tota alegria, convidant-hi el temps amb unes dies esplèndids.

Dissabte de Pasqua sortiren a cantar quatre colles de caramelles, que agradaren totes.

N'hi havia una de molt modesta, integrada per elements de l'Estadi Deportiu, que recaptava cabals per a enfortir l'agrupació, que tan treballa per l'educació física de la nostra joventut. Aquesta forma d'ingressos ha estat un nou procediment, que fugia totalment de l'egoisme mengívol que tant s'executa en la major part de les colles, i féu que fos aquesta la que més recaptés de totes les que sortiren.

Els cants que cantava l'esmentada colla eren del popular mestre senyor Guasch, i la lletra d'una d'elles del senyor Xena.

— Estadi Deportiu anuncia per al dia 15 del corrent una excursió al Castell de Montsoliu, calculant-se que seran molts els que hi pendran part.

— Després d'una setmana de descans, i quan tothom ja suposava que era acabat, han tornat a reaparèixer els robatoris de les 168 hores d'interval, puix durant moltes setmanes, al mateix dia i a la mateixa hora, els malfactors feien de les seves, causant un fort pànic a tota la vila.

A última hora es diu que les autoritats han pres mesures severes per acabar amb semblant estat de coses i que la reorganització del sometent és un fet sense trava.

—La cobla Art Musical, d'aquesta població, rep moltes felicitacions en totes les audicions de sardanes que executa. Està contractada per a donar algunes audicions a Barcelona, fent la seva primera aparició demà, diumenge, a les places de Catalunya i de l'Àngel.

— La Companyia Hispano-Hilariense ha posat els dies de mercat un servei d'autos des d'Arbúcies i viceversa, anant sempre molt ple.

El Sometent

El capità general ha aprovat els següents nomenaments del cos de sometents:

Caporals de districte: D'Argensola, Pere Soler Vilumara; de Jorba, Magí Rovira Soler; de Castell d'Empordà, Miquel Gisbert Pujol; de Sant Pau de Segúries, Ramon Folcra Corominas; de Sant Guim de la Plana, Cosme Sellerés Maina; de Dausèn, Alfons Valdés Baena; de Gausadó, Antoni Porsolà Ademà; de Les, Antoni Fernandez Vaqueria, i de Banyeres, Josep Maria Ventosa Oliva.

Sots-caporals de districte.—De Sant Jaume de Frontanyà, Climent Llinós Sellas; d'Aguilar de Segarra, Joan Figuera Figuls; de Calonge de Segarra, Ferran Nadal Creus; de Castell d'Empordà, Vicens Comas Riembau; de Palmerola, Pere Rota Serra; de Sidamont, Celestí Tella Rovira; de Gabarra, Antoni Colom Canes; de Gausach, Vicens Darella Tellosa; de Les Bordes, Francesc Aunós Anglada; de Vilamós, Antoni Sala Peña; de Riudecanyes, Josep Martí Prats, i de Sant Quirze Safaja, Jaume Brossa Muns.

SABADELL

El tribut

Joan Sallarès, aquest esperit frisós i amorosament cultivat, fermament poeta en el sentit més ample de la parapla, que ha nodrit l'abis interior amb el més selecte de les humanes invencions; Joan Sallarès i Castells, de còpora i de faç patrícia, que té als ulls aquell foc tremolant que devien tenir els homes del Renaixement, dels quals en té, també, la joia esponjada i l'ampla simpatia, ha publicat un llibre.

Un llibre dens i pesant. Un llibre que nosaltres no podrem escopitar. L'autor ha deixat que es fessin les messes i ha segat a l'hora justa, quan eren daurades i es corvaven com un desmai de rosses cabelleres. Ahir encara la garba hauria tingut claps de verdor; demà, potser, no tindria la tèbia, íntima humitat de la rosada passional. Les flametes de turment que aurioien el llibre com una corona, no tenen la brava roentor del clavell ni la verinosa verdor malaltissa de l'alfàbrega, sinó que tenen el pàllid i sedós color de les roses.

Aquest llibre, s'ha fet seva, en poc temps, tota la crítica. L'estudi àgil i penetrador que En Josep Lleonart n'ha fet en les planes d'aquest diari, i els articles de l'Armand Obiols — en curs de publicació encara — seriosos i sòlids, es destaquen dintre d'aquest conjunt fervorós d'elogis. Nosaltres no sabríem afegir-hi res més de nou.

Però, sí que direm que és precís llançar al vol les campanes. Un nou prosista, un prosista veritable, ens ha nascut, avui precisament, quan més falta ens fan en la nostra literatura, quan més el necessitàvem. Heu trobat pel bon camí, Joan Sallarès: aprofiteu-vos-en ara, no us stureu pas!

I, per acabar. White no pot pasarse de cometre una petita indiscreció. L'Armand Obiols — i perdoneu-me, vós, amic espiritual, si recullo les vostres paraules — dela l'una nit a una colla de companye seus: — No sé pas per què; però quan vaig llegir aquest llibre, em semblava sentir totora l'hora un gust de préssecs a la boca.

Si jo fos alcalde: Els espectacles barcelonins

Es una cosa que fa pena de debò veure en les parets de la nostra ciutat els cartells que anuncien espectacles barcelonins. No diem això, naturalment, pel desig que la nostra gent no assisteixi als espectacles que els fan a Barcelona. Si aquest esperit egocèntric dominés la nostra ciutat, estaríem en el camí del suïcidi. El que és llastimós, i d'això precisament ens queixem, és que els cartells que es planten a les nostres parets anunciant espectacles barcelonins, demostren que a nosaltres no sens coneix pas del tot bé.

No heu de fer més que fixar-vos en aquests cartells. L'un us anuncia el teatre més tronat del Parellel, on s'arrossega l'obra més degenerada i més estúpida de la temporada. L'altre un cinema qualsevol i una senyora qualsevol, també, que hi cantat unes cançons dolorosament carrinclones. I així tots els altres.

Això vol dir que no ens coneixen; i és ben trist. Poques vegades, per no dir cap, hem trobat a les parets de la nostra ciutat un anunci barceloní de concerts; poques vegades, per no dir cap, també, hem vist l'anunci d'una conferència, ni el d'un teatre selecte, ni el d'una òpera. Això — no ens cansarem de repetir-ho — vol dir que no ens coneixen. Sabadell, és veritat que dóna — precisa que ho confessem — un bon contingent d'homes a la primera d'aquestes dues classes d'espectacles barcelonins, però també — i això és el que en part ens redimeix, i això és el que fa que avui aixequem la veu — dóna un contingent de persones molt superior als espectacles selectes.

No ens coneixen, heu's aquí el mal. I potser no ens coneixen per culpa nostra. Això hauria d'ésser un esperó per tots nosaltres. Treballem, treballem per treure'ns del damunt aquesta mala fama que tenim. Intensifiquem aquest esperit cultural que tants bons fruits ens està donant. Fem que puguin veure els que tenen ulls a la cara i que puguin sentir els que tenen orelles al damunt de les galtes. Redimim-nos del tot davant del de fora. Cada nou batec espiritual de la nostra ciutat, serà un graó. Cada frisament més ample del nostre esperit s'emportarà manyocs de filagarces d'aquest vergonyós mantell que ens pesa al damunt.

I un remei immediat? I, almenys, un remei inicial? Un remei... un remei... Withe ha tingut un somni molt estrany. Withe ha somiat que era alcalde i que, si per una banda anava augmentant desconmensurablement els impostos que paguen els cartells dels espectacles barroers, per l'altra banda anava disminuint d'una manera ràpida l'impost dels que anuncien espectacles selectes. Es clar, això, com tots els somnis, és una cosa impossible de realitzar. No hem de refiar-nos-en gaire, naturalment.

WHITE

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Nevada

Anit passada ha nevat a les muntanyes que limiten el camp de Tarragona, quedant encara neu als serrats més alts, malgrat l'avençat de l'estació. La temperatura oscilla entre 13 i 7 graus.

Aplec

Passat demà faran un aplec al Santuari de la Mare de Déu de la Serra de Montblanc les Congregacions Marianes de l'Arquebisbat, amb assistència de S. E. el senyor cardenal arquebisbe.

Altres noves

Al carrer de l'Hospital, cantonada a la Rambla, un carro d'ambulància militar ha destroçat a un carret de passeig. Sortosament no hi ha hagut cap desgràcia.

—S'han reunit l'alcalde, l'interventor d'Hisenda i un representant de la Cambra Agrícola per a estudiar la manera de fer baixar el preu de les subsistències.

—Ha estat sagramentada, per trobar-se malalta, la distingida esposa del conegut metge doctor Requesens.

—La guàrdia urbana, durant el mes de març, ha fet 2.993 serveis, entre ells 37 auxilis a persones, 21 [illegible] a [illegible] 35 expulsions de captaires etc.

Pels Ajuntaments

Per la Delegació d'Hisenda s'avisa als Ajuntaments dels pobles perquè es presentin a la Dipositaria Pagaduria a cobrar en metàl·lic els recàrrecs municipals de cèdules personals corresponents a l'any 1922 fins el dia 20 de l'actual, ingressant-se al Tresor les quantitats dels que deixin d'efectuar-ho després de la dita data.

CANET

Festa d'Homenatge a la Vellesa

Des del primer any de la fundació dels Homenatges a la Vellesa, que, a Canet, ve celebrant-se la festa, fent cada anys dues pensions vitalícies d'una pesseta diària a un vell i una vella de la vila.

El Patronat constituït des d'aleshores, del qual és l'ànima viva l'incansable En Josep Fors i Vidal, es desvetlla durant l'any per a aprofitar totes les ocasions propícies per a recollir cabals, organitzant festes a profit del Patronat, a fi que, quan arriba la gran diada dels homenatges, pugui, amb la benemèrita cooperació i bona ajuda de la Caixa Central d'Estalvis per a la Vellesa de Barcelona, celebrar la festa amb tota esplendidesa i goig i es pensioni dos vellets del poble amb la pesseta diària mentre visquin. I així ha estat enguany.

La festa dels Homenatges i proclamació dels dos vells premiats, s'ha celebrat a la sala-taller de la formosa Escola d'Indústries de Teixits de Punt, la qual es va veure plena de gran gentada.

Presidien les autoritats de la vila, alcalde i ecònom, el diputat de la Mancomunitat i vocal del Consell de la Caixa d'Estalvis, senyor Cammany, i els senyors del Patronat d'Homenatges: En Josep Fors; En Santiago Subirats, per la Joventut Nacionalista; En Jaume Renan, per la Cooperativa de consum La Canetense, i representants de l'Ateneu Obrer i societat de peons paletes. En lloc preferent hi havia els vells pensionats d'aquest any i dels anys anteriors. A la festa foren llegides diferents poesies i treballs literaris apropiats a l'acte, i l'Orfeó Misericòrdia de la vila va cantar algunes composicions, dent-se a l'últim parlaments pel batlle, l'ecònom, i pel diputat senyor Cammany, els quals foren molt aplaudits. En una safata a l'entrada, al lloc de la festa, s'hi recolliren algunes centes pessetes per al dit fi benèfic.

El poble de Canet ha correspost força bé a la simpàtica i formosa Festa dels Homenatges a la Vellesa. I fins a un altre any.

Penedès

ARBOS.—Solemnement va celebrar aquesta vila els cultes de Setmana Santa, veient-se concorregudíssims els actes en el temple i d'una manera especial les processons, les quals resultaren brillantíssimes.

—El dia de Pasqua feren les delícies del veïnat els nois del Centre de Sant Lluís Gonçaga, cantant les tradicionals caramelles.

Els petits cantaires interpretaren fel·liçment boniques cançons, la música de les quals va escriure expressament don Ricard Domingo.

— En el partit de futbol jugat entre el Noya F. C., de Sant Sadurní, i l'Arbós F. C., va guanyar aquest per dos a un.

— Dilluns passat, el temps esplèndid va afavorir la sortida de les famílies al camp, essent nombrosa la concurrència a la Font del ferro, per l'atractiu d'haver organitzat balls les societats recreatives.

Camp de Tarragona

VALLS.—Després de curta i traïdora malaltia ha mort a la nostra ciutat el que fou bon amic i convençut nacionalista N'Albert Saigí Vives.

Com a catòlic pràctic pertanyia a algunes associacions religioses. Havia exercit el càrrec de regidor d'aquesta ciutat, essent nomenat president de la Comissió d'Hisenda. També era individu de la Junta de l'Hospital.

L'acte de l'enterrament va constituir una manifestació de dol, quedant palesat una vegada més les nombroses amistats que gaudia el seu nom, degut sens dubte a sa bonesa de caràcter i sentiments caritatius.

A. C. S.

—L'interessant partit celebrat diumenge passat al camp de l'Atlètic, entre la selecció vallenca de l'Atlètic i la del regiment de Tetuan, fou guanyador aquest per cinc a dos.

Demà, diumenge, hi haurà un partit de campionat entre el Reus Deportiu i el Valls Deportiu, al camp d'aquest.

— S'ha constituït a la nostra ciutat un nou Pomell de Joventut, amb el nom de Jovent ardit.

Desgràcia a Falset

El dilluns de Pasqua va sortir l'Orfeó de Falset, amb auto-camions, a cantar una missa i una Salve a l'ermita de la Consolació, al proper poble de Gratallops.

Van agregar-se a la festa moltes famílies d'aquesta vila: uns per tenir llurs fills i parents a l'Orfeó, altres per voluntat. Així mateix, famílies dels pobles comarcans, es dirigiren a la festa, que, junt amb un magnífic dia feia esperançar una gaia diada.

A l'hora assenyada sortiren tots, quedant al darrera de tots un carro, que per precaució va quedar-se.

Serien uns dos quarts d'onze del matí, quan s'escampà per Falset, com un reguer de pólvora, la nova que, d'un dels carros hi havia morts i ferits, sense donar explicacions concretes.

Les noves confoses que de l'accident arribaren, posaren en moviment tot el poble, el qual, ple d'angúnia, preparà els auxilis necessaris per als ferits, que, segons es deia, n'hi havia en greu estat, afegint-hi alguns que s'hi havia algun mort.

Amb tot això, arribà la tartana del correu de Torroja, portant una dona ferida, qui donà explicació del fet, confirmant la mort d'una dona que anava al mateix carro. Davant la certesa, el poble s'omplí de dol, activant-se molt més els auxilis.

Els ferits foren En Ciril Escoda, que era qui menava el carro, la seva esposa, Na Teresa Voltes, i els fills del Ciril, els nens Salvador i Isabel Escoda.

La difunta resultà ser l'esposa del benvolgut industrial d'aquesta vila, N'Eugeni Baillevell.

L'accident va passar al punt més dolent de la carretera, i a un quilòmetre passat l'anomenat barranc de la Sardana.

La causa de la catàstrofe fou el caure el carro a un terraplè de la carretera, de pendent molt forta, caient-hi tots cinc que anaven al vehicle.

El Ciril pateix fractures a diverses parts del cos i commoció cerebral, de pronòstic greu. La Teresa, ferida al braç esquerre, de pronòstic reservat; el nen Salvador, fractura del braç esquerre, i la nena Isabel, contusions al cap, amb ferides lleugeres.

En arribar els ferits es desenrotllaren escenes commovedores, pròpies d'aquests casos.

Es suspengueren tots els actes de esbarjo que hi havia preparats per tarda i nit; és donà per acabada la festa a l'aplec, i es posaren els senyals de dol en totes les societats i edificis que s'acostumen.

El trist record durarà molt de temps, i portaran dol les famílies de la vila en general.

Com a cas d'heroisme se cita el que tingué la Teresa, qui, després d'estar ferida del braç, pujà ella i els dos nens, també ferits, per l'abans esmentat terraplè, havent de pujar, agafant-se a les roques i com els gats, per a arribar a la carretera a demanar auxili, que tardà a trobar-lo prop d'una hora, i fins restar gairebé sense veu, de tant de temps de cridar.

El dimarts es féu l'enterrament de la malaguanyada esposa del senyor Baillevell, qui, per haver-se sabut sempre conquerir les simpaties dels veïns, deixarà fixades en els cors adolorits les virtuts que posseïa. A. C. S.

Jocs Florals de Lleyda

ANY 1923

Any XXVIII de la seva instauració

El Consistori d'aquests Jocs Florals, acomplint l'honorosa comanda que li conferí el Cos d'Adjunts, es complau a convidar els poetes i prosistes de parla catalana a prendre part en la vinent festa, que hom celebrarà el mes de maig d'enguany, en homenatge a la llengua nostrada i a la lloança de la nostra volguda Terra.

Prudenci Bertrana, president; Felip Solé i Olivé, vicepresident; mossèn Angel Garriga, Josep Massons, Josep Pinyol, Josep Montlleó, vocals; Fermí Pallau i Caselles, secretari.

Premis ordinaris

I. Flor Natural: Premi d'honor i cortesia, que s'adjudicarà a la millor poesia que canti l'Amor. El poeta que en sigui guanyador, haurà de fer-ne ofrena a la dama de sa elecció, la qual serà proclamada «Reina de la Festa».

II. Englantina d'or i argent: a la poesia que canti millor la Pàtria; oferta per l'Ajuntament de Lleyda.

III. Viola d'or i argent: a la més inspirada poesia que canti la fe, ofrena del bisbe de Lleyda, Dr. En Josep Miralles.

IV. Cent cinquanta pessetes: ofert per la Mancomunitat de Catalunya, al millor treball que en qualsevol aspecte estudii Lleyda o qualque comarca lleydatana en alguna de les modalitats o activitats llurs.

V. Cinquanta pessetes: a un treball de prosa literària (novella, obra escènica, narració, contes per a infants, etc.).

Premis extraordinaris

VI. Objecte d'art: costejat per la Societat econòmica d'Amics del País, al millor treball que tracti dels mitjans més pràctics per l'establiment d'una «Granja agrícola» a la «província» de Lleyda amb personal adequat i sense subvenció de l'Estat; recursos per a sostenir-la decorosament i manera d'obtenir-los, i sistemes o mitjans teòrics i pràctics per al seu desenrotllament.

VII. Objecte d'art: ofrena de la Cambra Oficial de Comerç de la província a la millor composició en prosa o en vers, de tema lliure.

VIII. Setanta pessetes: del Casino Principal, a la millor composició poètica, de tema lliure.

IX. Objecte d'art: del Casino Independent, al millor treball en vers o prosa, de tema lliure.

X. Objecte d'art: ofert per En Josep Agelet i Garrell, comte de Vinatesa, a un treball en prosa o en vers, de tema lliure.

Condicions

Primera. Els treballs seran escrits en llengua catalana, inèdits, originals i anònims; aniran acompanyats d'un aplec clos amb el títol i llema iguals als de la composició, el qual contindrà nom, cognom i adreça de l'autor. Si qualque treball premiat manqués a les condicions abans dites, l'autor no tindrà dret al premi.

Segona. Les composicions hauran de trametre's, fins el 30 d'abril, al secretari del Consistori, En Fermí Pallau, carrer de Cavallers, 13, primer.

Tercera. El repartiment de premis s'escaurà en un dels dies de la Festa Major, publicant-se amb la deguda anticipació la llista de les composicions rebudes, el veredicte del Jurat i el dia i hora de la Festa.

Quarta. Si l'estat econòmic del Cos d'Adjunts ho permet, s'editaran en un volum els treballs premiats; si algun dels mateixos fos molt extens, se'n publicarà sols una part a judici del Consistori.

Cinquena. Els autors premiats, si no assistelxen a l'acte, hauran de delegar en persona apta; cas contrari, s'entendrà que renuncien el premi.

Els Pomells de Joventut

LA PASQUA DE RESSURRECCIO I ELS POMELLS

LA FESTA DELS POMELLS DE TORROELLA DE MONTGRI

Diumenge de Pasqua, els Pomells de Joventut d'aquesta formosa vila empordanesa celebraren amb diversos actes, tots ben units, llur festa inaugural.

Tot brollà d'entusiasme, i aquest no decaigué ni un instant.

L'arribada d'En Folch i Torres

A dos quarts de vuit del vespre del dissabte, vigília de Pasqua florida, el senyor Folc i Torres arribà a Torroella de Montgrí, acompanyat del director d'«Amfora», senyor Serra i Ustrell, i del jove redactor de l'esmentada Revista, En Pere Matalonga.

A la típica plaça de la vila hi havia congregats tots els pomellistes i gairebé tot el poble, esperant amb el més gran entusiasme l'arribada del mestre fundador dels Pomells.

En aparèixer el senyor Folch i Torres ressonaren forts aplaudiments, essent aclamat repetidament.

Tot seguit, el digne senyor alcalde saludà el senyor Folch amb paraules plenes d'afecte, en nom de la vila de Torroella de Montgrí.

Acudiren a rebre el senyor Folch i Torres l'incansable conseller dels Pomells de la població, Rnd. Mn. Vivé, el director de l'Escola Dominical senyor Blasi, el jutge i moltes altres personalitats de la vila, els noms de les quals sentim no recordar.

A les nou de la vetlla, a la mateixa plaça de la vila tingué lloc una audició de sardanes, i era un goig veure la perfecció amb que, com a bons empordanesos, dansaven els pomellistes de Torruella de Montgrí.

La festa del matí

L'endemà, a dos quarts de vuit, tingué lloc a l'església parroquial una missa de Comunió, essent celebrant el conseller dels Pomells, mossèn Vivé.

El temple, ben atapeït de gent, destacant-se la blancor de les caputxetes amb que anaven cofades les damisel·les pomellistes, lluint-la de la faisó típica de la comarca, co és, amb una petita borla blanca al cap-de-munt.

A les deu, amb assistència del senyor Folch i els seus acompanyants, se celebrà un solemne Ofici, essent cantada pels pomellistes la missa de la Mare de Déu de Núria.

Acabà l'acta piadós amb el cant del «Virolai», que entonava tothom amb el més gran fervor.

En sortir de l'església, altra volta es donà culte a la sardana catalana, essent puntejat amb molt delit i molt entusiasme un bell enfilall de sardanes.

La plaça bullia d'animació, reflectint-se en tots els rostres la satisfacció més gran.

Des de les primeres hores del matí arribaren a Torruella nodrides representacions de Pomells de Banyoles, Bagur, L'Escala, Verges i Palafrugell, els quals volgueren compartir la joia de la diada amb els Pomells locals.

Visita a l'Estartit

El senyor Folch tenia un veritable desig de conèixer l'Estartit, aquest formós barri de pescadors de Torroella de Montgrí.

I ben segur que aquest desig no hauria pogut realitzar-se si no és per la gentilesa del senyor Pere Avellana, un propietari de la vila, el qual oferí el seu auto al senyor Folch i Torres perquè pogués tenir el goig d'admirar la bella platja d'Estartit.

I aprofitant uns moments de lleure, després de dinar es dirigiren vers l'esmentat indret.

El senyor Folch quedà encisat de la gran formosor de l'Estartit, amb la seva platja pintoresca i amb les seves illes Medes un xic enllà.

Retornats a Torroella, presenciàrem un interessant partit de futbol al camp d'esports, jugant l'equip pomellista de L'Escala contra l'equip pomellista local.

Durant tot el partit, que fou molt mogut i interessant, tant els uns com els altres jugaren noblement, quedant al final 0 a 0 gols.

Durant el descans, a l'esmentat camp es ballaren sardanes, després de les quals una colla de pomellistes dansà el contrapàs, essent aplaudits xardorosament.

La festa de la tarda

A les quatre de la tarda, a la Sala Jou tingué lloc la vetllada patriòtica.

El local, que és força espaiós, estava ple de gent, esperant el començament de la festa.

En entrar a la sala En Folc, ressonaren grans aplaudiments, mentre de per tot arreu era aclamat.

La vetllada començà amb un enfilall de cançons amb gestos, interpretades per pomellistes de Torruella de Montgrí. Foren molt aplaudides.

Seguidament es llegiren les adhesions rebudes, havent-hi una del Pomell de Joventut «Llacada dels bells amors», de Girona; dels Pomells de Sant Pere Pescador, del «Flors empordaneses» de Vilajuiga, i una del senyor Joan Puigpey, de Barcelona.

El Rnd. Dr. Riera, conseller dels Pomells de L'Escala, féu un brillant parlament, encoratjant els pomellistes a perseverar en la gran obra empresa, i expressant la seva creença de que la llibertat de Catalunya serà un fet quan no resti un sol poble ni llogaret de la nostra terra sense Pomells de Joventut.

Fou molt aplaudit.

El Rnd. Mn. Vivé, conseller de Torruella, féu també un vibrant parlament, ple de belles coses per Déu i la Pàtria, i rublert de sentiment pomellista.

El parlament del senyor Folch

El discurs del senyor Folch en la festa de Torroella fou brillant de veritat.

El mestre Folch començà donant l'enhorabona als pomellistes per la festa que estaven celebrant, i regracià el poble de Torruella de Montgrí per haver-se associat a l'obra dels Pomells, assistint a la seva festa.

En un brillant paràgraf elogià la dona catalana per la seva readecidida i entusiasta amb que aporta el seu esforç a l'obra dels Pomells. Digué que fins ara havia restat retreta a tot moviment, no pas perquè no sentís al seu cor l'amor a les coses de la nostra terra, i la prova és que, quan s'ha dit que calia acudir a la lluita per la glòria de Déu i de la Pàtria, ella no ha dubtat ni un moment a acudir-hi, portant a la nostra creuada l'encís de la seva gentilesa i la fermesa dels seus sentiments.

Afegí que era un goig veure com, en mig dels costums pervertits que ens han vingut de terra enllà, la dona catalana posa tot el seu esforç a reivindicar els sans costums de Catalunya, aquells sans costums que eren el tresor de la Catalunya d'abans, rica i plena.

Digué que les damisel·les pomellistes de Catalunya no hi ha dubtat a fer ostentació de llurs sentiments piadosos i patriòtics, sense temor a les befes que han sentit forçà vegades a llur pas, de part de gent poc conscient de llurs deures, d'aquesta gent que es dóna vergonya de dir-se fills de Déu i de la Pàtria.

En passar cofades amb la catalanissima caputxeta, la nostra caputxeta que ha estat lluïda amb orgull i recolliment per les nostres àvies, han sentit la fuetada de la mofa i del mot abjecte. Se'ls ha dit si anaven disfressades o si eren unes antiguallades, i elles no han respost, i heroicament, conscients de llurs deures, han seguit llur via.

Digué que això significava ja el triomf, i afegí que no dubtava que si, per dissort, la nostra generació no pot veure encara la llibertat de Catalunya, seran els fills d'aquestes donzelles exemplars d'ara, els que faran novament de la nostra Pàtria aquella terra rica i plena, tan enyorada i tan desitjada.

El senyor Folch i Torres fou interromput moltes vegades per grans aplaudiments, i en acabar, l'ovació que se li tributà fou grandiosa i llargufssima.

Final

La festa acabà amb el cant de l'Himne dels Pomells i «Els Segadors», que tothom entonà en mig del més gran entusiasme.

Visita al palau del comte de Torruella de Montgrí

Acabada la festa, el mestre Folch fou invitat a visitar el palau del comte de Torruella de Montgrí, quedant molt complagut de la visita.

La festa de la nit

A les nou de la vetlla, a la Sala Jou, se celebrà una petita vetllada, com a digne complement de les festes inaugurals dels Pomells.

Un estol de pomellistes torroellenes representaren l'obra d'En Folch «La Carta dels Reis», que fou molt aplaudida.

Seguidament es cantà una cançó amb gestos, donant-se la festa per acabada.

L'endemà dilluns de Pasqua, a les vuit del matí, el senyor Folch i Torres i els seus acompanyants marxaren de Torroella de Montgrí en direcció a Sant Feliu de Guixols, on havia de tenir lloc aquell dia la festa dels Pomells de l'esmentada ciutat.

A acomiadar el mestre acudiren molts pomellistes, al davant dels quals hi anava el seu conseller mossèn Vivé i el director de l'Escola Dominical, senyor Blasi.

En arrencar l'auto que conduïa el senyor Folch, esclataren forts aplaudiments, cant-se els darrers visques amb que els pomellistes aclamaven llur mestre i fundador.

—

Els Pomells de Joventut Flors a la Moreneta i Regina de la Pau, que preparen una gran diada pomellista per a demà, diumenge, fan avinent als pomells barcelonins que encara no han passat a recollir la contrasenya per a assistir a l'esmorzar de germanor i d'homenatge al mestre, ho facin per tot avui al migdia als llocs indicats en els programes. Pel número de contrasenyes recollides i per l'entusiasme que arreu ha despertat aquest esdeveniment pomellístic, hom pot assegurar que hi seran representats la majoria dels pomells de Barcelona i alguns dels voltants i que aquest acte constituirà una veritable solemnitat.

Per al festival patriòtic de la tarda al teatre Olimpo (Mercaders, 38), quedaran molt aviat esgotades les entrades, si continuen fent-se les comandes com aquests dos dies als domicilis de les presidentes: Lluna, 28, tenda, i Pelayo, 40, botiga.

Per a assistir a l'audició de sardanes a la plaça de Sepúlveda a càrrec de la cobla La Principal de L'Escala hi ha entusiasme, ço que fa preveure un èxit per als actius organitzadors. Durant la ballada i a la tarda al mateix teatre, també es despatxaran invitacions per al festival patriòtic.

Exposició Internacional del Moble

SEGELLS DE PROPAGANDA

Acabats els treballs preparatoris de l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors se n'ha començat la propaganda per Espanya i l'estranger amb l'objecte de fomentar la concurrència del públic al certamen.

Ultra els cartells que es fixaran aviat en les ciutats més importants d'Europa i d'Amèrica i dels nombrosíssims fascicles i prospectes que s'estan repartint per tots els hotels, casinos, companyies ferroviàries, de navegació, centres recreatius, etc., el Comitè ha editat un segell que els senyors industrials interessats en l'èxit del certamen poden adjuntar al sobres de llurs correspondència i contribuir així a la propaganda que s'està portant a terme.

Els esmentats segells reprodueixen en quatre diferents colors el magnífic cartell anunciador de l'Exposició original del distingit artista En Ricard Canals i s'expenen a les oficines (carrer de Lleyda, 2) al preu d'una pesseta el cent.

Necrològica

Ha mort el fill Bernat del nostre carissim amic Jaume Ollé Filbà.

Era un adolescent pur i bondadós que s'ha colltorçat prematurament, al bo de la florida.

Era una viva dolor el seu enterrament.

Davant la multitud d'amics i companys del pare hi anaven, consirosos, els petits condeixebles del finat.

Sentim un profund condol que ens fa mirar el cel on l'animeta del pobrissó Bernat brilla vivíssima.

Sardanes

PER A DEMA

Matí, a les onze. — El Pomell de Joventut «Flors de la Moreneta» celebrarà una audició de sardanes a la Plaça de Sepúlveda, a càrrec de la cobla La Principal, de L'Escala.

—

Tarda, a les cinc. — Amb motiu de la celebració del XX aniversari de la seva fundació el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria ha organitzat una escollida audició de sardanes a càrrec de les cobles Nova Harmonia, de La Bisbal, i Els Rossinyols, de Castelló d'Empúries.

Nit, a les deu. — A l'Orfeó Gracienc hi haurà una audició de sardanes per la cobla empordanesa Els Montgrins, de Torroella de Montgrí.

Cultura

A mitjan mes actual arribarà a Barcelona, invitat per l'Institut de Química Aplicada, a fi de donar el seu curs als alumnes de l'Escola de Directors d'Indústries Químiques, l'insigne Dr. Charles Moureu, membre de l'Institut i de l'Acadèmia de Medicina, professor de Química orgànica al Col·legi de França, el qual ocupa la mateixa càtedra que el que fou glòria de la química el gran Berthelot.

Com és costum a l'Institut de Química, en organitzar aquests cursos ha pensat que, ultra les lliçons purament científiques, dedicades als alumnes de l'Escola i a aquelles persones que amb preparació suficient per a capir tals ensenyaments, s'inscriguin oportunament, l'última serà d'un caràcter més general, essent pública, a fi que puguin escoltar a l'insigne mestre tots els devots i admiradors que té a casa nostra, l'home que no és solament el savi químic, sinó el que ha sabut organitzar tota la indústria química de França durant la guerra i que li valgué el nom de Mariscal de la Química dels aliats.

—

En el concurs reglamentari de velocitats que celebra trimestralment l'Acadèmia de Taquigrafia de Barcelona, van ésser aprovats a la velocitat de 120 paraules per minut el senyor Ferran Elias, a la de 80 el senyor Ramon Farran i els senyors Vicens Riera, Antoni Rosàs i Joan Baptista López a la de 60 paraules.

Pels perseguits de Rússia

MISSA DE COMUNIO A LA CATEDRAL DE BARCELONA

«Els Cavallers de Sant Jordi» fa la següent crida de convit:

«El Sant Pare qui des de Roma és el farell i la guia dels catòlics, ens ha dit: — La pau de Crist sigui dintre el regne de Crist — El nostre racial cristianisme, ens diu: — Estimeu-vos els uns als altres com a bons germans. — El nostre nacionalisme ens fa arribar al desig de llibertat a les altres persones oprimides; aquests imperatius són la nostra norma de vida. Per això hem cregut que era per a nosaltres un deure ineludible pregar a Déu, mitjançant la intercessió del nostre Gloriós Patró Sant Jordi, per al bé dels bisbes, clergues i altres catòlics de la Rússia que sofreixen persecució.

No he volgut però, que les nostres oracions quedessin isolades, al contrari, el nostre desig fóra veure tots els ciutadans de Barcelona al nostre costat i ajuntar les nostres oracions amb les seves.

Perquè això sigui una realitat, invitem tots els barcelonins a la missa de Comunió que demà, diumenge se celebrarà a l'altar de Sant Jordi de la nostra Seu, a les vuit del matí.

Per a complir amb el nostre deure, pe ràls russos que ens estimulen al sacrifici amb llur exemple, ajuntem les nostres oracions.»

Fills de F. Mas Sardá

20, Rambla del Centre, 20

VALORS — CANVI — CUPONS

Des d'avui, 6 d'abril, paguem els cupons número 39, de les accions Foment d'Obres i Construccions a raó de 30 pessetes, lliure d'impostos.

CAMISERIA SANS

Boqueria, 32

Gran baratura de preus

OBRA NOVA

Llibret de les Mares

Educació infantívola en la llar pairal, per

Francesc Flos i Calcat

PREU UNA PESSETA

De venda en les principals llibreries

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Una enquesta de la Societat de les Nacions

Les condicions econòmiques de Rússia

Resum de la situació

III

Sols una part de Rússia fou afectada per la fam, però era una part considerable del país. Però, pel que es refereix a les províncies afectades més seriosament, hom pot considerar que la zona de la fam comprèn 25 de les 79 províncies de la Rússia d'Europa i de la Rússia d'Àsia, i una superfície de 1.224.801 milles quadrades sobre un total de 8.059.400 milles, amb una població de 30.000.000 sobre un total de 131.546.000 d'habitants. Fora d'aquesta zona, la collita fou sensiblement millor que l'any passat. Indós hom pot constatar un fet remarcable, i és que el rendiment promedi per deciatina (1), prenent el total de Rússia (ço és la zona de fam i la resta del país) fou en realitat més gran que l'any anterior (32'6 pouds contra 30'6 pouds). Aquests xifres mostren immediatament el paper molt important que han jugat, en la misèria de l'any passat, els altres elements esmentats abans, ço és, la reducció de la superfície conreada, l'absència d'estocs de reserva i la desorganització dels transports.

La superfície sembrada, que baixà de 82'5 milions en 1916, a 56'8 milions de deciatines en 1920, baixà encara més en 1921, no passant de 49 milions de deciatines. De manera que, malgrat un rendiment per deciatina més elevat, la collita total, que passà de 3.955 milions de pouds en 1916, 1.738 milions de pouds en 1920, fou més petita encara en 1921, que arribà a 1.602 milions de pouds.

En la mateixa zona de la fam, el rendiment passà de 44 pouds per deciatina abans de la guerra, a 25 pouds en 1920, i sols 11 pouds en 1921. La significació d'aquesta xifra apareixerà clarament, si hom es dóna compte que per a les diferents menes de cereals, calen aproximadament vuit pouds per deciatina per a la sembra. En els territoris d'una gran extensió, la producció total era insuficient per a fer front a les necessitats de les sembres de l'any següent, i, en molts casos, no fou possible obtenir cap collita.

A la primavera de 1922, una crida dirigida a la nació americana assegurava que, per manca de socors, 15 milions de persones anaven a ésser condemnades a morir d'inanició. El proveïment organitzat per les agències dels Soviets i per les missions de socor americanes i europees, encara que limitat a racions de fam, va permetre alimentar més de 7 milions de persones en l'abril, i fins a 12 milions pel juliol. Així fou evitada una catàstrofe esgarrifosa, però, en aquestes províncies, els supervivents, que havien venut llurs béns per a procurar-se queviures i perdut llur bestiar, es trobaren empobrits, i, demés, afectats per la malaltia i per la insuficiència de llur alimentació.

Com succeeix sempre, després de fams molt greus, es produeix una emigració considerable en la zona afectada pel flagell, i la mort ha deixat un gran nombre d'orfes que anaven a càrrec de l'Estat i de les obres de beneficència privades.

Encara que diverses evaluacions de la collita d'aquest any difereixin considerablement unes de les altres, no obstant, sembla cert que el producte de les collites de 1922 ha estat sortosament superior al de 1921.

De totes maneres, la manca d'animals de tiratge i, a despit de totes les mesures de socors, la insuficiència del blat de llavor, així com altres causes, han portat una disminució de la superfície conreada, tant, que les previsions del Govern dels Soviets, pel total de les collites, donen una xifra tot just superior de 1920 i 1921. La situació és encara més greu, tenint en compte que la disminució del conreu continua a afectar les parts més llunyanes de Rússia que, en altres circumstàncies, haurien permès satisfer en part les necessitats de les regions afectades per la fam.

En aquestes circumstàncies, tenint en compte la desorganització dels transports, provocada per la ruïna de la indústria dels combustibles, cada part de Rússia ha de viure quasi enterament dels seus propis recursos i es troba privada dels mitjans de remeiar la penúria local que ofereixen, en les regions més desenrotllades del món modern, els transports, els crèdits i el control pel govern dels recursos econòmics del país. En aquestes condicions hi ha el perill de veure un país, la superfície del qual s'estén sobre meitat d'Àsia i sobre una part d'Europa igual al conjunt dels altres països europeus, obligat durant alguns anys de preveure la perspectiva de fams locals en certes regions del seu immens territori, sense tenir a la seva disposició els mitjans d'atendre els efectes terribles d'aquest flagell.

De totes maneres, les conseqüències de la disminució de la producció agrícola, tant si és deguda a causes econòmiques com a la fam, no afecten pas solament la població agrícola. La desaparició completa de l'excedent de productes agrícoles, deguda primitivament, en gran part, a la suspensió de la producció industrial que seguí a la revolució, constitueix un dels principals obstacles al renaixement de les indústries. L'agrari va reduir l'extensió dels seus conreus quan va veure que no podia obtenir productes fabricats a canvi dels seus excedents agrícoles. I avui, encara que aquests productes industrials que tan necessita són accessibles, no té excedents per a poder-los adquirir. Ha desaparegut, doncs, pel moment, la possibilitat de restablir un moviment normal d'intercanvi entre els productes fabricats i els productes agrícoles.

D'això en resulta, per a Rússia, la paradoxa següent: a despit de la seva necessitat urgent de productes de tota mena, el retorn recent a la llibertat dels intercanvis a l'interior revela un estat de coses en el qual la feble producció d'articles manufacturats que encara subsisteix, no pot trobar sortides.

La indústria russa ha de fer front al fenomen generalment associat als períodes de sobreproducció, ço és a una baixa considerable de la valor d'intercanvi dels articles manufacturats en relació a llur preu de venda. La indústria russa, ja prou ensorrada, perilla de trobar-se en una situació encara pitjor. Un gran nombre de «trusts» creats recentment s'han vist en la impossibilitat de continuar llur producció. L'esperança d'una millor collita ha fet baixar el preu excessivament elevat de la vida. La indústria es trobava en situació d'entreveure millors condicions quan, una vegada més, ha esclatat la crisi dels transports.

La nova política econòmica (Nep) ha reeixit sens dubte en un gran remarcable, a fer reviure un xic el comerç, la llibertat dels desplaçaments, etc. L'opinió general és que l'efecte psicològic ha estat molt gran. Particularment la revifalla de la vida en les ciutats, s'ha introduït per un canvi marcat a Moscou i en les grans ciutats en les quals les condicions d'existència han esdevingut més suportables. No obstant, la desorganització de la moneda i dels preus persisteix i hom no entreveu garir la ort reservada a les empreses industrials en aquestes noves condicions. De moment, no s'assenyala cap millora sensible en el rendiment de les indústries essencials. La situació agrícola sembla encara menys favorable i el règim de llibertat no ha estat restablert encara per al comerç exterior.

Fins admetent que l'actual monopoli d'Estat i que el control de les importacions i de les importacions esdevingui menys rigorós, la represa del comerç estranger no seria suficient a restablir les condicions econòmiques d'abans de la guerra. En efecte, la història presenta nombrosos exemples de països empobrits, inclòs posseint un comerç exterior important, i el retorn de l'agricultura a les condicions primitives, de les quals en prou feines s'havia substret en les darreres decades, no és pas incompatible amb un cert volum de comerç internacional; car tot i admetent que l'agrari fos lliure d'adquirir l'utillatge que li manca, no se'n despendria pas necessàriament que la producció hagués d'augmentar. En efete, si l'agrari ho pot disposar del producte de la venda, d'una part, o almenys de l'excés de la seva producció, si no és posat en mesura de conrear la seva terra en condicions que li garantitzin la estabilitat en l'ocupació del terrer i assegurant-li el profit que resulti de totes les millores que podria aportar-hi, no hi haurà res que l'estimuli i l'encoratgi a sortir de la seva torpesa actual.

No cal esperar una ràpida reacció d'aquest gènere i és sols amb aquesta condició que Rússia podrà retrobar la seva antiga situació de principal productor de blat. En el fons, aquesta evolució és una qüestió d'economia interior. Per altra part és igualment veritat que l'agricultura no pot pendre el desenrotllament que tant necessita sense l'ajut del comerç exterior, car la indústria russa, inclòs en temps d'explotació normal, no és suficient per a proveir els agraris de l'utillatge necessari. Descobrir un mitjà pràctic d'entrar en relacions comercials amb l'estranger és una de les condicions, tal vegada la condició essencial, d'un renaixement agrícola. El present report no ha d'examinar les qüestions complexes que planteja aquest problema. Que sigui suficient fer remarcar que aquest renaixement dependrà, en primer lloc del restabliment de mitjans de comunicació segurs i suficientment ràpids entre Rússia i el món exterior.

L'organització de socors es troba seriosament entrebancada per les restriccions en matèria de passaports, els endarriments i la incertesa del servei dels correus i dels telègrafs, i mentre aquests obstacles no hagin pogut ésser vençuts el món occidental es trobarà en la impossibilitat de saber d'una manera precisa ço que passa realment en aquest país i d'entrar en relacions comercials amb el poble rus.

(1) Mesura russa equivalent a 5'221 metres quadrats en uns districtes, i en altres a 6'821.

LES COMUNICACIONS AMB FILIPINES

La Companyia Transatlàntica ha comunicat a la Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat que, des de la pròxima expedició que ha d'efectuar a Filipines el vapor «Legazpi», sortint de Cadiz el dia 19 de l'actual, de Cartagena el 20, de València el 21 i de Barcelona el 23, quedarà establert el servei a ports de Xina i Japó, corresponent a l'interès que havien demostrat les entitats mercantils.

L'itinerari que seguirà l'esmentat vapor després de la seva sortida de Barcelona, serà el següent: Port Said, Suez, Colombo, Singapore, Manila, Hong Kong, Shanghai, Nagasaki i Kobé i Yokohama, retornant a Hong Kong i Manila. Les altres escales fins Barcelona, es faran com fins ara, pel mateix ordre en que estan anunciades.

Les expedicions successives sortiran, a l'anada, de la Coruña, fent les escales de Vigo i Lisboa (facultatives), i les altres establertes al començament; a la tornada, anirán de Barcelona a Cadiz, amb la facultat de tocar a València i Cartagena, seguint a Vigo, Coruña i Santander, on rendiran viatge. El retorn del «Legazpi», en la pròxima expedició, s'efectuarà ja segons aquest itinerari.

Sobre les bases que resten indicades, la línia a Orient quedarà regularitzada, fent-se set expedicions anuals.

MANIOBRES NAVALS

Aviat se celebraran maniobres navals, reunint-se entre Roses i Barcelona, el dia primer del vinent mes de maig, la primera divisió de l'esquadra espanyola, composta de cuirassats, destroiers i submarins, amb el vaixell dipòsit «Dédalo», i els hidroavions a l'objecte de fer evolucions i exploracions entre els dits ports, recalant a València a últims de l'esmentat mes.

En el restant d'Espanya també s'efectuaran idèntiques maniobres, les quals duraran fins el mes de juliol, que tota l'esquadra reunida, visitarà els ports del Nord, recalant per fi al Ferrol.

Moviment del Port el dia 6

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Maria», de la mar, amb peix.
Vapor espanyol «Cullera», de Gandia i escales, amb càrrega general i 19 passatgers.
Vapor espanyol «Ramon», de Marsella, amb càrrega general i 1 passatger.
Vapor espanyol «Mahón», de Maó, amb càrrega general i 11 passatgers.
Vapor anglès «Rhio», de Cardiff, amb carbó.
Veler espanyol «Amparo Viñas», de València, amb càrrega general.
Veler espanyol «José Alberto», de València, amb càrrega general.
Veler espanyol «Rafael Roig», de València, en llast.
Vapor espanyol «Balear», d'Eivissa, amb càrrega general i 9 passatgers.
Bergantí goleta espanyol «Angela», de Torrevella, amb sal.
Vapor italià «Principessa Mafalda», de Gènova, amb càrrega general i 39 passatgers.
Llagut espanyol «2.ª Joven Filomena», de Gandia, amb taronja.
Vapor espanyol «Poeta Arolas», de Liverpool, amb carbó i càrrega general.
Vapor espanyol «Tintoré», d'Alacant i escales, amb càrrega general i passatge.

VAIXELLS DESPATXATS:

Pailebot espanyol «Joven Paquito», amb càrrega general, cap a Palamós.
Llagut espanyol «Teresa Carera», en llast, cap a Gandia.
Pailebot espanyol «Providencia», en llast, cap a Gandia.
Vapor americà «Minnequa», de trànsit, cap a València.
Yatch anglès «Sapphire», amb el seu equip, cap a la mar.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Inocencio Figaredo», amb càrrega general, cap a Gijon.
Vapor espanyol «Rita», amb càrrega general, cap a Marsella i escales.
Vapor espanyol «Santa Anna», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor espanyol «Mercedes», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor espanyol «Canarias», amb càrrega general, cap a Les Palmes i escales.
Vapor espanyol «Ramon de Bilbao», en llast, cap a Avilés.
Vapor italià «Principessa Mafalda», amb càrrega general i trànsit, cap a Buenos Aires i escales.
Vapor alemany «Secunda», amb càrrega general i trànsit, cap a València.
Vapor espanyol «Balear», amb càrrega general, cap a Eivissa.
Vapor alemany «Sirius», amb trànsit, cap a Tarragona.
Vapor espanyol «Cabo Peñas», amb càrrega general i trànsit, cap a Bilbao i escales.
Vapor espanyol «Reina Victoria», amb càrrega general, cap a Palma.

CAMBRA INTERNACIONAL D'INTERCANVI

El proppassat dia 31 de març, tingué lloc la reunió ordinària corresponent al mes passat, del Consell de govern d'aquesta institució, sota la presidència del senyor En Josep Marsans Rof.

S'obre la sessió a les cinc de la tarda, i el secretari senyor Galceran llegeix l'acta de la sessió darrera que fou aprovada en la seva totalitat, donant seguidament compte la Direcció dels diversos serveis fets per les Seccions d'Informació, Intercanvi Comercial i Departament d'Ultramar, tant als senyors membres d'Espanya i estranger, com a altres cases no adherides.

S'autonitza a Tresoreria, l'abonament de totes les factures de febrer i març, i seguidament el director, En Joan P. Fàbregas, dóna compte als senyors consellers de l'organització en camí, de delegats locals, els fruits dels quals s'han començat ja a tocar.

Són sotmeses a la consideració del Consell, algunes propostes de socis, les quals previ els tràmits reglamentaris, són admeses.

Així matelx són ratificats els nomenaments de delegats generals fets per la Direcció durant el mes de març: dotze en la Península, nou a l'Amèrica espanyola, i un a Filipines.

Es llegeix una lletra de la Direcció de la Fira de Mostres de Lió, agraint a la Cambra, la tramesa del delegat especial, En Josep M. Abad, durant els dies de Fira, i es dóna compte de les impressions recollides en la dita Fira per aquest delegat, acordant-se donar un vot de gràcies al senyor Abad per les seves gestions a la Fira de Lió, representant la Institució.

La Secretaria dóna compte d'haver cursat un ofici al senyor ministre d'Estat, en el sentit de que es recullí una queixa de les moltes que la Delegació Central de la Cambra d'Oporto, rep a diari sobre els entorpiments que causa al comerç en general la falta d'un tractat comercial entre ambdós països que regularitzi les funcions d'intercanvi entre Espanya i Portugal.

El senyor Fàbregas informa als seus companys de Consell, sobre la marxa dels treballs preliminars de l'Exposició Permanent Ibero-Americana, donant compte de les constants mostres de simpatia que a favor d'aquesta manifestació, rep la Cambra continuament, llegint-se pel senyor secretari, algunes lletres d'adhesions de la península i Repúbliques d'origen espanyol a Amèrica.

S'informa també de les respostes al formulari tramès als honorables se-

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÁFICA
TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	15.64	00.00	15.88	00.00		00.00
Futurs:						
Maig.	15.49	15.54	15.38	00.00		00.00
Juliol.	15.25	15.32	15.16	00.00		00.00
Octubre.	14.05	14.08	14.02	00.00		00.00
Gener	13 60	13.63	13.56	00.00		00.00
Març.	13.45	N.	13.41	00.00		00,00

Alexandria	Abril	Octubre	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Ashmouni	00.00	00.00	Maig. .	17.02	00,00	00.00
	Juliol	Novembre	Juliol. .	17,30	00.00	00.00
» Sakellaridis	00.00	00.00				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible.	30.05	00,00	00.00	00.00
Futurs:				
Maig.	29.85	29.65	00,00	00.00
Juliol.	25.98	25.79	00,00	00.00
Octubre.	25.72	25.55	00,00	00.00
Desembre.	25.28	25.05	00.00	00.00
Gener	24 95	00.00	00.00	00,00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible.	29.50	00.00		00.00
Futurs:				
Maig.	29.23	00.00		00.00
Juliol.	28.91	00.00		00.00
Octubre.	25.20	00,00		00.00
Desembre	24,83	00.00		00.00
Gener	24.65	00.00		00,00

Barcelona, 6 d'abril de 1923

nyors cònsols de les Repúbliques Ibero-Americanes, acreditats a Barcelona respecte a l'Exposició Permanent.

Finalment, es nomena una ponència perquè rescolgui la conveniència de que el director de la Cambra senyor Fàbregas, faci el projectat viatge d'estudi prop dels museus comercials de Washington, Filadèlfia i regionals de Califòrnia, i sense més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió a les vuit del vespre.

L'ARANZEL

La Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat, fa públic que havent estat ampliat el termini per informar sobre el projecte d'Index-Repertori del nou Aranzel de Duanes, la dita Corporació ampliá, a la vegada, el termini d'informació pública sobre aquell projecte, a la qual informació hi poden acudir tots els comerciants i industrials, fins el dia 3 del vinent mes de maig, en que la informació quedarà definitivament tancada. El projecte d'Index-Repertori, seguirà a disposició dels interessats en la Biblioteca de la Cambra de Comerç, on podrà esser consultat tots els dies feiners, de dos quarts de deu a una i de dos quarts de quatre a set.

* * *

Els industrials metallúrgics poden dirigir-se a les oficines de la Unió Industrial Metallúrgica, Corporació oficial (plaça de Palau, 16), per a consultar el projecte de repertori aranzelari, que s'ha rebut de la Direcció General de Duanes, a fi que abans del dia 30 dels corrents, puguin formular-se les observacions i reclamacions que els interessin.

FARRATGES

Dia 7 d'abril de 1923.

Alfals d'Urgell de primera, a 25'25 pessetes els 100 quilos estació de Barcelona.

Alfals d'Urgell de segona, a 21'25 pessetes.

Palla d'Urgell, a 14'25 pessetes.

Palla del país, a 14'25 pessetes.

Palla curta d'Aragó, a 13'50 pessetes.

Palla per a omplir màrfegues, a 12'25 pessetes.

Palla per a embalatges, a 12'25 pessetes.

Municipi

VISITES

Han complimentat l'alcalde els doctors Basset, Duval, Roux i Béclère, de la facultat de Medicina de París.

LA VETERINARIA MUNICIPAL

Segons dades del Cos de Veterinària Municipal, han estat decomisats als Escorxadors, estacions i fielats d'aquesta ciutat, durant el mes de març últim, 53 caps de bestiar boví i 261 fetus; 232 de llanar i cabrum i 1.877 fetus; 27 de bestiar porquí i 310 fetus i 20.028 quilos de menudalla.

Durant l'indicat mes han estat reconeguts a es estacions i fielats 11.339 caps de bestiar boví; 100.169 de llanar i cabrum; 5.868 de bestiar porquí; 204.307 caps d'avirem; 30.194 conilles; 207 de caça i 289.666 dotzenes d'ous.

La mortalitat, segons dades estadístiques de registre mosogràtic, en el dit mes ha estat el següent: bestiar boví, 75; id. llanar i cabrum, 306; id. porquí, 15; id. cavallar, 137, i id. asnal, 9.

Totes les defuncions han estat ocasionades per malalties comunes.

Als mercats públics, central de peix, avituallament i fruites i districtes s'han decomissat, durant l'esmentat mes de març, 14 quilos de coses diverses; 18.045, de peix; 125, de menudalla; 11.217 de fruites i verdures; 13 d'mbutits; 14 de substàncies diverses; 26 de crustàcecs; 1.535 caps d'avirem i conills; 3.001 ous i 425 litres de llet.

EL III CONGRES DE LA CORONA CATALANA-ARAGONESA

Sota la presidència de l'alcalde senyor marquès d'Alella s'ha constituit, al despatx de l'Alcaldia, la Comissió delegada per a organitzar a Catalunya el III Congrés de la Història de la Corona catalana-aragonesa que se celebrarà pròximament a València.

L'alcalde donà possessió als individus que formen part d'aquella Comissió per acord de l'Ajuntament, i cedí la presidència al que ho és de la Comissió de Cultura, don Joaquim M. Nadal.

La Comissió designà com a secretari l'assessor tècnic d'aquella don Manuel Aimaud.

En atenció a que durant la darrera quinzena de maig, que és quan se celebrarà a València l'esmentat Congrés, la majoria de les corporacions oficials de Barcelona es veurien privades de concórrer al dit Congrés per celebrar-se també en aquesta ciutat l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'interiors i la de Primavera, es va pendre l'acord de dirigir-se al Comitè organitzador interessant que s'ajorni per a la primera quinzena de juny la celebració de l'esmentat Congrés d'Història.

Així mateix s'acordà empendre els treballs d'organització perquè la col·laboració dels historiadors de Catalunya sigui el més completa possible.

EL CONSELLER M. RIBOULET A L'EXPOSICIO

Abir visità els treballs de l'Exposició de Barcelona el conseller d'Estat francès M. Riboulet, quedant encantat de la bellesa panoràmica que s'ogira des d'aquell lloc, reconeixent la importància de les obres que allí es realitzen.

BORSA DE BARCELONA

7 d'abril de 1923

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 73'00 a 72'80, Alacants a 72'50, Coloniais a 64'75, Filipines de 215'00 a 216'00, Canal d'Urgell a 67'00, i Transversal a 169'50 i a 169'75.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 72'95 a 72'70 i a 72'80, Alacants de 72'60 a 72'50, Coloniais de 64'85 a 65'25 i a 65'00, Transversal de 169'75 a 168'85 i a 169'00, Gran Metropolità de 154'00 a 154'50 i a 154'00, Aigües de 116'25 a 116'75, Autòmnibus de 123'25 a 123'65, Sucreres ordinàries de 41'25 a 42'25, Sucreres preferents a 96'00, Filipines de 217'50 a 216'00 i a 216'25, Canal d'Urgell de 67'00 a 67'50, i Regadius de l'Ebre a 19'00.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7 °/o, «1921», a 99'75.
Barcelona Traction and Light Power 7 °/o, * a 110'00.
Barcelonesa de Navegació 6 °/o, * a 40'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6 °/o, * a 96'00.
Foment d'Obres i Construccions 6 °/o, * a 95'75.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 98'85.
Grans Molins Bascos 6 °/o, * a 91'00.
Mines de Potassa «Súria» 7 °/o, * a 99'50.
Gran Metropolità 6 °/o, a 99'50.
Tramvies de Barcelona 6 °/o, * a 101'25.
Hotel Ritz 7 °/o, * a 94'50.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers

París, xec	43'10
Londres, xec	30'49
Berlín, xec	0'04
Viena xec	0'015
Roma, xec	32'80
Gènova, xec	37'10
Zurich, xec	120'05
Nova York, xec	6'53

Deutes Estat

Interior	A	71'00
»	B	70'75
»	C	70'90
»	D	70'80
»	E	*71'10
»	F	70'45
»	G i H	71'00
Exterior	A	87'40
»	B	87'15
»	C	87'20
»	D	87'15
»	E	86'80
»	F	*86'60
»	G i H	88'00
Amortit. 5 °/o	A	96'60
»	B	96'50
»	C	96'45
»	D	96'50
»	E	96'50
»	F	96'50
Amortit. 5 °/o	A	*96'50
» 1917	B	*96'95
»	C	96'45
»	D	*96'50
»	E	*96'20
»	F	*96'45
Tres. v. juliol	1923 A.	*103'20
» v. »	1923 B.	*102'90
» v. gener	1924 A.	101'80
» v. »	1924 B.	101'85
» v. febrer	1924 A.	102'50
» v. »	1924 B.	101'40
» v. octubre	1923 A.	101'60
» v. »	1923 B.	101'40
D. de Emis. 5 °/o		*94'85

Estrangers

Cèdules Argentines 6 °/o	*2'30

Ajuntaments i Diputacions

Municipi semestre		80'00
»	1908	81'00
»	1907 D	79'50
»	1913 B	*79'00
»	1912 E	75'75
»	1912 F	74'00
»	1913 B	*79'00
»	1916 B	*78'75
»	1917 B	79'15
»	1918 B	79'00
»	1919 B	79'00
»	1920 B	78'00
»	1921 6 °/o	93'75
Eixample	1899	*98'50
»	1907	89'50
»	1915	89'50
Bons Reforma		82'00
Diputació antigues		*79'25
»	B	*79'00
»	C	*78'50
Mancomunitat	1916	*72'25
»	1920	74'25
Caixa Crèdit Com.		24'25

Obligacions

Port de Barcelona	* 98'75
» de Melilla	*100'25
Port de Sevilla	*100'00
Port Gijón Musel	* 98'00

Ferrocarrils i tramvies

Nord Espanya	1.ª s.	83'75
»	2.ª s.	84'00
Pamplona		83'50
Prioritat		85'25
Astúries	1.ª hipoteca	*81'25
»	2.ª »	*80'25
»	3.ª »	80'25
Lleyda a Reus		*84'25
Villalba a Segovia		*78'00
Especials Almansa		*76'00
Almansa a València	nd.	*84'25
»	no ad.	*45'70
Mines Sant Joan		*67'75
Alsasua i Sant Joan		84'25
Osca a França		76'25
Nord especial 6 °/o		101'65
Alacant 1.ª	hipoteca	89'25
»	2.ª »	88'00
»	3.ª »	* 88'00
»	A	* 90'25
»	B	77'35
»	C	* 71'65
»	D	69'15
»	E	* 77'75
»	F	89'75
»	G	100'50
»	França 1924	* 86'35
»	» 1878	* 85'15
»	Directes	52'75
Orense A. B. C.		36'50
»	G. i H. prior.	* 69'00
M. Các. i Portugal	5 °/o	* 88'00
M. Các. i Portugal	var.	* 71'75
Olot a Girona		* 65'50
»	2.ª hipoteca.	* 85'00
Andalusos	1.ª 3 °/o	58'00
»	2.ª 3 °/o	53'50
Aux. F.-C. Besaín		* 93'00
Gral. Tramv.	4 °/o	* 70'00
»	» 5 °/o	* 93'50
Tramv. St. Andreu		* 74'00
F.-C. Sarrià	6 °/o	*104'50
Comp.ª F.-C. Catalunya		* 90'00
» G. F.-C. Catalans		98'85
Tànger a Fez	6 °/o	* 99'35
Tramvies Sevilla	6 °/o	* 95'90

Aigua, Gas i Electricitat

Barcelonesa Elect.	1900	* 88'00
»	1907	* 92'00
»	1912	87'75
»	1918	* 84'15
»	» 6 °/o	* 99'50
Aigües Barcelona	5 °/o	* 87'75
»	6 °/o	100'75
Catalana Gas E.		75'25
»	» F.	74'75
»	» G 6 °/o	92'50
»	» Bons	92'00
Mallorquina d'Elec.	6 °/o	*100'50
Energia Elèctrica	5 °/o	* 87'75
»	» 6 °/o	95' 0
Bons Energia Elec.	6 °/o	93'25
Elèctrica Cinca	6 °/o	89'75
Prod. Forces Motr.	6 °/o	90'00
»	» 7 °/o	85'00
Construccions Elec.	6 °/o	91'00
Regadius Llevant	6 °/o	93'00
Hisp. Amer. d'Ele.	6 °/o	96'50
»	» Bons.	*103'75
Coop. Fluid Elec.	6 °/o	93'00

Vàries

Transatlàntica	4 °/o	96'50
»	6 °/o	93'00
»	6 °/o 1922	103'85
Canal Urgell		88'75
C.ª G. T. Filipines	1908	99'25
Asland	6 °/o	* 98'75
»	7 °/o	*101'25
Foment d'Obres	5 °/o	* 83'25
Carbons Berga		* 83'50
R. C. C. Regants Ebre		* 86'00
Constr.ció Naval Bons		*100'50
»	» 6 °/o	* 92'00
Const. i Pavim.ts	6 °/o	93'50
General Regadius	6 °/o	* 83'75
Mecànica Vellutera	6 °/o	* 96'00
A. Forns Andalusia	6 °/o	96'25
Tenaria Moderna	7 °/o	* 98'50

Accions Bancs

Banc Barcelona ptes.	* 40'00
Banc d'Espanya	*548'00
Banc de Terrassa	* 6'60
Crèdit i Docks	*170'00
Banc Hispano Colonial	322'50

Vàries

Catalana Gas F.	6 °/o	88'00
C. Hisp. A. Electr.	s. A.	*217'00
»	» s. B.	*213'00
Hullera Espanyola		200'00
Espanya Industrial		*170'00
General Telèfons		* 91'00
Peninsular Telefons		90'50
Hotel Ritz	6 °/o	* 78'00
Anònima Cros		*150'00
F.-C. Nord ptes.		395'00
» Alacant ptes.		363'25
» Andalusos		* 57'50

Estrangers

Banc E. Río Plata	230'00

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem consignat l'últim canvi per a guia del llegidor.

Cotització: Francs, 43'10; **suïssos**, 120'05; **belgues**, 37'10; **lliures**, 30'49; **lires**, 32'60; **dolars**, 6'53; **marcs**, 0'04, **i corones**, 0'015.

DARRERA SESSIO. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es tanca de Nords a 72'80, d'Alacants a 72'60, Transversal a 168'00, Andalusos a 58'60, Coloniais a 64'85, Autòmnibus a 124'00, Sucreres preferents a 94'50.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'05 de Nords i 0'10 d'Alacants, i es puja 1'75 de Canal d'Urgell.

De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es baixa 0'10 de Nords i 1'75 de Transversal, i es puja 0'10 de Coloniais.

REBLEI

ADJUDICACIO DE SUBHASTES

Al despatx de l'Alcaldia han estat signades les escriptures d'adjudicació a la Societat Material i Obres de la contrata relativa a la coberta de l'endagament del Bogatell, en el traject ntre la Sició ja cobrt i la línia Est del Passeig del Cementiri, per la quantitat de 1.739,070'50 pessetes; i la d'adjudicació de les obres de desviament de la riera de Magòria al carrer d'Argüelles, des de l'encreuament de la Travessera fins a empalmar amb la col·lectora de desviament de la riera de Malla, per la quantitat de 324.400 pessetes.

Foren, respectivament, autoritzades pels notaris senyors Gabarró i Grande.

VENDA DE PARCEL·LES

Foren signades també les escriptures de venda d'una parcel·la procedent del torrent de Delemus a favor de don Victorià Cardona, i d'adjudicació de les obres per a l'obertura del carrer de Coello, entre «Can Miralletas» i la Rambla de Volart, a favor de don Joan Plaferrer, per la quantitat de 21.636 pessetes.

Foren, respectivament, autoritzades pels notaris senyors Gabarró i Alcober.

MOCIONS A EIXAMPLA

Davant la Comissió d'Eixampla s'han formulat les següents mocions:

Del senyor Nadal: perquè es procedeixi a la reparació de la vorera compresa entre els números 297 i 325 del carrer de Sant Pere IV.

Dels senyors Prim, Nadal, Casó i Vidal i Pons i Arola: perquè, en atenció a l'extraordinària importància que per a Barcelona representarà l'obra, es resolgui donar trámit a la prolongació del carrer de Corts fins al límit del terme municipal, amb el fi de que pugui ésser un fet que el citat carrer arribi fins al riu Besòs.

ALS CONCURSANTS DE LES CARAMELLES

Els cors que obtingueren premi en el Concurs de Caramelles organitzat per l'Ajuntament, poden passar a recollir-lo dimecres vinent, de dotze a una, a l'oficina de Cerimonial de les Cases Consistorials.

EL VIADUCTE DE VALLCARCA

Notes referents a les proves del viaducte de Vallcarca:

El president de la Comissió municipal de Foment ens ha facilitat les següents dades referents a les proves del viaducte de Vallcarca, en la pràctica de les quals — com podrà constatar el llegidor — ultra el compliment dels requisits legals es palesà la sobrera resistència de l'esmentat viaducte, pels resultats obtinguts.

La base sisena aprovada per les proves del viaducte, diu: «De totes les observacions fetes se n'aixecarà acta que signaran ambdues parts interessades: Societat Constructora i Inspecció facultativas.

Aquesta base està d'acord amb l'article novè del plec de condicions de la contracta, que diu: «que assistiran a les proves el contractista amb llurs facultatius i els de l'Ajuntament, els quals dirigiran les proves i aixecaran i signaran les actes corresponents.

Les proves varen fer-se respectant el programa aprovat, assistint-hi el director general dels serveis tècnics, senyor Cabestany, amb els facultatius senyors Vila Palmés, Jara i Plantada. Es començaren el dia 17 de febrer, a dos quarts de deu, amb la prova dinàmica, després de carregades de sorra les voreres de dalt a baix, instal·lant dotze fleximetres, tres a cada tram, un al centre del tram i un a cada costat. Per tal de tenir una completa garantia en les dades preses, les indicacions dels fleximetres foren observades per delnants i auxiliars pràctics d'aquestes oficines municipals.

Acabades les proves dinàmiques es va procedir a carregar els trams amb la capa de sorra de la prova estàtica; el mateix dia va quedar carregat un tram i entre el dia 18 (que amb tot i ésser diumenge va treballar-s'hi el matí), i el dia 19, dilluns, varen ésser carregats els altres dos. Les indicacions dels fleximetres es varen pendre estant caregats els trams i després de descarregats, donant les diferències les fletxes.

Així s'obtingueren les fletxes i en el quadro que van indicades es veu que el màxim de la prova dinàmica correspongué al fleximetre central del tram segon i que és solament d'una octava part de l'admissible, segons càlculs que consten en el programa de proves.

La fletxa màxima de les proves estàtiques correspongué a un fleximetre lateral del tram segon (el qual sempre ha estat el que ha acusat més fletxes), aconseguint la magnitud d'un mil·límetre i set dècimes, o sigui pròximament un cinquè de la fletxa màxima admissible.

Tot això palesa que el viaducte és molt de sobres resistent i que les proves foren fetes escrupulosament.

De Societat

Després de curts dies d'estada en aquesta ciutat, torna a Lovaina el jove En Josep Maria Bertran-Güell.

Abir, dia de visita dels senyors Vila-Fradera, es veieren molt concorreguts llurs salons, degut a què era la primera tarda de rebre d'ençà que estan installats a llur nou domicili del Passatge Permanyer.

La senyora de la casa, Na Cecília Fradera, féu els honors del te a les selectes amistats que allí es reuniren.

A l'església de la Puríssima Concepció s'han celebrat les noces de la senyoreta Josefina Fuster Granada, amb el jove En Lluis Barril Doncel.

Actuaren de padrins l'oncle de la núvia En Marian Fuster i En Joan Almirall, i foren testimonis En Magí Matheu i En Vicens Moya, per part de la núvia, i N'Antoni i En Sebastià Barril per part del nuvi.

La lluïda comitiva fou obsequiada amb un dinar al primer hotel d'aquesta ciutat.

Rebi la nova parella la nostra enhorabona.

—

Passen uns dies a Sant Sebastià les senyores Petit de Satrústegui, filla Teresa i neboda Antònia.

—

Organitzat per aristocràtiques dames, el pròxim dimarts tindrà lloc a la sala de festes de l'Hotel Ritz un concert a càrrec de la sopran Pepeta Sanz, acompanyada al piano pel mestre Frederic Longàs.

El programa consta de dues parts i en l'intermedi d'aquestes se servirà el te als concurrents.

—

Seguèix veient-se molt concorregut el Gran Teatre del Liceu. Amb motiu de la represa de «La Walkyria», la formosa sala del coliseu recordava les nits de gran solemnitat. Havem fullejat el número darrer de la revista «Liceum», que es venia al públic i que conté escrits deguts a la ploma de conegudes firmes en el món artístic.

L'Associació de Periodistes de Barcelona

PER LA LLENGUA CATALANA

Havent-se assabentat l'Associació de Periodistes de Barcelona que al darrer Congrés de la Premsa Llatina celebrat a Lió s'havia convingut considerar com a llengües llatines el castellà, el portuguès, el romanès, l'italià i el francès, s'ha dirigit a Mr. Maurice de Waleffe, secretari del Bureau Permanent de la Premsa Llatina de París demanant que s'giui inclòs el català entre les llengües llatines que es va acordar figuressin d'ací endavant a tots els congressos de Premsa Llatina.

L'homenatge a mossèn Rexach

MES AJUNTAMENTS ADHERITS

El Comitè organitzador de l'homenatge al mestre d'estudi del segle XVIII Mossèn Baldiri Rexach ha rebut les següents noves adhesions (Plaça de Santa Anna, 4, Barcelona.)

Barcelona

Barcelona, Olivella, Balenyà, Collsuspina, Llinars del, Estany, Abrera, Cabrera d'Igualada.

Tarragona

Masó, Guiamets, Capsanes, Corbera.

Lleyda

Mollerusa, Borges Blanques i Verdú.

Girona

Sant Joan de Palamós, Vall-llobrega i Navata.

Musicals

AMICS DE LA MUSICA

Ayui, dissabte, a tres quarts de deu de la nit, es celebrarà al Palau de la Música Catalana l'anunciat recital de música francesa antiga a càrrec de la sopran senyoreta Madaleine Bonnard, que, entre altres, cantarà composicions de Sulli, Rameau, Campra, Philidor i Garat.

Una ben exquisida novetat per a nostre públic oferirà aquest nou concert dels Amics de la Música, la qual consistirà en acompanyar-se amb l'arpa la pròpia cantatriu les composicions de la quarta part, algunes de les quals són petites joies d'autor desconegut.

Ultra el notable pianista Blat Net, collaborarà en el concert el distingit professor de flauta senyor Gratacós per a l'acompanyament d'una «ària» de Rameau.

EMILI SAUER

En el concert de comiat que l'eximi artista Emili Sauer donarà demà, a les onze del matí, al teatre Barcelona, figuren en l'escollit programa, ultra la célebre Sonata «Clar de lluna», de Beethoven, les primeres audicions «Andantino i variacions», de Schubert-Tausig; «Toccata op. 7, Au Soir», Schumann; «Allegro de Concert», Chopin, i Marxa de Rakoczy (Rapsòdia núm. 15), Liszt.

El mestre Sauer surt el dilluns cap a Anglaterra.

—

A la sala de festes de l'Hotel Ritz, donarà dimarts, a dos quarts de sis de la tarda, un gran concert de cant l'eminent soprano senyoreta Pepeta Sanz, acompanyada al piano per En Frederic Longàs.

Heu's aquí el programa:

Primera part. — «Aria de Pamina, Mozart; «Canciones de cuna», P. San Sebastián (Donosty); «Dolor» (Nik Baditut); «El ruiseñyol», Manen; «La filosa» (cançons populars), Manén, i «Penseroso» (Andante i cadencia), Haendel.

Intermedi de 30 minuts, suficient perquè els senyors concurrents puguin passar a l'Hall a pendre el te.

Segona part. — «Lieder», d'I. C. L.: «La Clar», poesia de R. Pico; «La rosa marcida», J. Verdaguer; «Rima», Poesia de Becquer; «Cançó trista», Apelles Mestres; «Barcarola», M. Costa Llovera; «Aria de Misouly», David; «Vals», Strauss.

Senyoreta Pepeta Sanz-F. Longàs. Piano Steinway, de la casa Izabal.

Es prega de no entrar ni sortir de la sala durant la interpretació de les obres.

Nonell Germans

CANVI — VALORS — CUPONS

Rambla del Centre, 25

Conferènceis

Demà, a les sis de la tarda, el reverend P. Joaquim Maria de Barnola, S. J., donarà a l'Internat Teresià, Ample, 23, primer, una conferència sobre el tema: «L'oceanografia i els seus problemes».

I.—Conceptes generals.
II. — Extensions dels Oceans.
III. — La física i la química del mar.
IV. — Geologia oceanogràfica.
V. — La vida en els mars.
VI. — El mar en el llenguatge.

La conferència s'il·lustrarà amb nombroses projeccions.

—

Demà, a les onze del matí, a l'Associació de Deixebles L'Eeu Deimau (València, 245, entresol), la distingida senyora Na arme Karr donarà una conferència sobre el tema: «Influències de la dona en la pau».

Els esports

ATLETISME

Demà, diumenge, continuaran les proves del III Campionat de Catalunya, de lluita a la corda, organitzat per la Secció Permanent d'Esports i Excursions del Centre Autonomista de Dependents, lluitant l'equip del Club Esportiu Europa contra el del Club de Natació Atlètic, recordant-se als que hi prenen part, que a les deu del matí en punt, han d'éser al camp antic del Barcelona F. C.

BOXA

Entre els aficionats és tan gran l'expectació pel combat Vallespín-Gironés, com pel combat del campionat del pes welter, degut a les victòries que en Vallespín acaba d'obtenir a Madrid, havent vençut a en Martínez, el fort welter de La Ferroviària.

—Es diu que a últims d'aquest mes tindrem en el nostre ring a en Frank Moothe, davant d'en Balzac, i si aquest no accepta pel pes, davant d'en Paulino Uzcudun.

—Ha quedat oberta la inscripció, a la Federació, pel Campionat de Catalunya, de boxa per a aficionats, la qual inscripció es tancarà el dia 30 del mes actual.

F. C. MARTINENC

En els partits que aquest campió de Catalunya, del seu grup de primera categoria, celebrarà avui, dissabte, i demà, diumenge, en el seu camp de Sant Martí contra el formidable «F. C. Winterthur», ex-campió de Suissa, presentarà aquest el següent equip: Bueler, porter; Hurzeler, defensa dreta (internacional); Koblet, defensa esquerra; Wellenmann, mig dreta; Gabdis, mig centre (vuit vegades internacional i ex-capità de l'equip; Schneider, extrem dreta; Haag, interior dreta (diverses vegades internacional); Fusson, davanter centre; Dunn, interior esquerra (internacional, considerat com l'Alcàntara del F. C. W.); Huddi, extrem esquerra. Partits de gran prova hauran d'éser aquests per al nou campió, el qual estrenarà tot llur primer equip.

Demés, el Consell directiu d'aquest Club, com a continuació d'altres partits internacionals que té en cartera, ha concertat dos emocionants encontres contra el «Gradjanski», de Zagreb, per als dies 14 i 15 d'aquest mes. L'afició futbolística de la populosa barriada de Sant Martí, està, doncs, d'enhorabona.

COPA RACING CLUB DE CATALUNYA

Per al dia 6 del vinent mes de maig, se celebrarà, organitzada pel «Racing Club de Catalunya», una marxa atlètica, primera internacional volta a Barcelona.

Aquesta demostració esportiva serà el primer acte oficial (i preludi d'altres més importants) de l'entitat atlètica laborar en el camp de les activitats esportives d'aquesta ciutat.

S'han rebut ja diversos valuosos donatius per a premis d'aquesta important cursa.

Les inscripcions s'admeten al Metropolita Teatre (en construcció, en l'interior), Corts Catalanes, 595 i 597, de tres a vuit de la tarda, fins el dia 28 dels corrents.

CROS COUNTRY INTERNACIONAL DE PONS

També el Racing Club de Catalunya prepara per al dia 19 del vinent mes de maig, una altra solemnitat esportiva.

Consistirà la dita solemnitat, en una prova de Cros Country, a la qual han promés la seva assistència nombrosos atletes del país i de l'estranger.

El termini d'inscripció acaba el 28 del mes actual, en el mateix local, Corts, 595, havent-hi també premis.

Avisat es farà públic l'itinerari, el qual es desenrotllarà en les pintoresques muntanyes veïnes a la capital.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, sisena de propietat i abonament. A dos quarts de deu, FUNCIO D'HOMENATGE al mestre autor, En Jaume Pahissa, pel seu gran triomf en l'òpera MARIANELA. Ultima representació de MARIANELA. A l'intermedi del segon al tercer acte, l'orquestra executarà: a) «El combat»; b) «A les costes mediterrànies», sota la direcció del seu autor, mestre Pahissa. — Demà, diumenge, tarda, LA WALKYRIA.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 2 i 4 · Telèfs. 4736 i 6023 A

Companyia de comèdia de
PERE ZORRILLA
Nit, a les deu.
Primer: L'entremès de Miquel Mihura
MAMA SUEGRA
Segon: La comèdia en dos actes, d'Enric Garcia Alvarez,
LA TRAGEDIA DE LAVIÑA O EL QUE NO COME LA DIÑA
grandiós èxit de Pere Zorrilla.
PREUS ECONOMICS

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, dissabte. Nit. El formidable èxit d'En Vallmitjana,
A LA COSTA BRAVA
i estrena de l'obra en un acte, del distingit comediògraf, En Puig i Ferrater,
UN HOME GENIAL
Demà, a les tres de la tarda. La divertida obra d'En Folch i Torres, BLAIET, VAILET. Preus populars. A dos quarts de sis. Programa Puig i Ferrater. GARIDO I FRANCINA, i UN HOME GENIAL. Nit. A LA COSTA BRAVA i UN HOME GENIAL. — Dilluns, a les tres de la tarda. La meravellosa obra, LA VENTAFOCS. A dos quarts de sis. A LA COSTA BRAVA i UN HOME GENIAL. Nit. GARIDO I FRANCINA i UN HOME GENIAL.
És despatxa a Comptaduria.

Teatre Tívoli

Companyia de sarsuela i opereta
PINEDO - BALLESTER
del Teatre de la Sarsuela, de Madrid.
Avui, dissabte, a les deu. L'entremès
MANOLITA LA PEQUE
Debut de la simpàtica nena
MARIA AGUILA
amb la joguina còmica-lírica, de C. Gil, música dels mestres Romea i Valverde,
NIÑA PANCHA
per la senyoreta Aguila, senyor González, i el senyor Alaria, i la sarsuela de grandiós èxit, de Ramos Martín i mestre Guerrero,

LA MONTERIA

ROSSY, PINEDO, BALLESTER, LLORET
i principals parts de la companyia. — Demà, diumenge. A les onze del matí, concert per l'Orquestra Simfònica de Barcelona. Tarda, a dos quarts de quatre. MANOLITA LA PEQUE, NIÑA PANCHA i LA MONTERIA, per Rossy, Pinedo, Ballester i Lloret. Nit. NIÑA PANCHA i LA MONTERIA, per Rossy, Pinedo, Ballester i Vendrell. —Dilluns. Festivitat de Nostra Dona de Març. Tarda. NIÑA PANCHA i LA MONTERIA, Rossysy, Pinedo, Ballester i Vendrell. Nit. NIÑA PANCHA i LA MONTERIA, per Rossy, Pinedo, Ballester i Lloret.
Es despatxa a Comptaduria.

Teatre de Novetats

Companyia de sainets, sarsuetes, operetes i revistes
Director d'escena:
LLUIS T. MAURENTE
Mestres directors i concertadors:
JOSEP EZPEITA, ANTONI CATALA i JOAN AULI
Nit, a les deu. ESTRENA en aquest teatre de la revista en tres actes, llibre de Tomàs Borràs, música dels mestres AULI i BENLLOCH,

ARCO IRIS

prenent-hi part MARIA CONESA, DIONISIA LAHERA, CHARITO CALZADO, MARIA FERRER, INFANT MIQUEL ANGEL, GIL LAMAS, GERMANES ROMERO, FABRY, IBAÑEZ, MONTERDE PONS, CERERO, ARAZMUNDI, CALVO, PIN, PENOR, MOLINAS, i els senyors FRANCESC GOMEZ ROSELL, SALVADOR ARNALDO, ANTONI F. CELEMENDI, JOAN OLIVA i CHOR GENERAL.
Aquesta obra serà presentada tal i com s'estrenà al Teatre Apolo, de Madrid. — Demà, diumenge, tarda i nit,

ARCO IRIS

Teatre Tívoli

Orquestra Simfònica de Barcelona
Any XIII. Sèrie XIV. *Tercer i últim concert.* Diumenge, 8 d'abril, a les onze del matí.
Obres de Beethoven, C. Alegria, A. Borey, Wegner i Szrawinski.
Direcció: Mtre. Lamote de Grignon
Venda de localitats: *Unió Musical Espanyola, Portal de l'Angel, 1 i 3.*

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS
Avui, nit, a les deu. Magnífics programes. Projecció de la grandiosa pellícula d'interessant argument, LA DESCONEGUDA, interpretada per la célebre estrella de la pantalla, Maria Jacobini. Colossal quadro d'atraccions. HANNY GARDEN, fórmosa i escultural trapezista; WILLY PICARDY, joglar; MARGARIDA GRACIL, ballarina; RAMPER, el còmic més còmic de tots els comics, el rei de la broma; grandiós esdeveniment de la genial artista, RAQUEL MELLER, en el seu nou i variat repertori. — Demà, diumenge, tarda i nit. Grandiosos programes. RAMPER i RAQUEL MELLER.

ELDORADO : Triomf de RAQUEL

Teatre Eldorado

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMATIC
Demà, diumenge, a les onze del matí,
ESTRENA DE LA TRAGEDIA
en vers, original d'En Ferran Soldevila, premiada en el Concurs de 1922, inspirada en un fet de la
HISTORIA DE CATALUNYA
MATILDE D'ANGLATERRA
Decorat i vestuari, nous.

TEATRE NOU

Companyia d'opereta i sarsuela de FREDERIC CABALLE
Avui, dissabte, 7 abril de 1923. Nit, a tres quarts de deu. Primer: LA ALSACIANA; segon: segona sortida del celebrat tenor, Francesc Alba, amb l'òpera MARINA, prenent-hi part Mercè Casas, Francesc Alba, Frederic Caballé, Ramon Casas. — Demà, diumenge, tarda i nit. EL PAJARO AZUL i LA DOGARESA, prenent-hi part Frederic Caballé. — El vinent dimarts, dia 10 d'abril. Esdeveniment artístic. Estrena de la sarsuela en dos actes, dels celebrats autors Josep Ramos Martín i Jacint Guerrero,

LA MONTERIA

obra estrenada a Espanya per aquesta companyia.

ELDORADO : Triomf de RAQUEL

Teatre Victòria

Direcció: FERRAN VALLEJO i FRANCESC VIDAL. Mestres: BLAY i CONTI
Demà, diumenge, 8 d'abril de 1923. Els millors cartells de la temporada. Tothom al teatre Victòria, a veure al companyia de millor conjunt!
Tarda a dos quarts de quatre, i nit a tres quarts de deu.
Primer, la revista
VAYA CALOR!
Tota la companyia en escena.
Segon. L'estrena d'avui, de Vallejo, Pijoan i mestre Quisla
PABLO EL PESCADOR
Gran èxit, vint números repetits, particularment el número dels acordeons.
Tercer, l'obra de gran èxit de l'insigne Apelles Mestres i del mestre Ramon Serrat
SOL DE INVIERNO
Exit d'interpretació.
Quart. LA ALSACIANA.
pels aplaudits artistes Josefina Bugatto i Lluis Moreno, acompanyats de les senyores Tormamira, Lach i senyors Rojo, Aguayiva, Pradat, etcètera, etc.

Dilluns: formosíssims cartells, figurant-hi els dos gran èxits
PABLO EL PESCADOR i SOL DE INVIERNO
Continuen els assaigs de la revista de Manolo Fernández
JA SOC AQUI (Nandu)

TEATRE NOU

Companyia FREDERIC CABALLE
Dimarts, 10 d'abril. Sensacional estrena en aquest teatre. LA MONTERIA, la qual obra ha estrenat a Espanya aquesta companyia.

TEATRE COMIC

Avui, dissabte, 7 abril de 1923. Nit, a dos quarts de deu. BELARMINE (bellarina); TONY, TONITO i ARTURET GRICE (excèntrics); PAQUITA ROYO (cançonetista); FAMILIA BRIATORE, i el colossal fascinador ONOFROFF.

ELDORADO : Triomf de RAQUEL

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil
SANTPERE i BERGES
Avui, dissabte, 7 d'abril. Nit, a les deu. Primer: ES LLOGA UN PIS; segon: ESTRENA de la comèdia galant en tres actes, VOSTE SERA MEVA!! — Diumenge, tarda. ES LLOGA UN PIS, VOSTE SERA MEVA!! i EL POBLE ES MESTRE DEL REI. Nit. LA PRIMERA, VOSTE SERA MEVA!! i DON JOAN DE SERRALLARGA.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia
Güell - Tudela - Asquerino - Cortès
Avui, dissabte, dia 7 d'abril de 1923. Nit, a les deu. POPULAR BUTACA PLATEA, DUES PESSETES. El veritable èxit, de don J. Fernández del Villar,
CONSTANTINO PLA
Demà, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre. Primera SECCIO, EL DIRECTOR ES UN «HACHA». A les sis, secció especial, i nit, a les deu. CONSTANTINO PLA.
Es despatxa a Comptaduria. - Telèfon 4134 A.

TEATRE NOU

Companyia FREDERIC CABALLE
Dimarts, 10 d'abril. Sensacional estrena en aquest teatre. LA MONTERIA, la qual obra ha estrenat a Espanya aquesta companyia.

Teatre Barcelona

TOURNEE DE EL NIÑO DE ORO
Gran companyia còmica
del Teatre Rei Alfons, de Madrid
Primer actor i director
FRANCESC ALARCON
Primera actriu: ELOISA MURO
Avui, a les deu de la nit. L'entremès de don Joaquim Roa i don Antoni Pedrosa, UNA INGENUA, ESDEVENIMENT TEATRAL. ESTRENA a Barcelona del sainet en tres actes, el segon dividit en dos quadros, original de don Josep M. Granada, EL NIÑO DE ORO. Gran zambra gitana, per un quadro flamenc complet, dirigit pel popular mestre Miquel Borrull, en el segon acte. Magnífic decorat exprofés, pels notables escenògrafs senyors Castells i Fernández. — Demà, diumenge, tarda i nit, segona i tercera representació, EL NIÑO DE ORO.

Teatre Barcelona

Demà, diumenge, 8, a les onze del matí. Segon i darrer concert per l'eminent pianista
Emil Sauer
Extraordinari i selectíssim programa.
PREUS POPULARS
Per localitats: Unió Musical Espanyola, Portal de l'Angel, 1 i 3, de tres a set, i a taquilles teatre.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda
Avui, dissabte, dia 7, vespre. Programes colossals. Exit de la formosa pellícula, LES PAPALLONES; EL JOCKEY, interessant film; la grandiosa pellícula, LA DESCONEGUDA, interpretada per la célebre artista Maria Jacobini; estrena de la bellíssima producció, LA MARQUESETA ES DEFENSA, i la grandiosa pellícula còmica, CHARLOT AVENTURER. — Demà, diumenge, sessions d'onze a una del matí, de tres quarts de quatre a sis, i de sis a vuit de la tarda, i a les deu de la nit. Grandiosos i selectes programes.

Teatre Barcelona : EL NIÑO DE ORO

PATHE-CINEMA

Rambla Catalunya, 37. Tel. 589 A.
El saló més confortable de Barcelona
Avui, dissabte. Programa selecte. Extraordinari esdeveniment. La interessant novella d'Alexandre Dumas, continuació de «Els tres mosqueters».
Vint anys després
(Capítols primer i segon, titulats «La fantasma de Richelieu» i «El torricó de Vincennes»).
La comèdia sentimental,
El 15è preludi de Chopin
interpretada per la bella actriu Nathalia Kovanko i André Nox.
La insuperable creació d'Harold Lloid (ELL), L'ALTRE i Bebe Daniels,
AMOR I POESIA
i Pathé-Revue, núm. 27.
Demà, diumenge, sessió matinal. Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis.

PATHE-PALACE

GRANVIA LAYETANA, 195
(Davant de la Caixa de Pensions)
Avui, dissabte. Programa òptim
La pellícula d'extraordinari èxit,
La dona de Faraó
(Completa)
La portentosa creació del notable ximpancé «Florian»,
"FLORIAN" encerta el blanc
Pathé-Revue núm. 18
amb els últims esdeveniments mundials.
Demà, diumenge, sessió monstre, de dos quarts de quatre de la tarda, a les dotze de la nit.

Teatre Barcelona

Demà, diumenge, 8, a les onze del matí. Segon i darrer concert per l'eminent pianista
Emil Sauer
Extraordinari i selectíssim programa.
PREUS POPULARS
Per localitats: Unió Musical Espanyola, Portal de l'Angel, 1 i 3, de tres a set, i a taquilles teatre.

Saló Catalunya

GRAN CINEMA DE MODA
Notable quintet JORDA
i trio TORRENTS
Avui, dissabte. PENULTIM DIA de l'èxit sense precedents. SUCCES el més sorollós de la cinematografia.
MONNA WANNA
MONNA WANNA
MONNA WANNA
2 jornades, 4.000 metres, projectant-se sencera. La més grandiosa obra d'espectacle, art, luxe, riquesa i presentació com mai s'ha vist. No deixeu d'admirar la més gran meravella cinematogràfica, MONNA WANNA. — Exits: LA ILLA DESERTA, formosa comedia; FRESC COM UNA PANNA, còmica. — Vist, l'obra cim de la cinematografia. Causarà veritable revolució Què serà?

Diorama

Programa per a avui: PROFETA EN LA SEVA TERRA, superproducció del Programa Ajuria, per Charles Ray; EL CASTELL DELS FANTASMES, episodis cinquè i sisè; COM L'ANELL AL DIT, còmica, de gran broma; MADAME BECAMIER, super-

producció històrica de gran èxit. — Demà, diumenge, grans sessions de la tarda. Nit, augment de programa, i estrena dels episodis setè i vuitè de la sèrie-novella,

EL CASTELL DELS FANTASMES

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Saló de reunió de famílies distingides. — Orquestrina Suñé. — Avui, dissabte, insuperable programa. Exit colossal de la meravellosa comèdia de la famosa marca Circuit, ELS MALEITS NERVIS (exclusiva) d'interessantíssim i original argument, magistral interpretació per la divertida i gentil artista americana, CONSTANCE TALMADGE. ACTUALITATS GAUMONT. Gran èxit de la formosa i sentimental pel·lícula, LA MARQUESETA ES DEFENSA, per la simpàtica artista, LYA MARA, i la divertidíssima cinta, EL JOCKEY, de broma contínua. — Avui, dissabte, de sis a vuit, i demà, diumenge, a la sessió matinal d'onze a una, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis de demà.— Dilluns, colossal esdeveniment. Estrena de la grandiosa visió artística i històrica (exclusiva d'aquesta empresa), MARIA ANTONIETA, en la qual obra la eminent tràgica DIANA KARENNE ha fet la més bona creació de la seva vida artística. — INTERESSANT: Malgrat l'excessiu cost de la pel·lícula, regiran els preus de cossumi. Preferència, 1 pesseta. General, 0'50.

Cine Princesa

Granvia Laietana (prop la Plaça de l'Angel). — EL BOXEJADOR, per Charles Ray, esplèndida comèdia del Programa Ajúria; LA ILLA VANILLA (còmica), broma contínua; DESINTERES, per la célebre artista Constance Talmadge, emocionant drama del programa E. R.; estrena de PENA NEGRA, per la simpàtica artista MABEL NORMAND.

Teatre Barcelona

Demà, diumenge, 8, a les onze del matí. Segon i darrer concert per l'eminent pianista

Emil Sauer

Extraordinari i selectíssim programa.

PREUS POPULARS

Per localitats: Unió Musical Espanyola, Portal de l'Angel, 1 i 3, de tres a set, i a taquilles teatre.

Teatre Barcelona

Avui, dissabte. Estrena

El niño de oro

Teatre Barcelona

Avui, dissabte. Estrena

El niño de oro

AMICS DE LA MUSICA

Avui, dissabte, a tres quarts de deu, nit. Recital de

MUSICA ANTICA FRANCESA

per la sopran

Madeleine Bonnard

BLAI NET, pianista
J. GRATACOS, flautista

Cançons amb acompanyament de piano. Cançons amb acompanyament d'arpa.

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Dimarts, 10. Conferència HENRY PRUNIERES.

Teatre Barcelona : EL NIÑO DE ORO

Sala Mozart

DEMA, DIUMENGE, tarda, a les quatre i tots els dijous i diumenges, a la tarda, SESSIO INFANTIL de

Cine i Titelles

PROGRAMA: ESPORTS DE NEU A NURIA, REVISTA CUYAS, QUARTO DE NINES (conte), FABRICACIO DEL CORDILL, GOSSOS DE RAÇA, instructives; ELS NOUS DEPENDENTS, LA DOLÇA CARITAT, i QUASI UN PASTISSER, molt còmiques.

ESTRENA de la divertida comèdia

EL DRAPAIRE

per la gran companyia de TITELLES d'aquesta SALA.

GRAN BALL DEL TURURUT

Nit, a les 10: ESCOLLIDA VISTLLADIA CINE FAMILIAR

Pel·lícules morals, instructives

PREUS: Preferència. 1 pta. Especial. . 0'50 »

Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria

Demà, diumenge, dia 8. Festes del XX Aniversari de la seva fundació. Tarda, a les quatre. Audició de sardanes per les cobles NOVA HARMONIA, de La Bisbal i ELS ROSSINYOLS de Castelló d'Empúries.

Nit, a les deu. Solemnial representació de la gran obra de l'insigne dramaturg, J. Puig i Ferrater,

LA DAMA ENAMORADA

per la companyia Mercè Nicolau.

Teatre Barcelona

Avui, dissabte. Estrena

El niño de oro

Frontó Principal Palace

Avui, dissabte, vespre, a un quart d'onze. Dos extraordinaris partits. Primer a pala, IRAUREGUI i AGUIRRE contra BADIOLA i ARRARTE. Segon a cistella, ONDARRES i SALSAMENDI contra GURUCEAGA i ICHAZO.

Putxinel·lis Míria

Rosselló, 206, davant Frontó Funció per a demà, diumenge: ESTUCHES DEL TRANQUIL (dos actes), el sainet EL QUINTO. Sorteig de joguines entre els infants concurrents.

BALL - DIMONI - TURURUT

Entrada i seient, 1 pesseta.

Per al dia de Sant Jordi es prepara una gran festassa. No hi manqueu!!

TURO PARK

Parc de moda

Obert cada dia fins al capvespre. Magnífic roserar. Immensos i perfumats jardins. Novíssimes i sensacionals atraccions. Entrada de passeig, 50 cèntims. Demà, diumenge, excel·lent programa.

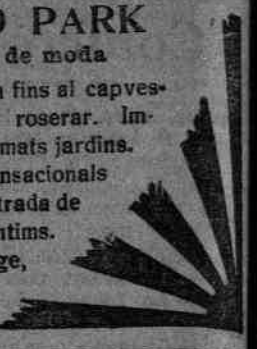

Teatre Barcelona : EL NIÑO DE ORO

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes antigues i modernes, d'ocasió, que realitzem a preus sumament econòmics.

Terramar - Sitges

PARC-HOTEL

Habitacions amb bany i w., cuina selecta, autòmnibus a tots els trens. Telèfon 1341 Sitges.

EDEN CONCERT

ASALTO, 12.—Propietari don Francesc Buxó. Director artístic, Francesc Peresoff. — Telèfon 3332 A. — Tarda, a dos quarts de quatre. Nit, a les deu. Presentació de les més bellíssimes artistes i més bons números de varietats. Cada dia, de set a dos quarts de deu, APERITIF DANCING a l'elegant FOYER i d'una a quarts de la matinada, GRAN TABARIN AMERICA Tzigans TYNDALL.

Ensenya a la Pilarica
esta carica tan pura
y enseguidita dira:
«Tu usas Crema PECA CURA.»

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1'50.—Crema, 2'50.—Polvos, 2'50.—Aigua cutània, 5'50. Aigua de Colònia, 3'50, 6, 10 i 15 ptes. segons frasc. Locions per al cabell, 4'50, 6'50 i 20 ptes. segons frasc.

Darreres creacions

Productes sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTA, Rosa de Jericó, ADMIRABLE, Matinal, CHIPRE, Rocío Flor, ROSA Vèrtigo, CLAVELL, Muguet, VIOLETA, Jazmin.

Sabó, 3.—Polvos, 4.—Loció. 4'50, 7'50, 1 20 ptes., segons frasc. Essencia per al mocador, 18 pessetes frasc amb estoig.

CORTÉS GERMANS - BARCELONA

Fábrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

S'imposa l'examen dels seus ulls

Vostè està fatigat: no dubti que necessita ulleres. El seu treball fet amb llum artificial ha cansat la seva vista i solament uns cristalls adequats han de proporcionar-li descans

Estem totalment a les seves ordres i la seva visita serà per a nosaltres un honor que li regraciem per endavant

Carles Tutusaus Optic-Fabricant

Boqueria, 22 : : : Raurich, 2

BARCELONA

Molts

ACCIDENTS IMPREVISTOS

poden ésser fatals si no es té ben aprop un remei d'urgencia

En totes les cases, en lloc preferent, deu haver-hi **sempre** una botella de

Aigua Oxigenada VOLCÁN

Un cop, una ferida, una lesió no s'endanya si es renta desseguida amb aquest remei senzill i d'efectes immediats

Dipositaris : J. URIACH I C.ª

FARMACIES PRINCIPALS

Bruch, 49

Avisos

Anglès

per professor nadiu. Aribau, 19, 1.er, 2.ª, esquerra.

Dibuixant-Delineant

s'ofereix per hores. Raó: A. F. Sepúlveda, núm. 170, pral., 2.ª

Luxosa casa

tocant a la Reforma, cedeix magnífica sala amb balcó al carrer per a despatx o a dormir. Escriure a «LA VEU», núm. 101

Traspassos

Botiga

entre Passeig de Gràcia i Plaça d'Urquinaona, es traspassa. Esc. 3245 A Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (anuncis).

Vendes

Llops policies

cadells, pura raça, es venen. Rosselló, 307, pral., 1.ª

Motor de 3 HP.

trifàsic, venem per 900 pessetes amb anells i reostat, com nou. Vivó i Torras. Esc. a Exclusivas M. T. V. Rambla Flors, 16 (anuncis).

Maq. Underwood

en perfecte estat, venc per 85 duros. Valladolid, 26, baixos, Sans.

Sardanyola

Venc per 2.000 ptes. 4764 pams terreny amb caseta. Raó: Sant Gil, 25, taller.

Mobles a termini

74, RONDA SANT ANTONI, 74

LA AFRICANA

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a pes. Compro or, plata, platí, brillants i perles.

Joieries de J. Ñáñez

Rambla de les Flors, 8 A

Cardenal Casañas, 8.

MEDICAMENTS

químicament purs, específics farmacèutics i aigües minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Botta i Balta. Rambla de Catalunya, núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

Remolc

2 rodes, 2 tones, estat nou, venc a baix preu. Escriure M. R. 4206. Empresa Ideal d'Informació. Rambla de les Flors, 16 (Anuncis.

Tapissos pintats

La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats, oleogràfics, etc. Fabricació de marcs. Enmotllures. No compreu sense visitar aquesta casa.

F. MONTFALCON

Boters, 4, final Portaferrissa.

ELECTROMOTORS I DINAMOS

especialitat en les de

ELECTROQUÍMICA

Bobinats - Instal·lacions Reparacions

Maquinària Elèctrica, S. A

(Antics tallers Balcells)

Corts Catalanes, 416. T. 558 H.

Está de moda

Exigir les làmpares per

Automòbil

marca

Tungsram (Budapest).

La millor estrangera

CADENES «TITAN»

Per a TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL TONELLATGE d'acer cromo-níquel garantitzat

PELAYO, 16, ENTRESOL

Cadiral ocasió

nova venda. Alfons, 57.

Lloguers

Traspasso botiga

a Gracia. Carrer de Quevedo, amb habitacions i gran pati, 18 duros mes, per 250 duros. Raó: Comte de l'Asalto, 54, 3.er

Bonic pis

dreta Eixampla, lloc céntric, casa nova, 5 dormitoris, comp. saló, quarto de bany, ascensor, calefacció, etc., lloguer 55 duros, traspasso per 500 pessetes. Escriure 3234. - Empresa Ideal d'Informació. Rambla de les Flors, 16 (Anuncis).

Pis 14 duros

Raó: Urgell, 40, principal, primera. De 4 a 6.

Pianos

de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entresol. C. BIEGER.

XALET

amoblat per a llogar a la VILA D'ARBUCIES carretera de Viladrau. Hi ha safaretx, quarto de bany, electricitat, jardí i aigua abundant. Preu convenient. Informes: Lauria, 108, primer, 1.ª De 9 a 3 i de 7 a 9

CASETA

nova a Begas, entre un frondós bosc, al peu muntanya, amb aigua de mina, se lloga per 500 pessetes l'any. R.: Rambla Santa Mònica, 18, porruqueria.

Dispeses

Asalto, 26, 1.er, 2.ª

Grans habitacions a pensió amb dret cuina.

Casa formal

bonica habitació per a senyor, amb pensió, menjar variat, net, céntrica. Diputació, 276, 3.er 3.ª

Dr. Dou, 15, 3.er, 1.ª

habitació per a senyor a tot estar.

Cedeix sala

balcó carrer. Unió, 28, 1.er, segona.

Demandes

Bona cuinera

s'ofereix amb referències dintre o fora. Carrer Guilleries, 26, baixos, Gràcia.

Anuncis

S'ADMETEN

fins a les vuit de la nit quantitats per a imposar en el

GIR POSTAL

en l'Administració principal de Correus

Certificació de cartes, Valors declarats, Sobres moneders

i gestionem la tramitació de tota classe d'assumptes en les Oficines de Correus

EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ

Rbla, Flors, 16, baixos. Telèfon 4863 A.

Per a Comerç i Idiomes, Taqui-Meca, etc., estudiï, senyor o senyoreta, en la

ACADEMIA COTS

Carrer Archs, 10

Telèf. 5.041 A.

La més important d'Espanya.

COPIES Circulars

reproduïdes en l'aparell

MULTIGRAPH

LES MES PERFECTES

Casa Garcia Suarez

38, Rambla Catalunya

Telèfon 4335 A.

Professor de piano i solfeig

s'ofereix. C sell de Cent, 391